

BUNARIĆ 2006.

**BUDUĆNOST MJESNE CRKVE
POD MARIJINOM ZAŠTITOM**

Katolički list

ZVONIK

GOD: XIII BR. 9 (143) Subotica, rujan (septembar) 2006. 90,00 din

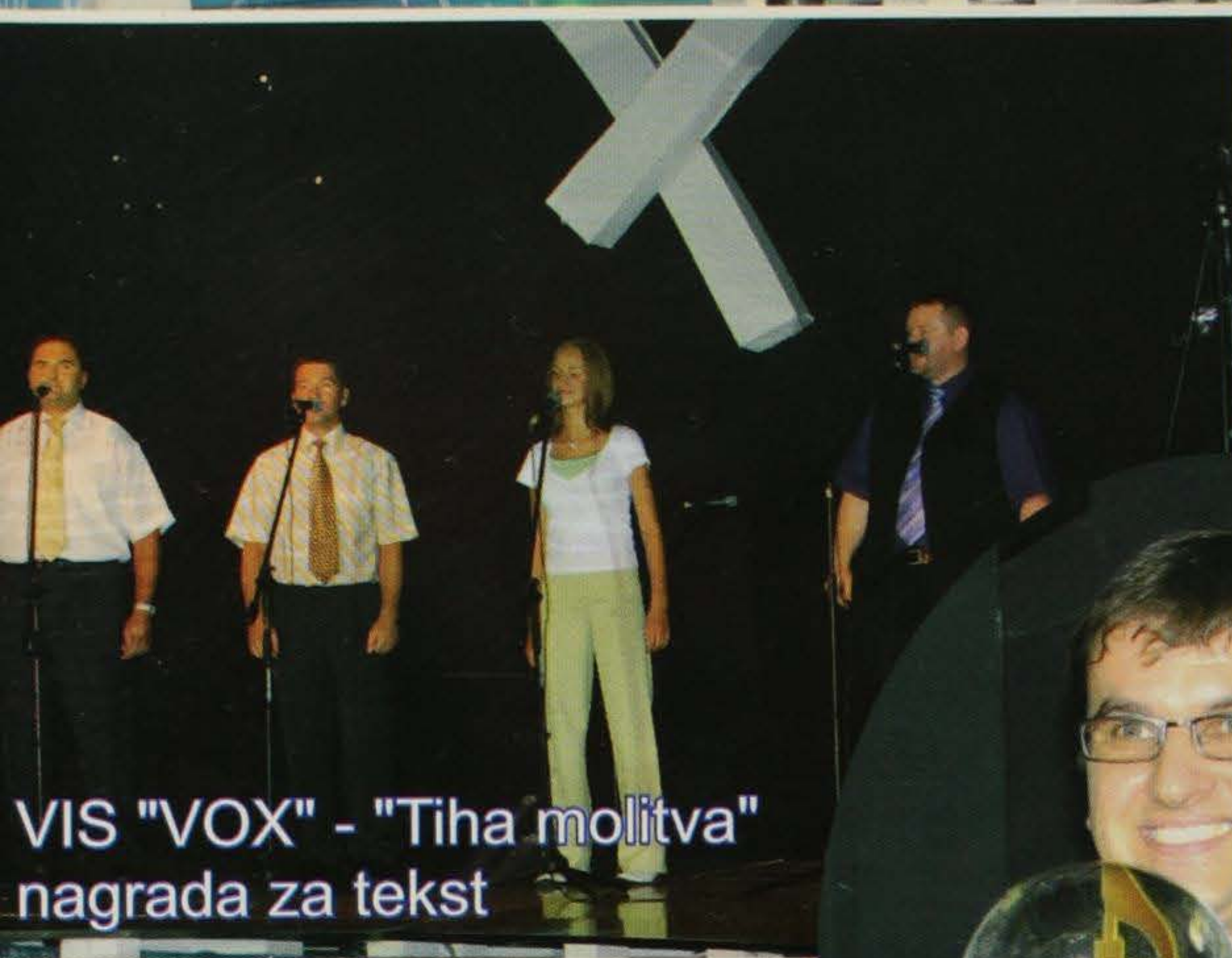

Lidija Horvat - "U sjeni križa"
nagrada stručnog žirija

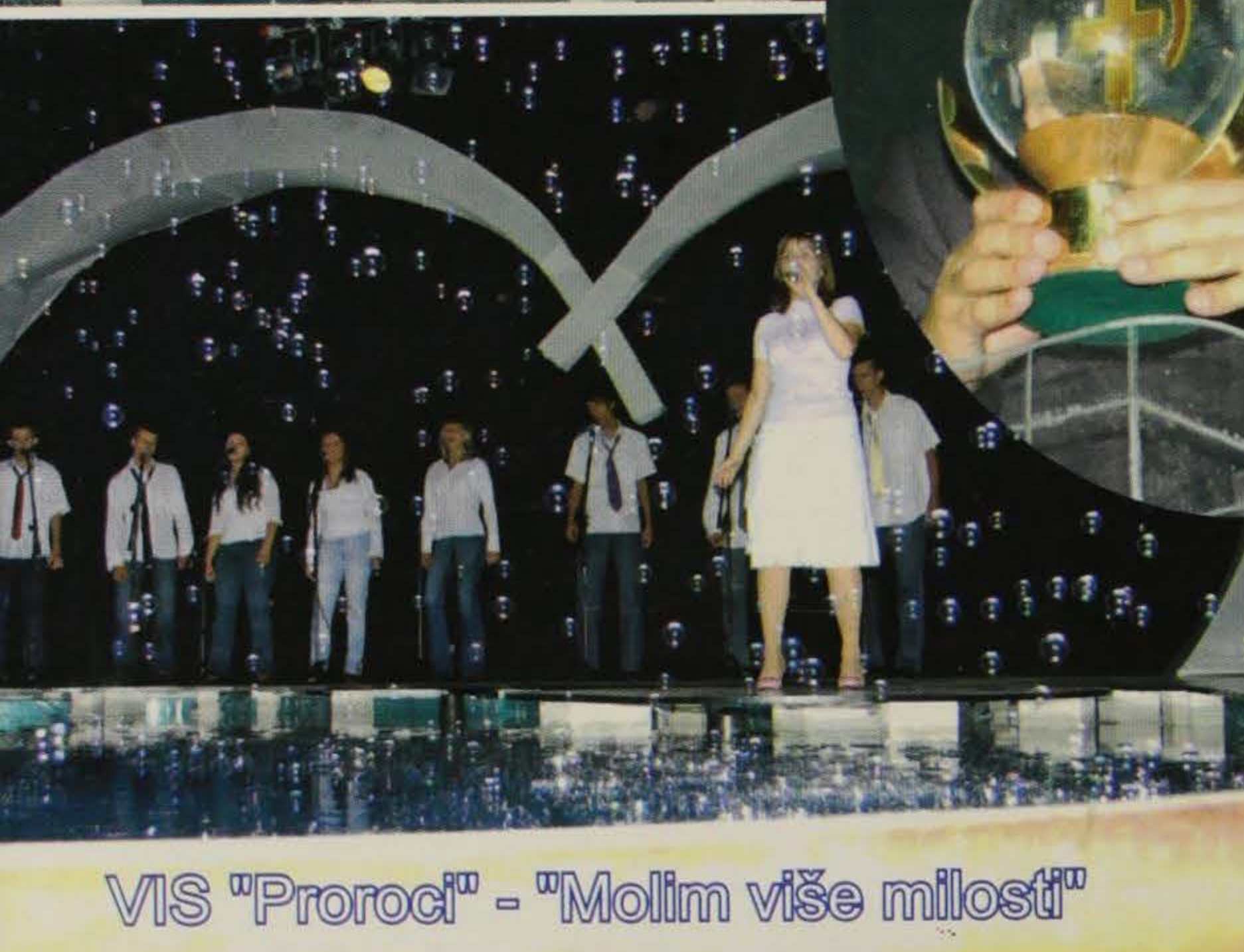
VIS "Riječ" - "Prema licu Tvom"
glavna nagrada

VIS "VOX" - "Tiha molitva"
nagrada za tekst

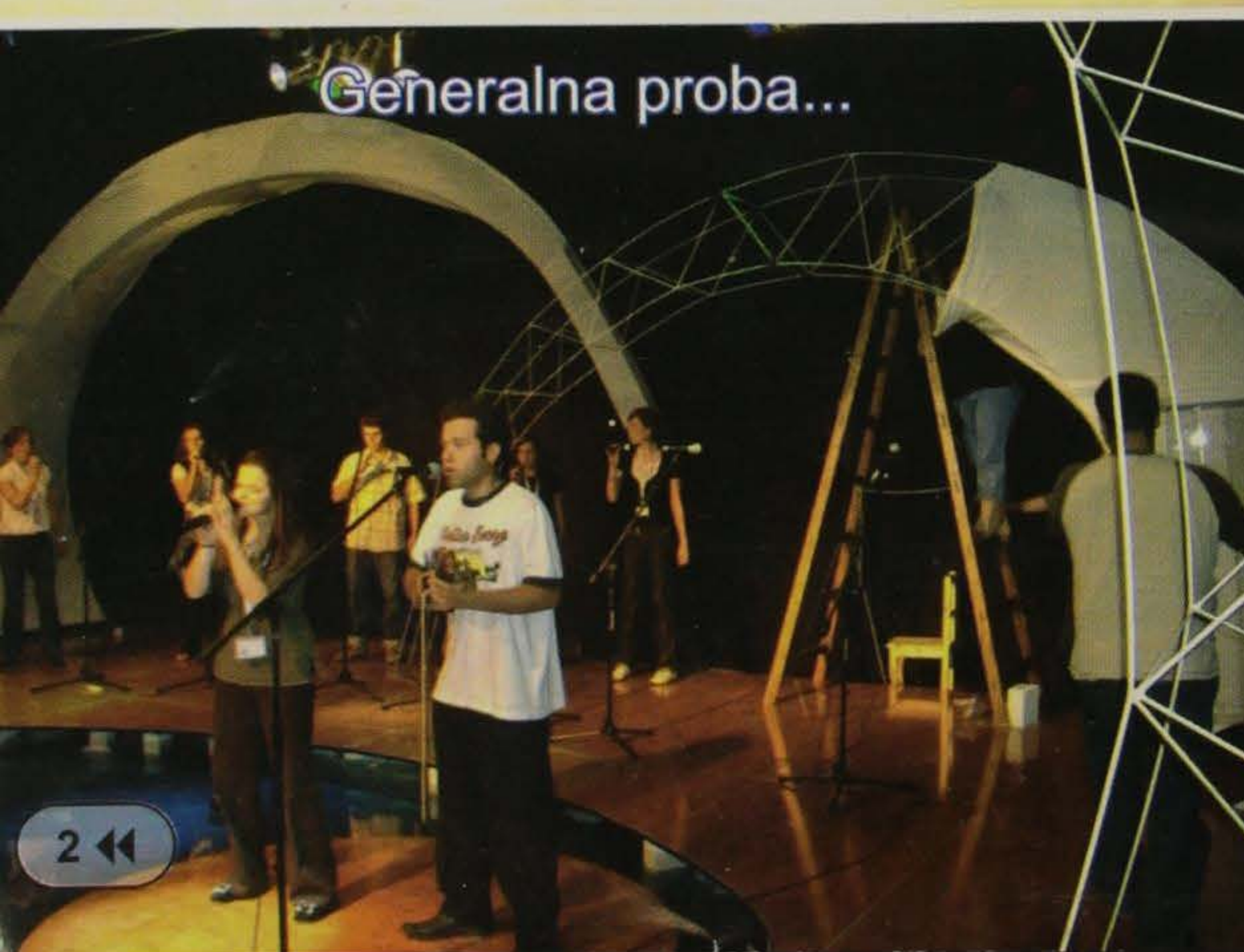
Marija Stantić - "Vodi me"
nagrada publike

VIS "Proroci" - "Molim više milosti"

Predsjednik Org. odbora Festivala
dr. Marinko Stantić s pobjednicima

Generalna proba...

Publika...

BUDUĆNOST MJESNE CRKVE POD MARIJINOM ZAŠTITOM

Trodnevnica uoči proštenja

Ono što je marijansko svetište u Mariji Bistrici, na Trsatu, u Krasnom ili Aljmašu za vjernike katolike u Hrvatskoj, to je zasigurno za vjernike katolike Subotičke biskupije pa i šire, marijansko svetište na Bunariću kraj Subotice gdje se štuje sira-kuška Gospa (Gospa od suza). O tomu svjedoči i nekoliko tisuća vjernika iz Subotice i okolice, ali i Novog Sada, Odžaka, Bačkoga Monoštora, Sombora, Vajske i Iriga te iz Baje i Budimpešte iz Mađarske, koji su se i ove godine okupili na bunarićkom proštenju, održanom u subotu i nedjelju 26. i 27. kolovoza, kojim je završila proslava "Dužijance 2006.". Proslavi proštenja prethodila je i trodnevnica od srijede 23. do petka 25. kolovoza, s prigodnim razmatranjem prvoga dana i propovijedi koju je održao župni vikar župe Marija Majka Crkve, **dr. Oskar Čizmar**, dok su pjevani marijanski Akathistos drugoga dana predvodili grkokatolici iz Ruskoga Krstura. Posljednjega dana trodnevnice bio je križni put nakon kojega je okupljenim vjernicima o značenju križa u kršćanskom životu govorio vikar župe Marija Majka Crkve, **vlč. Ivica Ivanković Radak**. Na ovu pobožnost članovi molitvene zajednice župe sv. Roka iz Subotice predvođeni župnikom **Andrijom Anišićem** hodočastili su pješice.

Svečano subotnje bdjenje uoči proštenja

Svečanim bdjenjem koje je u subotu 26. kolovoza predvodio subotički biskup **Ivan Péntzes** zajedno sa svećenicima Subotičke biskupije započela je ovogodišnja proslava proštenja, kao duhovna, a danasve pokornička priprava za središnje slavlje proštenja, budući da je vjernicima za ispovijed na raspolaganju bilo blizu trideset svećenika među kojima je bio i biskup Péntzes. Više od dvije tisuće okupljenih vjernika, na početku bdjenja koje se i ove godine sastojalo od pokorničkoga bogoslužja, osobne ispovijedi i Službe svjetla s procesijom sa svijećama i Gospinim likom, pozdravio je upravitelj svetišta **dr. Andrija Kopilović**, posebno ih potaknuvši na iskreno priznanje grijeha u skrušenoj ispovijedi, jer "nas Bog u svojoj ljubavi čeka da mu se vratimo". Biskup Péntzes blagoslovió je potom vodu i njome pošćkropio vjernike, nakon čega je uslijedila procesija sa svijećama, u kojoj su među ostalim sudjelovala brojna djeca te djevojke u bjelini noseći Gospin lik.

Misno slavlje nakon ophoda sa svijećama predslavio je katedralni župnik **mons. Stjepan Beretić**. Spominjući se riječi sv.

Bernarda koji kaže kako je ljubav sama sebi zasluga i nagrada te ne traži razlog ni plod mimo sebe jer njezin plod jest samo njeno izvršavanje, **mons. Beretić** u propovijedi je istaknuo kako vjernike upravo ljubav privlači na Bunarić. "Ovdje smo zato što osjetimo pogled Majčin, i ruku. Ovdje je i sunce i želja, ovdje drago lice. Ovdje Marija, Kraljica neba i zemlje plaće", rekao je **mons. Beretić**, nadodavši kako će Marija plakati dokle god budo- mo prolazili dolinom suza, dok nam se snovi budu rušili i dokle god nas boli i nepravda nam nagriza dušu. Naznačio je potom i kako Marija nije samo tješiteljica, već vjernike na Bunariću oduševljava i snaži. Treba li nam veće blago i veća sreća od svi- jesti da smo s ljudima i Bogom pomireni, treba li nam veće bogatstvo od živoga Boga pod prilikama Kruha i Vina, upitao se propovjednik, rekavši kako je "naše siromaštvo u tome što nemamo dovoljno Duha Svetoga Božjeg", a da su pak najsretniji oni koji u srcu nose sve što imaju. U tom smislu poželio je oku- pljenima da kao Marija pogledaju u dubinu duše svojih rođenih, jer će u njima vidjeti puno ljepote i dobrote Božje.

Nakon mise, nekolicina vjernika zadržala se tijekom cijele noći na klanjanju u kapelici posvećenoj Presvetom oltarskom sakramentu, koja je podignuta 2005. godine u spomen Sluge Božjega **pape Ivana Pavla II.**

Središnje slavlje bunarićkog proštenja

Blagoslovljen kamen temeljac za bogosloviju "Augustinianum"

Središnja proslava Bunarićkog proštenja redovito započi- nje svetom dvojezičnom sv. misom u 7 sati. Nju je ove godine, 27. kolovoza, kod Gospine kapele predvodio župni vikar župe Marija Majka Crkve **dr. Oskar Čizmar**.

U osam sati bila je svečana biskupska sveta misa na mađarskom jeziku koju je predslavio subotički biskup Ivan Péntzes, a prigodnu propovijed održao je direktor Radio Marije Mađarske, **dr. Károly Szederkenyi**. Uz njih su u Euharis- tijskom slavlju sudjelovali i rektor sjemeništa "Paulinum" **mons. József Miocs** te tajnik biskupije **mr. Mirko Štefković** i župnik iz Malih Pijaca **preč. József Széll**.

Pjevanje je predvodio regens chori subotičke katedrale sv. Terezije Avilske, **mr. Csaba Paskó**.

Piše: Andrija Anišić

V. Božja zapovijed NE UBIJ

Vraćamo se "normalizaciji" nakon veličanstvenih slavlja Dužijance i Bunarićkog proštenja. No, valja spomenuti i ona manja slavlja u pojedinim zajednicama iz kojih ipak izdvajam Mladu Misu vlč. **Roberta Riemanna** u Franjevačkoj crkvi i proslavu doživotnih zavjeta s. **Jasne Crnković** u meni povjerenoj župi sv. Roka. Takva slavlja napunjavu nas potrebnom snagom, iako organizacije znaju biti iscrpljujuće, te od njih možemo živjeti i raditi jedan duži period nošeni nekim posebnim zanosom i oduševljenjem. No, naša svakidašnjica je isto tako važna, makar je često i "siva" kako to volimo isticati.

Započela je školska i vjeronaučna godina. Naši biskupi poslali su svim vjernicima s područja Međunarodne biskupske konferencije "Sv. Ćirila i Metoda" posebnu poslanicu punu ohrabrenja i konkretnih poticaja za odgovorni odgoj i rast u vjeri. Upravo danas dok ovo pišem započinje veliki, značajni ekumenskih susret povijesnih Crkava na području Vojvodine. Petorica predvodnika mjesnih kršćanskih Crkava uputila su nam svoj poziv na molitvu i podršku. Eto puno konkretnih zadataka na početku nove školske godine.

Ja se u uvodnicima vraćam na tumačenje Božjih zapovijedi. Stigao sam do pete Božje zapovijedi.

Riječ Svetoga pisma

Ne ubij! (Izl 20,13)

Čuli ste da je rečeno starima: Ne ubij! Tko ubije, bit će podvrgnut sudu. A ja vam kažem: Svaki koji se srdi na brata svoga bit će podvrgnut sudu (Mt 5,21-22).

Eto kratkoga sadržaja ove zapovijedi prema Svetom pismu. Obrazloženje ove zapovijedi lijepo je dala Kongregacija za nauk vjere u svom dokumentu "Donum vitae" (Dar života): "Ljudski je život svet zato što od samog početka uključuje stvaralačko Božje djelo i trajno ostaje u osobitom odnosu sa Stvoriteljem, svojom jedinom svrhom. Samo je Bog Gospodar života od njegova početka do kraja te nitko, ni u kakvim okolnostima, ne može prisvojiti pravo izravnog uništenja nedužnog ljudskog bića" (br. 5).

Ova zapovijed se često previše pojednostavljuje, međutim, ona puno toga u sebi uključuje. Sveto pismo kako Staroga tako i Novoga zavjeta izričito osuđuje hotimično ubojstvo čovjeka. Isus je ovu zapovijed malo proširio te ustvrdio da će "podvrgnut sudu" biti i onaj koji se "srdi na brata svoga", tj. onaj koji bližnjega mrzi, osuđuje ili mu se osvećuje (usp. Mt 5,22-39;

Mt 5,44; Mt 26,52).

Protiv ove zapovijedi griješi, dakle, svatko tko hotimično ubije čovjeka. No, ova zapovijed odnosi se i na one koji nenamjerno prouzroku-

ju nečiju smrt ali su učinili radnje koje su dovele do nečije smrti. Na primjer kad se netko neodgovorno ponaša u prometu. Jako je važno uočiti da Katekizam Katoličke Crkve u grijeh ubojstva također ubraja i nebrigu za one koji žive u neimaštini ili su ugroženi glađu. "Sablažnjiva je nepravda i teški grijeh kada ljudsko društvo dopušta smrtonosnu neimaštinu, a ne nastoji tome pomoći. Oni koji u robnoj razmjeni lihvarskim i trgovinskim postupcima uzrokuju glad i smrt svoje braće po čovječstvu, neizravno počinjavu ubojstvo za koje su krivi" (KKC, 2269).

Samoobrana

Zakonita samoobrana je dopuštena pa čak i uz mogućnost da se nepravdom napadaču nanese i smrtna povreda. "Ljubav prema samome sebi ostaje temeljnim načelom ćudoređa. Stoga je zakonito tražiti poštivanje vlastitoga prava na život. Tko brani svoj život ne postaje krivac ubojstva, čak i kad je prisiljen nanijeti napadaču smrtonosan udarac: Ako netko braneći svoj život primijeni više nasilja nego je potrebno, njegov je čin nedopušten. Ako pak na napad odgovori odmjereno, obrana je dopuštena (...) I nije za spas duše nužno odreći se zakonite obrane da ne bismo druge ubili. Čovjek je, naime, dužan skrbiti za svoj život više nego za tuđi". (KKC, 2264-2265).

Pobačaj, Eutanazija, Samoubojstvo...

U nastavku tumačenja V. Božje zapovijedi želim u najkraćim crtama prikazati sve ono što još spada u područje ove zapovijedi.

POBAČAJ. Svaki ljudski život, od časa začeća sve do smrti, svetinja je zato što ljudsku osobu sveti i živi Bog hoće radi nje same na svoju sliku i priliku. Dijete ima pravo na život od samog začeća. Izravni pobačaj, bilo da je željen kao cilj bilo kao sredstvo, "sramotna" je praksa, teško protivna ćudoređu. Crkva taj prijestup protiv ljudskog života kažnjava zakonskom kaznom izopćenja. Toj kazni podliježu otac i majka (mladić i djevojka), liječnik koji vrši pobačaj i sve medicinsko osoblje koje asistira kod tog zločina. Od ovoga grijeha odrješenje može dati samo biskup ili svećenici kojima je on dao ovlast. Za ovaj grijeh predviđene su teže pokore.

Budući da se prema ljudskom zabetku od samog začeća treba ponašati kao prema osobi, treba ga štiti u njegovoj cjelovitosti, njegovati i liječiti kao svako

drugo ljudsko biće. Ni ginekolog, ni genetičar ne smiju preporučivati pobačaj zbog toga što je začeto dijete, prema njihovim nalazima, bolesno. I bolesno dijete i bolestan čovjek su ljudi koji imaju pravo na život dokle god to Bog bude htio. Nijedna trudnica nije dužna ići na genetska ispitivanja nego samo na ginekološke preglede!

EUTANAZIJA. Oni kojih je život opao ili oslabljen zahtijevaju posebno poštovanje. Bolesne i prikraćene osobe treba potpomagati da bi mogle živjeti koliko je moguće normalno. Kakve god bile pobude i sredstva, izravna eutanazija znači dokrajčiti život osobama prikraćenima, bolesnima ili na samrti. Eutanazija je moralno neprihvatljiva. Tako stanoviti čin ili propust, koji po sebi ili po namjeri izaziva smrt da bi se prekinuli bolovi, predstavlja ubojstvo teško protivno dostojanstvu ljudske osobe i poštovanju prema živome Bogu, njezinu Stvoritelju. Prekid medicinskih postupaka, tegobnih, pogibeljnih, izvanrednih ili gledom na očekivani ishod nesrazmjernih, može biti zakonit. U tom je slučaju riječ o odustajanju od "terapeutske upornosti".

SAMOUBOJSTVO. Svatko je za svoj život odgovoran pred Bogom koji mu ga je darovao. On ostaje vrhovni gospodar života. Samoubojstvo protuslovi naravnom čovjekovu nagnuću da čuva i trajno održi svoj život. Samoubojstvo se teško protivi ispravnoj ljubavi prema sebi. Ono istodobno vrijeđa ljubav prema bližnjemu jer nepravdom kida veze uzajamnosti s obiteljskom, narodnom i ljudskom zajednicom, prema kojoj imamo obveza.

Ozbiljni psihički poremećaji, tjeskoba ili težak strah od iskušenja, trpljenja ili mučenja mogu ublažiti samoubojičinu odgovornost.

Ne treba očajavati glede vječnoga spasa osoba koje su same sebe usmratile. Bog im može, putovima koji su samo njemu znani, pružiti priliku spasonosnog kajanja. Crkva moli za one koji su si oduzeli život.

Na područje ove zapovijedi spada također: **POŠTIVANJE ZDRAVLJA; POŠTIVANJE DUŠE DRUGOGA**, zato je sablazan ili navođenje nekoga na grijeh također veliki grijeh. Ovdje također spada i **POŠTIVANJE OSOBE U ZNANSTVENIM ISTRAŽIVANJIMA; POŠTIVANJE TJELESNE CJELOVITOSTI; POŠTIVANJE MRTVIH TE OBRANA MIRA I IZBJEGAVANJE RATA.** No o svemu tome namjeravam jednoga dana pisati u *Zvoniku* u rubrici "Moralni kutak". /Usp. KKC, 2270-2317/

Svim čitateljima želim plodnu jesen! Dok očekujemo mnoge plodove zemlje koji dozrijevaju u jesen, ne zaboravimo i sami biti plodni dobrim djelima na dobrobit sebi, našim obiteljima, župnoj i narodnoj zajednici kojima pripadamo. I u ovom broju "Zvonika" sigurno ćete naći puno poticaja i ohrabrenja u tom smislu. Iskoristite ih. Sretno!

Vjerni Marijini štovatelji koji nisu bili u mogućnosti hodočastiti na Bunarić, imali su prilike putem emisije Radio Marije koja se emitira i u Srbiji, pratiti izravni prijenos misnih slavlja s Bunarića i na mađarskom i na hrvatskom jeziku.

Na kraju ove svete mise slavlj su se pridružili i apostolski nuncij mons. Eugenio Sbarbaro i beogradski nadbiskup i metropolit mons. Stanislav Hočevanar. Njih su srdačno pozdravili biskup domaćin mons. Péntzes i upravitelj svetišta dr. Kopilović.

Zatim se okupljenim vjernicima srdačnim riječima pozdrava i podrške obratio nuncij Sbarbaro a prije završnog blagoslova on je u zajedništvu s biskupom Péntzesom i nadbiskupom Hočevanarom svečano blagoslovio kamen temeljac za novu bogosloviju "Augustinianum" koja će se graditi u dvorištu biskupskoga doma u Subotici.

Tri biskupa na ovogodišnjem Bunarićkom proštenju

Slijedilo je svečano Euharistijsko slavlje na hrvatskom jeziku koje je predslavio apostolski nuncij u R. Srbiji, **mons. Eugenio Sbarbaro**, zajedno s beogradskim nadbiskupom i metropolitom **Stanislavom Hočevanarom**, domaćim biskupom Ivanom Péntzesom te svećenicima Subotičke biskupije. Svečano slavlje započelo je prijenosom Gospina lika iz kapelice na središnji oltar, kojega su nosili bandašica i bandaš Dužijance 2006., **Mirjana Horvacki** i **Marin Milodanović**, u pratnji kraljica župe Marije Majke Crkve te mladih u bunjevačkim narodnim nošnjama. Nakon što su kraljice, predvođene **s. Eleonorom Merković**, pjesmom posebno pozdravile predvoditelja euharistijskog slavlja Apostolskog nuncija, riječi je pozdrava svima uputio biskup Péntzes, a osobito predstavnicima Srpske Pravoslavne Crkve na čelu s episkopom bačkim **Irinejom Bulovićem**, gradonačelniku Subotice **Gézi Kucseri**, dopredsjedniku grada **Petru Kuntiću**, konzulici RH u Subotici **Ivi Aranjoš**, ministru-konzulu RH u Beogradu **Branimiru Lončaru**, predsjedniku Izvršnoga odbora HNV-a **Lazi Vojniću Hajduku** te Organizacijskom odboru "Dužijance 2006.", ali i predstavnicima političkih, društvenih i kulturnih institucija i organizacija te brojnim hodočasnicima.

Nuncij Sbarbaro prenio Papine riječi pozdrava

Kao predvoditelj misnoga slavlja, nazočnima se obratio i nuncij Sbarbaro prenoseći im pri tom pozdrave i blagoslov **pape Benedikta XVI.** koji ih, kako je rekao, "bodri na ustrajnost u pobožnosti i odanost prema prečistoj i neoskvrnjenoj Majci Krista Spasitelja". Govoreći o Bunariću i pobožnosti prema Majci Božjoj koja se na ovim prostorima štuje više od 150 godina, nuncij je naznačio kako je Marija slušajući Riječ Božju postala prebivalište Svevišnjega te nam u tom smislu i danas pokazuje kako možemo postati blaženi i kako možemo naći put pravoj i vječnoj sreći. Stoga poruka bunaričke Gospe jest da jedino otvorenost prema tajni Boga koji je ljubav može ispuniti žed našega srca za istinom i dati smisao patnji i smrti, rekao je nuncij Sbarbaro.

Život je dar od Boga

Prigodnu propovijed održao je dekan Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu **dr. Nikola Dogan**, posebno se osvrnuvši na Marijin naslov Bogorodice kojega nosi još iz ranoga kršćanskoga doba, budući da je "rodivši Boga i čovjeka svijetu dala život koji sve obnavlja i za kojim čezne svako ljudsko stvorenje", istaknuo je propovjednik. Tumačeći potom pojam života pojasnio je kako u svojim najdubljim sadržajima pred-

stavlja dar od Boga koji se očituje u zajedništvu s drugim Božjim stvorenjima. To zajedništvo jest život u ljubavi, a ne u egoizmu i individualizmu kojih je previše u današnjemu vremenu, upozorio je Dogan, pojasnivši nadalje kako je nasuprot tomu život u Bogu kao sebedarje. Rastumačio je potom i stanje u Europi u kojoj vlada duh samoće i osamljenosti, napuštenosti, zaboravljenosti, ali i ovisnosti o drogama koje uništavaju mladost i budućnost ovoga svijeta. U tom smislu, smatra Dogan, pravi život počinje već među nama, u obitelji i skladu zajedničkoga života, budući da se Bog utjelovljuje među nama tek kada se u društvu, obitelji, Crkvi i svagdašnjem životu počne ostvarivati pravi suživot, u kojemu nam pomaže i Marijin zagovor, zaključio je propovjednik.

Potpisivanje Bule o blagoslovu kamena temeljca

Na kraju mise biskup Péntzes, nuncij Sbarbaro te nadbiskup Hočevanar svečano su potpisali bulu o blagoslovu kamena temeljca za katoličku Bogosloviju "Augustinianum" u Subotici, nakon čega je istu zajedno s moćima svetaca i slikom sv. Augustina te kovanicama koje su trenutačno u optjecaju u R. Srbiji, u kamen temeljac postavio biskup Péntzes. Govoreći o važnosti blagoslova kamena temeljca za izgradnju Bogoslovije, nadbiskup Hočevanar istaknuo je kako bez svećenika koji su u službi svetih tajni ne možemo imati život za vječni život. Iz toga razloga, naznačio je Hočevanar, u korijene zajedničkoga života Crkve trebamo postaviti kamen kao znak čvrstine Božje ljubavi, jer samo Krist Gospodin pravi je temelj života. "Polazući bulu u kamen temeljac ulažemo i svoju vjeru, nadu i ljubav u Boga koji će podizati Bogosloviju i Teološki fakultet i time oblikovati srca svećenika, redovnika i redovnica ali i svih onih koji će proučavati tu znanost kako bi bili svjedoci božanske ljubavi", rekao je nadbiskup.

Kamen temeljac blagoslovio je apostolski nuncij mons. Eugenio Sbarbaro u nazočnosti biskupa domaćina Ivana Péntzesa i predsjednika MBK "Sv. Ćirila i Metodija", nadbiskupa Stanislava Hočevanara, jer će u Bogosloviju i na Teološki fakultet dolaziti studenti s čitavog područja te konferencije.

Rektor svetišta dr. Andrija Kopilović zahvalio je na kraju svim hodočasnicima, nunciju, nadbiskupu i biskupu ali i svim svećenicima, a na poseban način onima sestrinske Pravoslavne Crkve, budući da je Bunarić kako je rekao "mjesto susretišta ali i raskršća Istoka i Zapada" na koje dolaze vjernici i Katoličke i Pravoslavne crkve.

Nakon svečanog apostolskog blagoslova nuncija Sbarbara hodočasnici su svoju ljubav Gospinu liku iskazivali poljupcem, pjesmama i molitvom.

Ovogodišnje će slavlje bunaričkog proštenja vjerojatno ostati trajno zapamćeno, jer je upravo na njemu blagoslovljen kamen temeljac Bogoslovije koja je pak preduvjet za kasniji osnutak katoličkog Teološkoga fakulteta u Subotici, koji bi sadašnjim, ali i budućim generacijama i zajednici vjernika katolika na ovim prostorima bio trajni pokazatelj vjernosti Katoličkoj Crkvi, o kojoj nedvojbeno svjedoči i marijansko svetište na Bunariću.

Gradonačelnik Subotice o budućem teološkom fakultetu

O značenju bogoslovije svjedoče i riječi gradonačelnika Géze Kucsera koji je rekao kako su gradnja Bogoslovije i osnivanje Teološkog fakulteta u Subotici za ovaj grad isto tako važni kao i za sve vjernike Subotice. Istaknuvši kako Subotica ima ambicije postati sveučilišni grad stoga je upravo gradnja Bogoslovije veliki korak ka ostvarenju te ideje, nadodao je gradonačelnik.

Susret na gradilištu

Poslije ručka nuncij Sbarbaro se zajedno s biskupom Péntesom i nadbiskupom Hočevarom susreo na mjestu buduće bogoslovijske s projektantom dipl. ing. građ. Brankom Čopićem poduzeća SUPPORT, idejnim projektantom Tomom Peićem, Lászlóm Irsaijem, direktorom "Monolitgradnje" koja će izvoditi radove te sa Zoranom Vojnićem Tunićem koji je bio stalna veza između biskupije i subotičke općine u sređivanju brojne dokumentacije za dobivanje građevinske i drugih dozvola.

Nuncij je svima zahvalio na suradnji a izvođaču radova poželio uspješan i blagoslovljen rad uz želju da što prije može doći položiti blagoslovljeni kamen temeljac. /Zv/

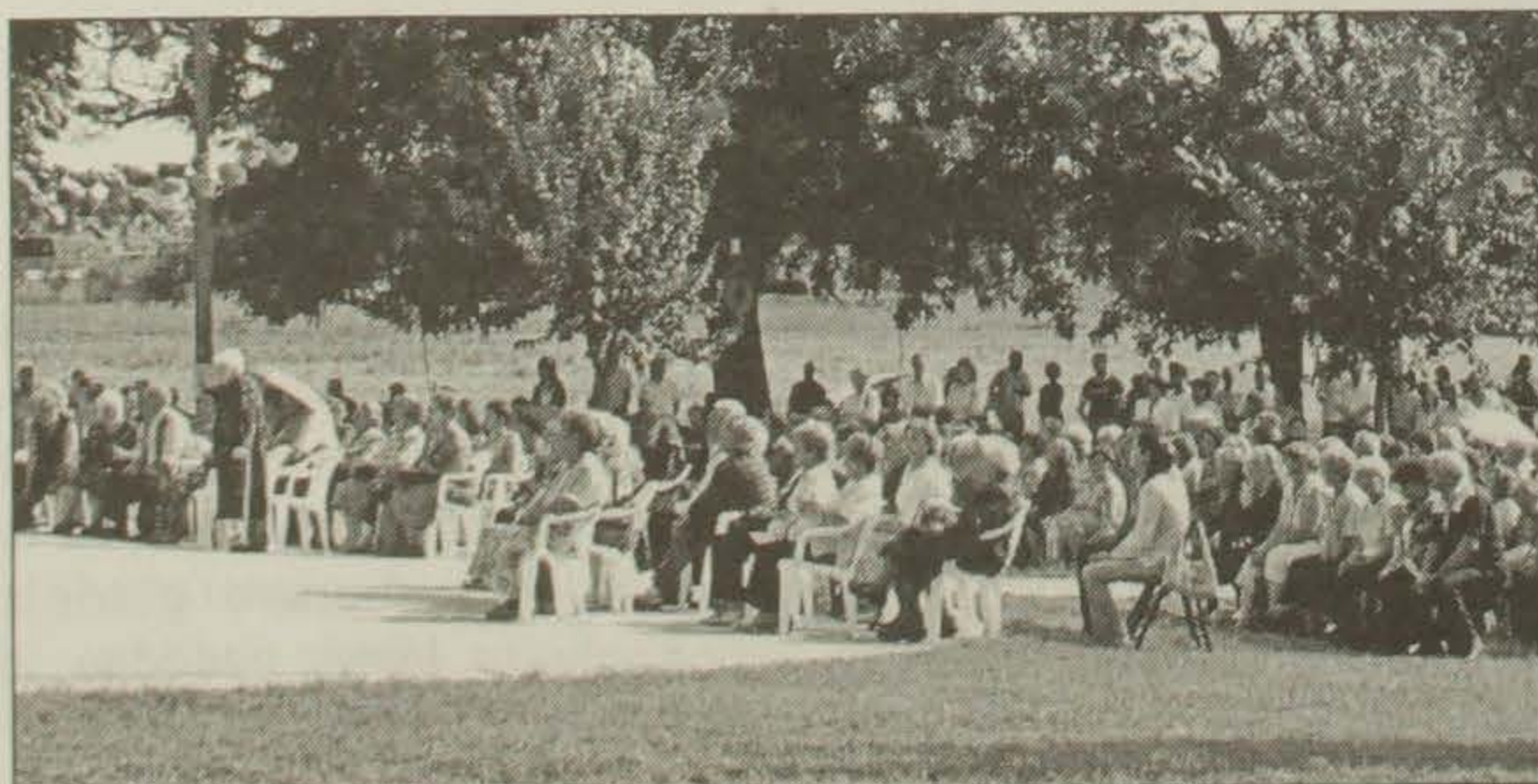
SUBOTIČKI CARITAS NA BUNARIĆU

Od početka svoga rada 2001. godine, Caritas Subotičke biskupije redovito organizira posjet Caritasovih korisnika na popodnevnu misu za bolesne i stare na Bunarićko proštenje.

Sunčana i topla nedjelja, 27. kolovoza, bila je vrijeme stvoreno za susrete s Gospom od Suza, našom nebeskom majkom. Caritasovi djelatnici i volonteri sa svojim podmlatkom i ove su godine dovezli svoje korisnike na Bunarić. Svetu misu u 16 sati predvodio je preč. Josip Leist uz asistenciju rektora svetišta dr. Andrije Kopilovića i brojnih ministranata. Uvodna pjesma "Čuj nas majko" ispunila je Bunarićko svetište. Netko je i zaplakao. Zašto - pitam se. Vjerujem da to nije od tuge, nego od sreće što su opet sa svojom nebeskom majkom koja bdije i sluša svakoga tko je zatreba u molitvi. Propovijed je bila puna ljubavi i molbe našoj majci. Propovjednikov glas osvojio je Bunarić i učinio za trenutak da zavlada velika tišina.

Nakon svete mise Gospi su se utjecali hodočasnici osobnim molitvama. Korisnici Caritasa su uz pomoć svojih voditelja krenuli prema oltaru gdje je izložena Gospina slika, a za uzvrat su dobili njenu sličicu što je njihovu sreću učinilo doista velikom. Majčin zagovor pratit će ih da i sljedeće godine mogu doći na ovo divno proštenje.

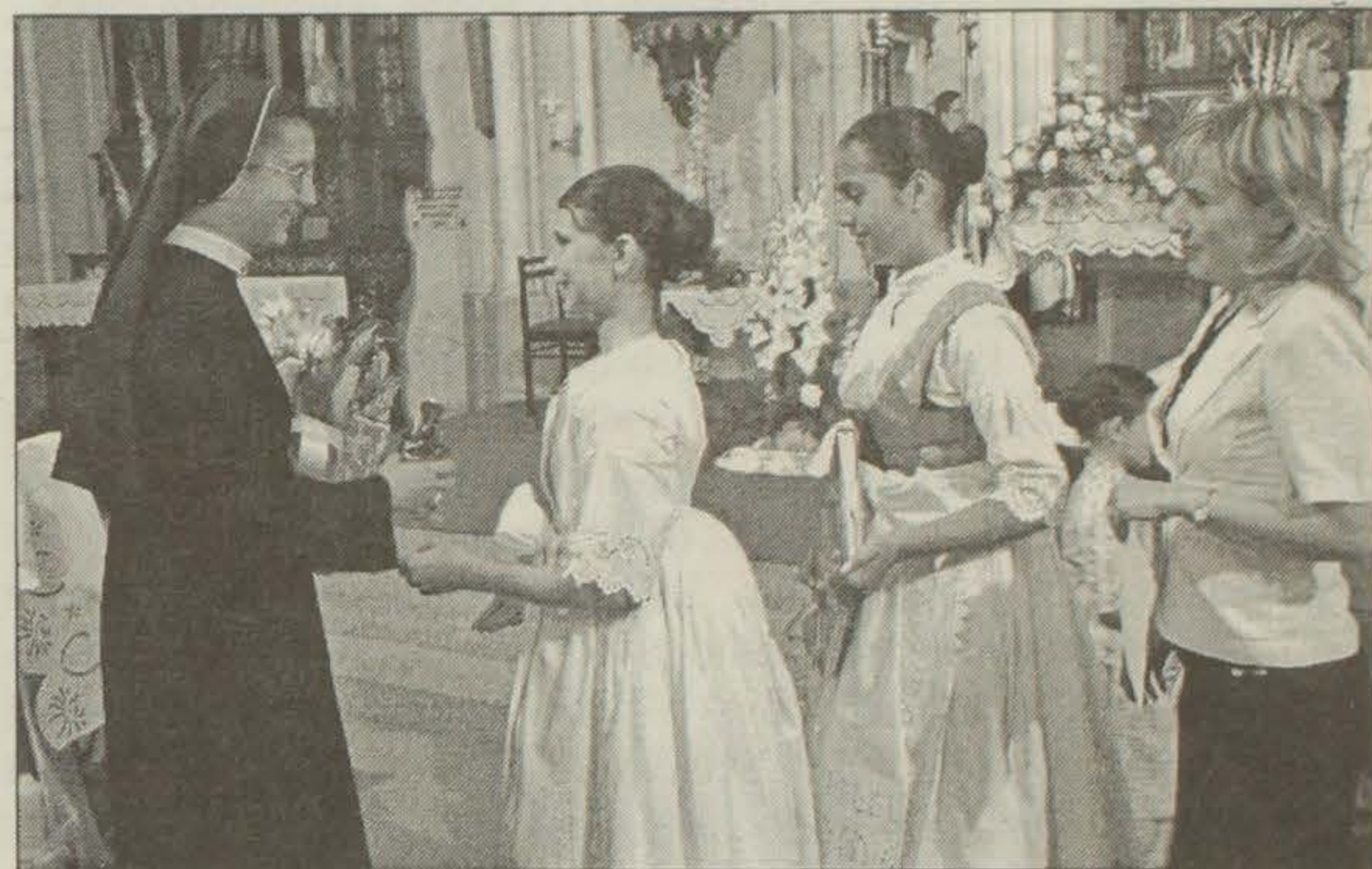
Roza Mikulić

"IZ BRAZDA ZEMLJE OVE, NIKLO JE NJENO ZVANJE"

PROSLAVA DOŽIVOTNIH ZAVJETA S. M. JASNE CRNKOVIĆ

"Pozvao si me Gospodine, evo me!", riječi su koje su odzvanjale subotičkom crkvom sv. Roka, a kojima je s. M. Jasna Crnković iz Družbe sestara Kćeri Milosrđa u nedjelju 20. kolovoza proslavila polaganje svojih doživotnih redovničkih zavjeta, koje je 6. kolovoza ove godine svečano položila u Blatu na Korčuli. Misno slavlje predslavio je subotički biskup dr. Ivan Péntes zajedno sa župnikom ove župe preč. Andrijom Anišićem te nekoliko svećenika. Osim redovnica Družbe Kćeri Milosrđa koje djeluju u dvije subotičke župe, misnom slavlju nazočilo je i nekoliko redovnica ove Družbe iz Zagreba zajedno s provincijalnom glavaricom s. Emilom Barbarić, te velik broj vjernika i rodbine s. Jasne. Sve okupljene pozdravio je najprije župnik Andrija, zahvaljujući Gospodinu što je s. Jasna hrabro zakoračila u novo razdoblje svoga redovničkog života. Zamolio je potom Gospodina da ju obaspe svim potrebnim milostima kako bi mu mogla ostati vjerna i kako bi, po zagovoru bl. Marije Petković, "mogla rađati slatkim plodovima vjere, nade i ljubavi koji će biti Njemu na slavu a svima kojima bude služila na korist i radost".

Biskupova radost

Govoreći o veličini duhovnoga zvanja, biskup Péntes u propovijedi je svjedočeći o putu svojega duhovnoga zvanja istaknuo kako Bog ne mjeri ljudskim mjerilima već poziva onoga koga želi za sebe, jer zna što taj čovjek može za Njega učiniti, i da će biti sretan u onomu na što ga On poziva. Tu je činjenicu potvrdio i biskup Péntes, posvjedočivši kako je najsretniji trenutak u njegovu životu bio trenutak njegova svećeničkoga ređenja. Stoga, promatrajući one koji žele slijediti Krista, kao i s. Jasnu koja je slušajući Kristove riječi došla do zrelosti u duhovnom životu, na nama je moliti da se i s. Jasna na onim mjestima gdje ju po poglavarima Božja providnost pošalje, može uvijek pokazujući ljubav do kraja davati za bližnje, zaključio je biskup Péntes.

Obnova Zavjeta

Nakon biskupove homilije, s. Jasna pročitala je obrazac doživotnoga zavjetovanja, a potom ih u pisanom obliku položila u ruke provincijalke s. Emile. Time je potvrdila obnovu zavjeta doživotne čistoće, siromaštva i poslušnosti prema evanđeoskom putu kako je označen u pravilu i životu braće i sestara TSR. sv. Franje i u Konstitucijama Družbe. Spomenuti tekst s. Jasna nakon toga je i potpisala, a potom otpjevala Marijin "Veliča".

Nazočnima se obratila i s. Emila istaknuvši kako je distancirajući se na neki način od svijeta, s. Jasna istovremeno predala

Razgovor sa s. M. Jasnom Crnković

U ISUSA ZALJUBLJENA

U prošlom broju *Zvonika* (br. 8/2006.), objavili smo izvješće s polaganja doživotnih zavjeta s. M. Jasne Crnković, a proslava istih održana je i u njenoj rodnoj, subotičkoj župi sv. Roka, krajem mjeseca kolovoza o.g. Budući da crkvena i vjernička zajednica na ovim prostorima takav događaj nije skoro proslavila, on je na neki način svjedočanstvo i radost ne samo za vjernike njene rodne župe, nego i cijele Subotice i Subotičke biskupije. Upravo ta činjenica bila je povod za razgovor sa s. Jasnom, osobito kao poticaj mladima, ali i svima nama i Crkvi općenito, i to u vremenu kada se sve češće susrećemo s tzv. "krizom duhovnih zvanja".

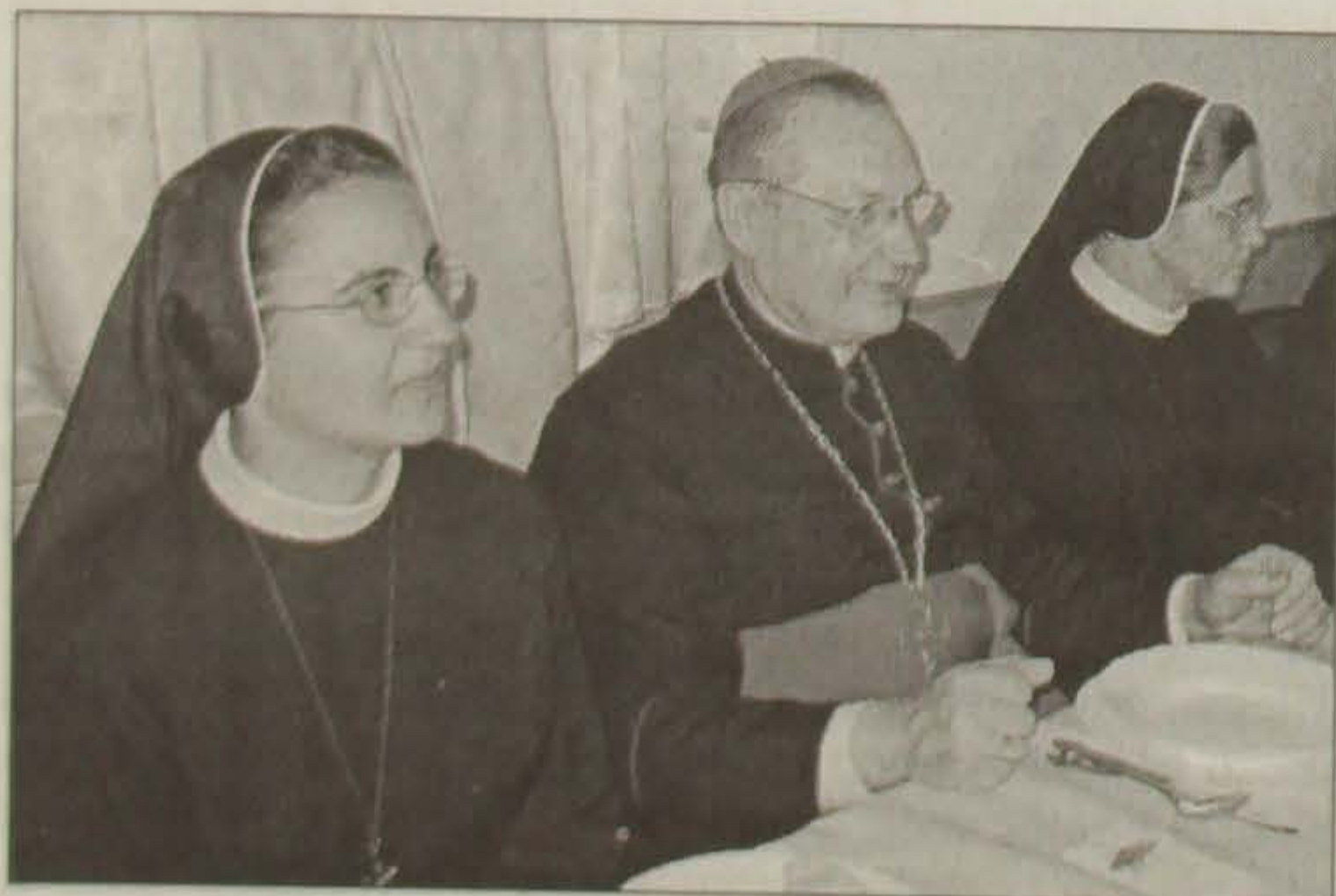
* **Biti zaljubljen u Isusa - put prema redovništvu**

Župa zahvaljuje

Na svemu što je prije odlaska u samostan činila za ovu župnu zajednicu, a osobito čestitajući joj na polaganju doživotnih zavjeta, s. Jasnu u njenoj budućnosti ohrabрили su i članovi župnog Pastoralnoga vijeća, te mladi i članovi župnoga zbora. Tom su joj prilikom u molitve preporučili i župnu zajednicu kako bi ju Gospodin nadahnuo i vodio svjetlom i snagom Duha Svetoga da može biti "Grad koji leži na gori", zajednica koja će ljude neprestano privlačiti Kristu te rasadište novih duhovnih zvanja. Misno slavlje recitalima su uzveličali mladi obučeni u bunjevačke narodne nošnje, podsjećajući pri tom s. Jasnu kako je "iz brazda zemlje ove niklo njeno zvanje". Pjesmom napisanom za ovu prigodu s. Jasni zahvalila je i župljanka **Đula Milanović**. Pjevanje na misnom slavlju predvodio je župni zbor i zbor mladih pod ravnanjem s. **Silvane Milan**.

Na kraju misnoga slavlja, zahvaljujući Bogu za sve primljene milosti, s. Jasna zajedno s okupljenim sestrama te biskupom i svećenicima zahvalila je i Utemeljiteljici Družbe, bl. Mariji Propetog Isusa Petković, i to u blaženičnoj kapelici koja se nalazi u ovoj crkvi. Slavlje je potom nastavljeno u župnoj dvorani, kojim se s. Jasna ujedno oprostila od majke **Marice**, brata **Ante** i sestre **Ljubice**, rodbine, vjernika rodne župe sv. Roka ali i cijele Subotice koja se ovom slavlju s razlogom radovala. Prilog tomu jest činjenica kako su ovakva slavlja u našoj biskupiji raritet, a o čemu svjedoče brojne godine u kojima niti jedna od tri ženske redovničke zajednice koje djeluju u Subotici, nije proslavila doživotne zavjete neke od svojih sestara.

Željka Zelić

S. Jasna s biskupom i provincijalkom kod obiteljskog stola u vjeronaučnoj dvorani

ZVONIK: *Gledano iz Vašega kuta, vjerojatno je prerano za sažimanje dojmova nakon polaganja doživotnih zavjeta, budući da od toga nije prošlo niti mjesec dana. No, možete li nam reći što se zapravo promijenilo u Vašemu životu nakon polaganja istih?*

□ **S. M. Jasna C.:** Istina, još uvijek je prerano sažimati dojmove, budući da sam nakon polaganja doživotnih zavjeta odmah došla na godišnji odmor u Suboticu, te ću prave dojmove i ono što je drukčije vjerojatno osjetiti tek kad dođem u svoju zajednicu. Kad govorimo o tim promjenama, činjenica je da smo u periodu formacije, točnije periodu novicijata, na izvjesni način zaštićene budući da imamo učiteljicu koja nas prati i vodi. Polaganjem pak doživotnih zavjeta se osamostaljuješ, i nemaš onoga koji stalno bdije nad tobom. Osim toga potrebno je graditi zajedništvo s drugim sestrama u zajednici kojoj pripadamo, što je u svakom slučaju novost, ali na neki način i izazov.

ZVONIK: *Kada se sad okrenete na prijedeni put, počevši od prvih zavjeta pa sve do doživotnih, kako ocjenjujete taj period, ako ga smijem nazvati periodom "traženja"? Koliko čovjek može biti siguran u svoje odluke s 14,15 ili pak 18, 19 godina kada se obično ulazi u samostan?*

□ Period formacije i jest na neki način vrijeme traženja i osobnog ispitivanja. Jesam li baš za to, je li to doista Božji poziv ili Bog želi nešto drugo, samo su neka od pitanja koja se postavljaju. S druge strane, to je također vrijeme kad je zajednica promatrala i ispitivala mene, jer se i ona mora uvjeriti da ću moći živjeti u ovakvoj zajednici i da je to zvanje za mene. Osim toga, taj je period osim traženja i period učvršćivanja zvanja. Što se tiče sigurnosti, čovjek nikada ne može biti potpuno siguran u svoje odluke, ali mislim da nije u pitanju moja sigurnost jesam li ja za to, nego koliko se želim dati, mislim li da Bog to traži od mene, da se dam tu i na takav način. Ono što sam kroz sve ove godine iskusila jest to da ako želiš živjeti u zajednici moraš jednostavno biti zaljubljen u Isusa. Ako to ne budeš, uvijek ćeš naći razlog koji će ti omesti život u zajednici, nećeš biti sretan i zadovoljan. Isus mora biti na prvom mjestu!

ZVONIK: *U Subotici djeluju tri družbe sestara, i to Družba sestara Kćeri Milosrđa, Družba sestara Naše Gospe i sestre Dominikanke. Kada ste se već odlučili na ovaj poziv, pojašnjete nam zašto baš Družba sestara Kćeri Milosrđa? Što je ono što Vas od njihovih karizmi najviše privlači?*

□ To mi pitanje nikada nije bilo diskutabilno. Jednostavno, nikada nisam razmišljala u koju bih zajednicu krenula i nisam razmišljala na način da sam promatrala karizme nekih zajednica. Jednostavno sam osjetila da me Bog zove i da želi da budem Njegova. Najbliža zajednica bila mi je upravo Družba sestara Kćeri Milosrđa koja djeluje u mojoj rodnoj župi, s kojom sam rasla. Upravo iz toga razloga nije mi bilo važno u koju ću zajednicu otići, već prvobitno ispuniti volju Božju. Tek kad sam ušla u Družbu sestara Kćeri Milosrđa počela sam saznavati više o njihovoj karizmi, o Utemeljiteljici Družbe i sv. Franji. Kad je riječ o karizmi moje Družbe, koju bih jednim imenom nazvala djelom milosrđa, ono što me najviše privlači jest prvenstveno odgoj djece i mladih, mada ne bih

isključila ni rad sa staričama i bolesnima, o kojima sam kroz period novicijata zajedno s odgovornim sestrama u našem samostanu u zagrebačkim Šestinama također brinula.

*** U životnim je krizama potrebno da čovjek moli i kraj sebe ima osobu kojoj se može povjeriti kako biste kroz krizu zajedno prolazili, jer je kroz nju teško prolaziti sam**

ZVONIK: Jesu li Vam se tijekom 5 godina, koliko je prošlo od polaganja prvih do doživotnih zavjeta, javljale sumnje, krize? Kako ste iz njih izlazili i na kraju spoznali da je ovaj put jedini i pravi za vas?

□ U svakom zvanju ima kriza, a ja sam duboko zahvalna Bogu da su me krize uhvatile prije polaganja doživotnih zavjeta. Svaki čovjek kroz krize prolazi na različit način. U osobnim sam se krizama borila, tražila pomoć od Boga, padala sam i ustajala. Nisu to bile krize koje su se previše izražavale u mojim postupcima, iako su se dijelom vidjele na meni. Uvijek sam se preporučala Bogu. Znala sam - Bog se brine o meni i onda kad nisam svjesna i kad me uhvati velika kriza, budući da onda najčešće nisi u stanju moliti i biti duhovno jak.

ZVONIK: Imate li neku osobnu molitvu koju biste nam preporučili, osobito onda kada čovjek sumnja ili padne duhom?

□ U osobnim sam krizama najčešće vapila Bogu, i to iz srca. Isto sam tako molila krunicu Srcu Isusovu i krunicu Milosrdnom Isusu. To su kratke molitve i lako se pamte, a ponavljanjem se čovjek osjetno smiri. Važno je u takvoj situaciji da čovjek nađe osobu kojoj se može povjeriti i neke stvari ispričati, kako biste kroz krizu zajedno prolazili, jer ju je teško prolaziti sam.

ZVONIK: Riječ je o stereotipnom pitanju, no, može li se i što poručiti onim mladima koji se još nisu odlučili reći "da", ili možda samo o tome razmišljaju, budući da smo svjedoci "krize duhovnih zvanja"?

□ Redovnički poziv, kao što sam i prije rekla, podrazumijeva da u Isusa budeš zaljubljen. To je prva stvar koja te vodi k redovništvu. Drugi preduvjet jest učvrstiti tu zaljubljenost tako da ona prijeđe u ljubav a ne ostane samo na tom stupnju čovjekova darivanja. S druge pak strane, ne smije se čekati da postaneš siguran da je to ljubav. Jedan je svećenik dobro rekao, da čim počneš razmišljati o pozivu to može biti poziv. U tom smislu potrebna je hrabrost, suočiti se sam sa sobom, sa svijetom oko sebe i različitim reakcijama okoline.

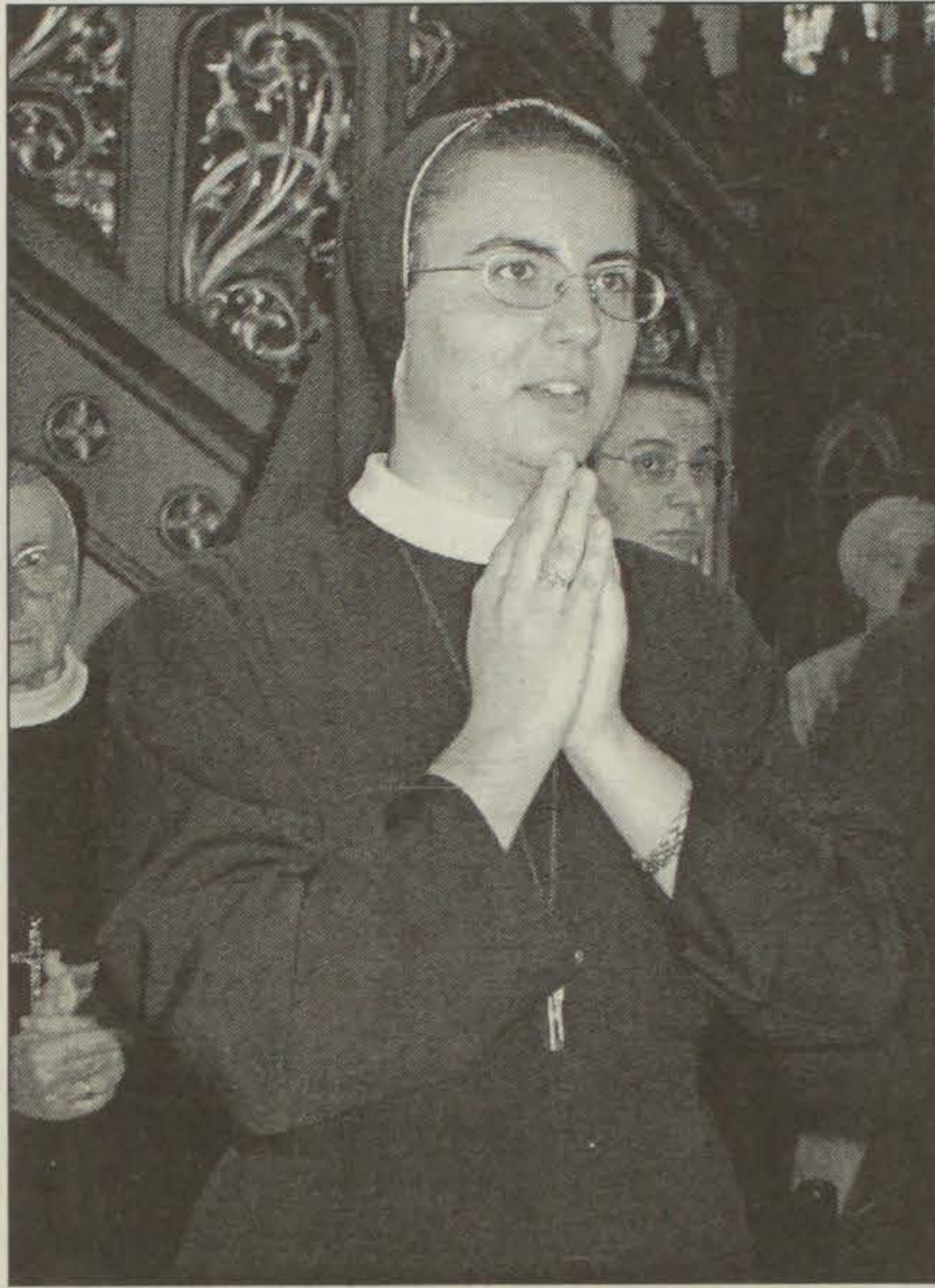
ZVONIK: Koliko je u toj odluci važna podrška roditelja? Jeste li ju imali?

□ Podrška roditelja iznimno je važna. Podrška mojih roditelja također se vremenom razvijala. U prvom trenutku ni oni nisu bili najsretniji, iako moju odluku nisu pokušavali zabranama promijeniti. Mama je najprije plakala, ali je moju odluku brzo prihvatila. Tata je uvijek šutio, a jedina potvrda da se s odlukom složio, budući da je pol godine nakon mog odlaska u samostan preminuo, bilo je mamino svjedočanstvo kako je čuvao jednu rakiju sa željom da ju otvori nakon polaganja mojih prvih zavjeta.

To je za mene znak da mu je ipak bilo drago zbog mog odlaska u samostan, bez obzira što mu je vjerojatno bilo teško što sam otišla i više nisam bila s njima.

ZVONIK: Je li istina da čovjek mora osjetiti neki poseban osjećaj i imati neko posebno vjersko iskustvo da bi se odlučio na odlazak u samostan tj. na redovnički život u zajednici?

□ Smatram da je vjersko iskustvo potrebno, ali u smislu da dobro poznaješ svoju vjeru i da si u njoj čvrst kako bi ju mogao živjeti kao bilo koji drugi čovjek. Teško je s osobama koje su obraćenici i koje imaju neke ideale. Ukoliko te ideale ne pronađu u zajednici, razočaraju se, te u krajnjem slučaju u nekom smislu mogu i "otpasti" od vjere. Što se tiče samoga poziva, neki ga doista osjećaju na neki izvanredan način. Kod mene to nije bio slučaj, barem ne shvaćeno u maloprije spomenutom kontekstu. Sjećam se da me je potaknula misao **mons. Stjepana Beretića** kad smo bili na jednoj duhovnoj obnovi u Somboru. Tada sam intenzivno razmišljala hoću li odabrati duhovno zvanje ili se odlučiti za brak. Sebe sam uvijek zamišljala kao udanu i s puno djece, te da ću jako moliti Boga da netko od njih bude časna sestra ili svećenik. To je u početku bio moj ideal. No, kad sam spoznala da bi i redovništvo moglo isto tako biti dobro, onda su se ta dva poziva izjednačila. Mons. Beretić je rekao kako si kad se udaš, obećanjem "dok nas smrt ne rastavi", zapečatila svoj život. Brak je sakrament i kao takav ne može se prekinuti. A kad odeš u samostan imaš probni period od nekoliko godina, kada možeš vidjeti je li to za tebe ili ne. Budući da sam bila u nedoumici, rekla sam: "Idem vidjeti!" Na taj način izgrađivala sam svoje zvanje.

*** Svetost - uloga redovnika i redovnica u Crkvi i društvu**

ZVONIK: Poznato je da su Vaši osobni planovi na neki način podređeni potrebama Vaše Zajednice, no, znate li možda što ona sada od Vas očekuje i na što će se barem u skorijoj budućnosti odnositi Vaš doprinos Zajednici? Imate li želju vratiti se u svoje rodne krajeve?

□ Svakako da ne bih bila protiv toga da se vratim u rodni kraj, mada kažu da prorok nije dobrodošao u svom zavičaju. Kad je riječ o očekivanjima zajednice, sigurno je da trebam završiti još jednu godinu studija na Katehetskom institutu u Zagrebu. Za ostalo još ne znam, no, jasno je da će se gledati potrebe zajednice. Postoji mogućnost da radim u jednom od naših vrtića ili da predajem vjeronauk u školi, a budući da sam već na župi možda ću svoj doprinos dati baš u okviru neke župne zajednice.

ZVONIK: Kakvom vidite ulogu redovnika, a osobito redovnica u Crkvi i društvu, osobito zbog u posljednje vrijeme aktualiziranog pitanja položaja žena, a samim tim i redovnica u Katoličkoj Crkvi?

□ Uloga redovništva u Crkvi prije svega jest svetost. Jer, sve aktivnosti koje obavljamo mogu obavljati i laici, čija bi uloga u Crkvi trebala biti još veća. Zato i mislim da je uloga redovnika i redovnica svetost, svjedočanstvo života i privođenje ljudi k Isusu. Toga još nisu svjesni dovoljno ni redovnici ni klerici, niti narod. No, tomu se treba težiti i prepustiti neke od uloga laicima

koji trebaju raditi na sebi kako bi bili dostojni svjedoci onoga što rade. Još uvijek redovnici, redovnice i svećenici samim svojim pozivom svjedoče "nešto više". Svakako, vrijedni su pohvale oni laici koji također svojim zalaganjem svjedoče to "nešto više", jer je to poticaj onima koji još idu prema tome. Što se tiče uloge redovnica u Crkvi, nikada nisam osjećala neku podređenost u tom smislu. Mislim da je žena kao žena u društvu, ali i redovnica, sama odgovorna ako je podređena i ako se ne zna pravilno postaviti. Treba biti svjesna onoga što prije svega jest - žena, a kao takva ima puno mogućnost razvijati svoju "ženskost" na jedinstven način. Žena ne treba ići za tim da pošto-poto radi ono što radi muškarac, već treba razvijati ono blago koje ona nosi u sebi.

*** Mladi danas trebaju podršku
* Župnici, redovnici i redovnice mladima danas trebaju biti duhovni autoritet, upućivati ih i davati im savjete**

ZVONIK: Više godina živjeli ste među mladima u Zagrebu koji je za razliku od Subotice puno veći grad. Uviđate li neku razliku između mladih i gibanja unutar crkvene zajednice u Hrvatskoj i kod nas? Ponekad se stječe dojam da su "naši mladi", ali i vjernici općenito, više vezani uz Crkvu i ono što je "crkveno". Smatrate li da je to tako?

□ Iako je i kod nas, mislim tu na Vojvodinu i Srbiju, zavladao demokracija, mi kao katolici smo u svakom slučaju manjina pa su mladi u tom smislu više vezani za Crkvu i župnu zajednicu. Drugi je slučaj u Hrvatskoj u kojoj su, kad je nastala demokracija, svi masovno počeli dolaziti u crkvu, budući da je to tada postalo slobodno i "moderno". I onda se na neki način sve "razvodnilo" jer su ljudi počeli u crkvu dolaziti ne iz uvjerenja i vjere nego zato što je to bilo slobodno. U takvom ozračju odgajani su mladi u Hrvatskoj, unatrag 15 godina. Tek se sada počinje učvršćivati njihova pripadnost župnoj zajednici, pa danas imaju različite udruge i organizacije. No, neke od tih udruga i skupina često ne rade u punom smislu za župnu zajednicu, već imaju neke svoje ciljeve, a u župnu zajednicu se uključuju samo povremeno. To nije takva povezanost kao što je kod nas. U Subotici i okolici je slučaj obrnut jer su župe male te su mladi uglavnom više vezani za župne zajednice i aktivnosti koje one organiziraju.

ZVONIK: Mnogi župnici susreću se s problemom animiranja mladih po župama. Što mislite, kako danas motivirati mlade za rad i za ono što se događa u Crkvi, budući da se mnogi od njih upravo udaljavaju od Crkve? U čemu je bit današnjega odgoja za budućnost?

□ Prije svega smatram da ne trebamo težiti za masovnošću. Svakako da trebamo mladima navijestiti vjeru tako da u toj vjeri ostanu zajedno i aktivni. Mladi danas trebaju podršku, i to u smislu da župnici ne očekuju da mladi rade samo ono što im oni kažu. Na primjer, župnici pozivaju mlade da dođu na vjeronauk i ukoliko mladi to ne učine, skloni su reći kako današnji mladi nisu dobri. Druga krajnost je kad župnici mladima koji se odazovu na vjeronauk prepuste sve misleći kako su oni sami sposobni sve uraditi. Župnicima je, unatoč tomu što to od njih traži veća zalaganja, potrebno mlade voditi. Dobro je da se mladi sami organiziraju i imaju inicijative, ali župnici moraju biti duhovni autoritet i upućivati ih i davati im savjete, ne samo u duhovnom smislu nego i u smislu njihova ljudskog i društvenoga napretka. Trebaju im osobito biti na raspolaganju za duhovne razgovore i ispovijed, jer su mnogi mladi u dilemi glede nekih pitanja vjere i morala.

*** Budućnost Hrvata - Bunjevaca je u očuvanju ikavice**

ZVONIK: Potičete iz ovih krajeva i odrasli ste u njima. Poznajete dobro prilike i običaje Bunjevaca - Hrvata. U čemu vidite budućnost hrvatske zajednice u Vojvodini, Subotici? Što je ono čega se nikako ne bi smjeli odreknuti?

□ Mislim da je to prije svega jezik. U jeziku je duh jednoga naroda. Ovdje mislim na očuvanje ikavice u našim obiteljima. Ne treba se bojati "divaniti". Koliko vidim i pratim, o običajima se puno govori ali i piše, i neosporno je da ih treba sačuvati. Danas se stalno ističe "kako je to nekad bilo" pa se i oblači kako je nekad bilo. No, samo običaji ne mogu sačuvati jedan narod. Jer, u našu nošnju može se obući bilo tko, i on će isto tako sličiti Bunjevcu kao i ja koja sam doista Bunjevka. Ne treba živjeti u prošlosti već razvijati nešto za budućnost. U tom smislu, jezik je onaj koji trebamo čuvati i kojega trebamo razvijati i njegovati kod mladih, tako da rastu uz "bunjevački duh" tako što će slušati ikavicu i govoriti ikavicom. Ako voliš ikavicu, obučen u narodnu nošnju ili ne, ti ćeš se prepoznati gdje god bio! No, s druge strane naše obitelji moraju biti svjesne osim pripadnosti bunjevačkom rodu i svoje pripadnosti hrvatskom narodu. Zato treba iskoristiti, rekla bih, milost - koju smo dugo čekali - školovanja na materinskom jeziku. Zato se roditelji više ne bi trebali ni stidjeti ni plašiti upisivati svoju djecu u hrvatske odjele razvijajući, naravno, u njima i poštivanje svih onih koji pripadaju drugim narodima, jer zajedno s njima ovdje žive i družu se.

ZVONIK: Poznato je da ste se još dok ste živjeli u Subotici, bavili zlatovезom, točnije vezom za tradicionalne "bunjevačke papuče". Imate li još nekada vremena posvetiti se tomu, barem onako sebi za dušu, i koliko vam zapravo vaše obveze pružaju mogućnost za druge poslove, osim onih koji su vezani za Zajednicu?

□ Iako su obveze velike, trudim se naći vremena i za vezenje papuča, jer mislim da je potrebno da i taj vez ostane sačuvan, da ne bismo nosili uvijek samo ono što je staro i što je nekada bilo. To je istina vrijedno, ali potrebno je da mi nastavimo čuvati i razvijati te skoro izumrle zanate. Ono staro što mi danas čuvamo, vremenom će se uništiti te neke nove generacije toga neće ni imati. Stoga je potrebno da mi stvaramo nešto što će nove generacije nositi a kasnije i pokazivati kao nešto staro. Iz toga razloga, u dogovoru s **Dejanom Kovačom** koji u Subotici izrađuje te tradicionalne papuče, dogovorila sam izvjesnu suradnju, ali samo u mjeri koliko mi to obveze u Zajednici budu dopuštale. Sav novac koji u tom slučaju zaradim darovat ću Zakladi "Blažena Marija Petković" koja je osnovana prošle godine za pružanje pomoći siromašnoj i bolesnoj djeci, za školovanje djece i mladih slabijeg imovinskog stanja, za pružanje pomoći obiteljima s brojom djecom te starijim osobama kao i drugima kojima je pomoć potrebna.

Razgovarala: **Željka Zelić**

S. M. Jasna Crnković rođena je 27. travnja 1979. godine u Subotici. Osnovnu i srednju školu završava u Subotici. Sve do polaska u samostan Družbe sestara Kćeri Milosrđa u Zagrebu, Jasna je bila iznimno aktivna u svojoj župnoj zajednici, a osim toga uređivala je i *Zvonikove* stranice mladih. U samostan spomenute Družbe odlazi 1998. godine. Nakon perioda aspirantata tj. izražavanja želje i traženja da stupi u samostan u trajanju od 3 mjeseca, od 21. studenog 1998. godine započinje period kandidature, koji traje sve do 6. kolovoza 1999. godine kada ulazi u novicijat. U kolovozu 2001. godine, u Blatu na otoku Korčuli polaže prve zavjete, a doživotne zavjete položila je 6. kolovoza 2006. godine, također u Blatu na Korčuli. Različite službe do sada je obavljala u samostanima Družbe sestara Kćeri Milosrđa u Zagrebu. Trenutačno završava 3. godinu Katehetskog instituta pri KBF-u Sveučilišta u Zagrebu i apsolvirala je studija predškolskoga odgoja Učiteljskog fakulteta u Zagrebu.

Dr. Andrija Kopilović "Počasni građanin" Subotice

U okviru proslave Dana grada Subotice koja je 1779. godine proglašena slobodnim kraljevskim gradom, u petak 1. rujna dodijeljene su na svečanoj sjednici Skupštine općine zvanja "Počasni građanin" i priznanja "Pro Urbe". Zvanje "Počasni građanin" koje se dodjeljuje za istaknuto i trajno životno djelo u području znanosti, gospodarstva, umjetnosti, odgoja i obrazovanja, kao i za rezultate postignute u javnom životu i razvoju kulturnoga stvaralaštva, primio je svećenik Subotičke biskupije, **dr. Andrija Kopilović**. Zahvaljujući na primljenom priznanju kojim je "ovaj grad pokazao osjetljivost za duhovne vrednote čovjeka i društva", dr. Kopilović istaknuo je kako u primljenom priznanju ne vidi samo svoju osobu, nego prepoznaje svoju službu i službu svih njegovih kolega koji su svojim zvanjem okrenuti čovjekovoj duši. U tom smislu izrazio je želju da u budućnosti još odgovornije radi u svojoj službi na izgradnji duhovnosti, kulture i duha, kako bi naš život bez obzira na vjeroispovijest ipak bio oduhovljen, zaključio je dr. Kopilović.

Osim dr. Kopilovića, zvanje "Počasni građanin" dobila je i **Margit Karna**, umirovljena glumica, dok su priznanje "Pro Urbe" primili **Zvonko Bogdan**, estradni umjetnik, **Elvira Husar**, dirigentica i profesorica solo pjevanja, **Dobrovojkoleđin**, direktor JKP "Čistoća i zelenilo", a od institucija: **Gerontološki centar Subotica** i **Općinska udruga umirovljenika**. Priznanje "Pro Urbe" dodjeljuje se osobama, ali i različitim organizacijama i institucijama, za istaknuta djela koja u velikoj mjeri doprinose ugledu Grada i Općine, podizanjem njegovih materijalnih i duhovnih vrijednosti.

Željka Zelić

Iznenadaenje za počasnog građanina

Na dan uručenja zvanja "Počasni građanin" Hrvatski kulturni centar "Bunjevačko kolo" u 20 sati navečer priredilo je nevakadašnje iznenadaenje svom dugogodišnjem i vjerojatno najzaslužnijem članu, dr. Andriji Kopiloviću. Njegovi dugogodišnji suradnici, prijatelji iz različitih sfera društvenoga djelovanja i poštovaoci okupili su se u svečanoj dvorani Centra i čestitali mu na velikom životnom priznanju. U ime svih prisutnih čestitke je uputio predsjednik Centra **Mirko Ostrogonac**, a njemu su se

Dr. Andrija Kopilović rođen je u Bajmoku 11. svibnja 1941. godine. Studij teologije završio je u Zagrebu, magistrirao je 2002., a doktorirao 2004. godine na Papinskoj Teološkoj akademiji u Krakovu. Župnik je župe Marija Majka Crkve u Aleksandrovu u Subotici. Osim toga, prorektor je Teološko-katehetskog instituta, predsjedavajući Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović", član Biskupske konferencije Srbije, predsjednik komisije za vjeronauk BK Srbije, a trenutačno je angažiran oko osnivanja Teološkog fakulteta i izgradnje Bogoslovije "Augustinianum" u Subotici.

pridružili gost iz Zagreba **Vladimir Velnić**, predsjednik Turističke zajednice grada Zagreba, gradonačelnik Subotice **Géza Kucsera** i u osobnim čestitkama mnogi drugi. Bilo je to doista pravo iznenadaenje, kako je i sam dr. Kopilović priznao: "Prvi put u životu moji su mi najbliži suradnici, među kojima je i moj bivši učenik a sada svećenik, lagali i preveli me 'žednog preko vode'. Nisam znao za ovaj susret, ali je ovo za mene dirljiv gest i zahvaljujem vam svima od srca na ovoj pažnji." Vidljivo dirnut, dr. Kopilović je sa svima popričao i zahvalio na potpori ali i uputio poziv na zajedništvo koje nam je kao narodu najpotrebnije. /K. Č./

PROSLAVA BLAGDANA SV. ROKA U SUBOTICI

Blagdan sv. Roka proslavljen je u istoimenoj subotičkoj župi u srijedu 16. kolovoza, svetom misom koju je predslavio župnik župe Marija Majka Crkve, **dr. Andrija Kopilović**, zajedno sa župnikom ove župe, **preč. Andrijom Anišićem** te nekoliko svećenika.

Uspoređujući naš život s hodočasničkim putem sv. Roka koje je obilježeno milosrđem, dr. Andrija Kopilović u propovijedi je istaknuo tri glavne poruke našega života tj. hodočašća, a na koje nas poziva i život sv. Roka. Prva među njima govori nam da smo hodočasnici i to na putu prema cilju tj. domu Očevu te u tom smislu svi imamo jednaka prava na zemlju koja nam je dana kao dar Božji. Druga poruka hodočašća ukazuje nam na to da je ono čin u kojemu se iskazuje ljubav, a uzići pak na hodočašće znači tražiti lice Božje. Isus nam je za sva vremena ostavio svoj lik utisnut u lik potrebnih, rekao je dr. Kopilović, pitajući se tko od nas danas nije prosjak i u potrebi, ustvrdivši nadalje da smo svi na neki način prosjaci, a ponajviše djeca koja vape za roditeljima, toliki obespravljani, pogaženi, oklevetani i duhovni prosjaci. To je dokaz da je čovječanstvo na putu koji nije hodočasnički jer ne vidi čovjeka pored sebe i to čovjeka koji je postao najjeftinija roba, upozorio je propovjednik. Posljednja poruka hodočašća traži od nas da primijetimo one potrebe koje naše društvo najviše pritišću, a to je prije svega zaštita nerođenih. U tom smislu, sv. Rok kao zaštitnik od "bijeke kuge" zasigurno je svetac ovoga vremena kojemu se neprestano trebamo utjecati, da nam udijeli milost po Božjoj dobroti, srce milosrdno i čisto, srce koje ne sudi nego ljubi, ljubeći daruje i darujući spašava, zaključio je dr. Kopilović.

Posebnost misnoga slavlja bila je i nazočnost desetak bračnih parova koji očekuju dijete budući da se proštenje sv. Roka slavi i kao "Dan trudnica". Na kraju sv. mise dr. Kopilović svim trudnicama podijelio je poseban blagoslov kako to predviđa obrednik "Blagoslovi". Dodajmo kako je kao zadovoljština za grijeh pobačaja, u ovoj župi održano euharistijsko klanjanje, i to od utorka 15. kolovoza od 18 sati do srijede 16. kolovoza u 17 sati, kada je župnik Anišić zajedno s mladima i ostalim vjernicima ove župe održao zajedničko polusatno klanjanje "Hvalospjev životu". /Ž. Z./

HODOČAŠĆE BRATSKIH SELA

U povodu 25. obljetnice događanja u Međugorju, župa sv. Mihovila Arkandela iz Bačkog Brega organizirala je hodočašće u svetište Kraljice Mira. U nedjelju 20. kolovoza u večernjim satima hodočasnici su poslije molitve u crkvi krenuli put Međugorja, svrativši pri tom u Bački Monoštor odakle je išao i velik broj monoštorskih župljana. Bereški župnik **Davor Kovačević** već nekoliko godina organizira ovakva hodočašća zajedno s vjernicima iz Bačkog Brega i Monoštora, tako da se može reći da su ova hodočašća postala tradicionalna. U ponedjeljak 21. kolovoza, poslije kraćeg odmora, vjernici ova dva šokačka sela iz Bačke su se uspeli na Podbrdo, odnosno Brdo Ukazanja. Tu su molili radosna i žalosna otajstva svete krunice, zahvalili se Gospi, prinijeli joj svoje želje i molitve, a pri silasku sa brda su molili slavna otajstva. Molitveni program u crkvi sv. Jakova započeo je u 18 sati, kada je bila prigoda i za svetu ispovijed, a potom je slavljena sveta misa. Sličan je program bio i drugoga dana, a u jutarnjim satima hodočasnici su se uputili na brdo Križevac, gdje su pri uspi-njanju do velikog betonskog Križa podignutog 1933. godine molili Križni put. Ostatak dana vjernici su iskoristili za posjet kipu Uskrslog Krista do kojeg su postavljena otajstva svjetla.

U utorak poslije večere malo se zapjevalo u naselju Vionice, gdje su mještani dva bratska sela bili smješteni, a neki su vrijeme iskoristili za večernju molitvu. U srijedu ujutro svetu misu u crkvi u Vionicama predvodio je vlč. **Davor Kovačević**. Poslije mise, vjernici su puni vjere, nade i ljubavi krenuli svojim domovima, s molitvom i pjesmom na usnama.

Zlatko Gorjanac

PROŠTENJE NA HRVATSKOM MAJURU

U nedjelju, 3. rujna, sadašnji i bivši stanovnici Hrvatskog Majura kao i brojni gosti među kojima su bili i **Petar Kuntić**, dogradonačelnik Subotice i **Lazo Vojnić Hajduk**, predsjednik Izvršnog odbora HNV-a, proslavili su svog nebeskog zaštitnika sv. Marka Križevčanina. Svetu misu je predvodio preč. **Andrija Anišić**, župnik župe sv. Roka u zajedništvu sa župnikom župe Presvetoga Trojstva iz Male Bosne preč. **Ivanom Sabatkaijem**. U prigodnoj propovijedi župnik Anišić je rekao kako je prostor oko "Gabrićevog križa" na kojem se već dvanaest godina održava ovo proštenje "sveto tlo za njega i za sve stanovnike Hrvatskog Majura, jer su kod tog križa puno puta plakali i uzdisali, puno puta zahvaljivali Bogu na primljenim milostima a najviše molili njegov blagoslov za svoje obitelji, za svoj život i mukotrpn rad na zemlji koji je rijetko kad bio adekvatno nagrađivan". Propovjednik je ukazao da je upravo molitva pod ovim križem davala snagu da sve izdrže i svake godine marno i s ljubavlju obrađuju svoje njive, znajući da svojim radom nastavljaju Božje stvarateljsko djelo i osiguravaju mnogima kruh svagdašnji, pa i onima koji ga

nisu zavrijedili jer ne znaju vrednovati njihov rad. U nastavku propovijedi je naglasio kako su se sv. Marko Križevčanin i njegovi sudrugovi u mučeništvu sv. Stjepan Pongracz i Melkior Grodziecki međusobno bodrili i hrabрили dok su podnosili mučeništvo. I mi se trebamo i kao vjernici i kao pripadnici jednog naroda međusobno podržavati i pomagati a ne neprestano napadati i boriti se jedni protiv drugih. One pak koji zlo čine treba opominjati bratskom opomenom i pomoći da prestanu zlo činiti, naglasio je propovjednik. Podsjećajući okupljene vjernike na muke koje su ova tri sveca podnijela podsjetio se svoga djetinjstva i svih onih koji su na tim prostorima činili i žrtve da bi prakticirali svoju vjeru. Mnogi su, među kojima je i on, pješačili svake nedjelje i po lijepom vremenu i po blatu i po šest kilometara do crkve da bi sudjelovali u svetoj misi i primili potrebne milosti od Gospodina.

On je ukazao i na činjenicu da se u blizini Hrvatskog Majura sada nalazi trgovinski centar KTC iz Križevaca i da bi iduće godine trebalo pozvati i predstavnike toga Centra na to slavlje, jer su svi u Križevcima ponosni na svog sugrađanina sv. Marka, pa neka vide kako ga i mi ovdje častimo a uz njihovu potporu mogli bismo poraditi i na uređenju toga prostora kako bi svima koji tako radosno sudjeluju u proslavi toga proštenja bilo udobnije i ugodnije.

Na misi su i ove godine pjevanje predvodili župljani župe sv. Roka predvođeni s. **Silvanom** i mr. **Ervinom Čelikovićem** koji je pjevanje pratio na sintizajzeru.

Poslije sv. mise mnogi su se, u proštenjarskom ozračju, zadržali dugo u razgovoru i oživljavanju uspomena iz prošlosti kada je Hrvatski Majur vrvio od života i dječje cike ali i razgovarajući o aktualnim problemima i poteškoćama svakidašnjeg života težaka kako na Hrvatskom Majuru tako i drugdje. /Zv/

Obilježena 150. obljetnica crkve sv. Ilije proroka u Bođanima

Svečanom svetom misom Bođanci su obilježili 150. obljetnicu svoje crkve, posvećene starozavjetnom patronu sv. Iliji proroku. Kao duhovna priprava jubileju prethodila je trodnevica. Na sam dan zaštitnika župe sv. Ilije, svečanu svetu misu ispred crkve predvodio je prijašnji župnik preč. **Andrija Đaković**, sada župnik u Slavonskom Brodu. S njim su suslavili vlč. **Marijan Dej**, dekan, preč. **dr. Andrija Kopilović**, vlč. **František Gašparovski**, vlč. **Josip Štefković** te domaći župnik **Josip**

Kujundžić uz asistenciju bogoslova i sjemeništara. Svetoj misi nazočio je i pravoslavni paroh otac **Milić Dobrosavljević** s pratnjom, te više stotina vjernika iz Bođana, Vajske, Bača, Plavne i Hrvatske. Lijepim pjevanjem svetu misu uzveličao je mješoviti crkveni zbor iz Vajske i Bođana, kao i dječji zbor iz Vajske pod ravnanjem **Marije Ihas** a svirao je **Alen Kopunović Legetin**, orguljaš požeške katedrale. Veoma sadržajnu i produhovljenu propovijed održao je preč. **Andrija Đaković**, gradeći paralelu iz života sv. Ilije i života današnjih vjernika, osvrnuvši se na sve pri-

Događanja u Subotičkoj biskupiji

jašnje župnike i generacije koje su utkale trud, ljubav i molitvu u Božji hram tijekom stoljeća i pol koje je iza nas. Dakako, spomenuo je i vlč. **Josipa Miloša**, prijašnjeg župnika kojega je Bog baš toga dana pozvao k sebi. Nakon pričesti, crtice iz prošlosti Bođana i župe iznio je **Josip Dumendžić Meštar**, te pročitao prigodnu pjesmu. Prije Božjeg blagoslova domaći župnik uputio je birane riječi hvale predvoditelju misnoga slavja, ostalim svećenicima i svim vjernicima. Župnik se također zahvalio obitelji **Andrić** za darovane elektronske orgulje iz Hrvatske. Nakon svete mise uslijedilo je osvježanje u vjeronaučnoj dvorani, da bi se nakon kraćeg vremena zvanice uputile u motel Provala, gdje su se svi našli za obiteljskim stolom uz tamburašku glazbu.

Josip Dumendžić Meštar

Selo Bođani od 1543. godine ima današnji naziv. Godine 1715. selo je dodijeljeno Bačkoj župi. Pripada samostanu u Baču do 1761. godine, a od 1761. do 1769. godine Bođani su filijala koja pripada Plavni. Matice se vode od 1788. Franjevci iz Bača su dušobrižnici u Bođanima do 1808. godine, a od tada su biskupijski svećenici. Od godine 1808. do danas u Bođanima je djelovalo 20 svećenika. Godine 1936. bođanska crkva postaje "vicaria sui iuris", a od 1956. godine župa. Crkva je obnovljena 2003. Tako je ova župa, koja nosi naslov starozavjetnoga proroka Ilije, a koja je jedina posvećena ovome svecu u Subotičkoj biskupiji, proslavila svoga patrona i 150. obljetnicu od izgradnje crkve.

SUBOTICA DOČEKALA DRAGE GOSTE

U nedjelju, 3. rujna 2006. godine u 10 sati bila je svečanija sveta misa u Subotičkoj katedrali nego u druge nedjelje. Na tu svetu misu se okupilo stotinjak sudionika HosanaFesta iz Bačke, Srijema i Hrvatske, a na koru katedrale je bio Katedralni zbor iz Đakova. Svečanu svetu misu su koncelebrirali katedralni župnik, **Stjepan Beretić**, dr. **Marinko Stantić**, kao organizator HosanaFesta, o. **Zdravko Tuba**, franjevac konventualac iz Zagreba, i velečasni gospodin **Josef Vogrinc**. Na početku svete mise župnik je pozdravio kako sudionike festivala, tako i Đakovčane.

Na poziv zborovođe subotičke stolnice, **mr. Csabe Paskó**, u nedjelju 3. rujna 2006. gostovao je u Subotici Katedralni zbor đakovačke katedrale. Inače dobro posječenu svetu misu u subotičkoj katedrali u 10 sati, napunili su vjernici bolje nego inače. Đakovački zborovođa, velečasni gospodin **Mo. Ivo Andrić** je doveo zbor od 46 pjevačica i pjevača, koji su oduševili Subotičane svojim pjevanjem. Sa zborom je došao i orguljaš iz đakovačke katedrale, velečasni gospodin **Mo. Vinko Sitarić**.

Poslije svete mise gosti su nakon ručka prošetali Palićem, i gradom Suboticom, a navečer u 18 sati su još jednom nastupili na večernjoj svetoj misi u katedrali. Poslije svete mise Đakovčani su obradovali Subotičane još i kratkim koncertom. Prava je šteta, što na večernji koncert nije došlo više svijeta. Poslije koncerta gosti su se zadržali na večeri u župnome domu. Druženje se završilo veselom pjesmom.

S. Beretić

SONĆANSKO GROBLJE U NOVOM RUHU

Tijekom prošlog mjeseca uređeno je seosko groblje u Sonti. Po odobrenju Savjeta MZ privatnom poduzeću EKO TIM iz Bogojeva isplaćeno je 80.000 dinara za ovu namjenu. Djelatnici ovog poduzeća su pokosili i izvezli šibljice, korovske trave i ostalo raslinje, te uklonili sav otpadni materijal zaostao od urušenih

nadgrobnih spomenika. Pored većine grobova koje održavaju potomci sahranjenih, postoji jedan broj onih o kojima nitko ne brine, tako da su zarasli u korov i ostavljaju ružan i tužan dojam, te su ovim radovima i oni obuhvaćeni. Podsjetimo, sonćansko groblje je jedno od rijetkih u Vojvodini, koje je i danas u vlasništvu Subotičke biskupije, tako da je glede troškova održavanja potrebna dobra koordinacija rada između župnika i operativnih tijela MZ, kako bi se izbjegli svi eventualni nesporazumi. Po riječima predsjednika Savjeta MZ, **Antuna Zlatara**, o uređenju groblja moraju brinuti sve strukture u selu, bez obzira na formalne vlasničke odnose. Kako je naše groblje u samom središtu sela, ne smijemo dopustiti da svojim izgledom stvara ružan dojam o žiteljima Sonte. U dogovoru sa župnikom vlč. **Željkom Augustinovićem** i predsjednikom crkvenog odbora **Antunom Adinom** iznašli smo modus financiranja njegova uređenja, kako ovoga puta, tako i za ubuduće. Nastavit ćemo i razgovore o statusu groblja sa subotičkom biskupijom, a nadam se da će oni rezultirati najboljim i najprihvatljivijim rješenjem za sve žitelje Sonte. - kaže nam Zlatar. Dogovorom je zadovoljan i sonćanski župnik vlč. **Željko Augustinov**. Ovaj potez mjesne zajednice je za pozdraviti. Bez obzira na vlasničke odnose, u ovom groblju se sahranjuju svi žitelji Sonte. Probleme nije potrebno stvarati, moramo ih izbjegavati ili rješavati. Potreban nam je samo običan, ljudski razgovor, koji je i Bogu ugodan. Bez obzira na ishod razgovora s biskupijom, želio bih da se ovakva suradnja na razini sela nastavi - kaže vlč. Augustinov. Po dogovoru, ovih dana će se započeti radovi na betoniranju novih staza između grobova u onoj duljini koju budu dopustila raspoloživa financijska sredstva, a na pojedincima je da povedu malo više računa o izgledu grobova svojih predaka, koji su ih valjda zadužili bar toliko da im poneki put tijekom godine upale svijeću i očiste korov sa vječne kuće.

Ivan Andrašić

DOGAĐANJA U PLAVNI

Prošle godine, odmah nakon blagdana Velike Gospe 15. kolovoza, otišao je iz Plavne dugogodišnji župnik vlč. **Stipan Bošnjak**. Njega je zamijenio vlč. **mr. František Gašparovsky** a nakon godinu dana njegovog služenja u našoj župi imenovan je župnikom vlč. **Josip Štefković**. Od vlč. Františeka vjernici su se oprostili 5. kolovoza. Vjernici će se sjećati njegovih kratkih i zanimljivih propovijedi s korisnim duhovnim svjetima i "domaćim zadacima". Još se sjećamo kako je na prvoj misi pojasnio pojam služenja: "Vašeg bivšeg župnika Gospodin je pozvao da služi na drugom mjestu, ja sam došao služiti vama, a vi ćete služiti meni. Isus služi nama, a mi svi skupa služimo Isusu." Iskusni vjernici naslutili su tada da ovog mladog svećenika vodi geslo iz Jeremijinih "Ispovijesti": "Ti me zavede, o Jahve, i dadoh se zavesiti, nadjačao si me i svladao me..." (Jr 20,7-9).

Govoreći o kraljevstvu Božjem shvatili smo i zapamtili objašnjenje župnika Františeka: "Kraljevstvo Božje nije mjesto, to je stanje".

Nepunu godinu vlč. Gašparovsky uspješno je vodio župu a kao najveći uspjeh ističemo da se na njegovoj prvoj misi u našoj crkvi pričestilo 4-5 vjernika, dok su na posljednjoj, ovom najsvetijem činu pristupili gotovo svi nazočni. Nadamo se da vlč. František neće zaboraviti Plavnu kao što je nije zaboravio ni vlč. **Josip Leist** s kojim smo se nedavno susreli na "Zlatnoj harfi" na Bunariću a i on je kratko vrijeme bio naš župnik. Na sličan način, sve do svoje tragične smrti, bio je u stalnoj vezi s Plavanjcima i vlč. **mr. Lazar Ivan Krmpotić**.

U još jednu pozitivnu promjenu koju je u našu župu uveo vlč. František ubrajamo i prošćenje sv. Jakova koje smo proslavili ove godine na sam dan blagdana, 25. srpnja. U crkvi punoj vjernika svečanu misu predvodio je naš bački dekan **Marijan Dej** uz našeg odlazećeg župnika, vajštanskog župnika vlč. **Josipa Kujundžića** i našeg novog župnika vlč. **Josipa Štefkovića**. Nakon ovog velikog vjerskog događaja nameće se jedna misao koja na

neki način definira našu vjeru: "Kršćanstvo ne znači biti ja, nego biti mi". Velečasnom Františku puno hvala i Božjeg blagoslova u daljnjem pastoralnom radu.

Ovo izvješće završavamo informacijom da je u nedjelju, 6. kolovoza na Preobraženje Gospodnje svoju prvu misu u Plavni služio naš novi župnik vlč. Josip Štefković. Poslije mise osmijesi na licima nazočnih i olakšanje. Duh Sveti nije nas ostavio bez pastira a i ova promjena bit će nam svima na poticaj i duhovnu korist.

Zvonimir A. Pelajić

PROSLAVA SV. STJEPANA KRALJA U SUBOTICI

Svečanom sv. misom pored subotičke katedrale proslavljen je u subotu, 19. kolovoza blagdan sv. Stjepana, kralja. Svetu misu je predvodio segedinsko-čanadski biskup **dr. Endre Gyulai** a s njim je suslavio domaći biskup **dr. Ivan Péntzes** s nekoliko svećenika. Na misi je sudjelovao lijepi broj vjernika iz Subotice kao i iz drugih gradova i sela iz Bačke i Banata. U prigodnoj propovijedi mons. Gyulai istaknuo je da je sv. Stjepan, ugarski kralj, nalazio snagu u svagdanjoj molitvi, pogotovo nakon smrti njegovog sina i nasljednika sv. Imrea. S ljubavlju je često, u skromnoj odjeći, dijelio darove siromasima.

Na misi su nazočili mnogi ugledni gosti na čelu s gradonačelnikom **Gézom Kucserom** i **Józsefom Kaszom**, predsjednikom SVM-a u čijoj je organizaciji slavlje poslije sv. mise nastavljeno na Paliću. Ondje su kruh blagoslovili dr. Endre Gyulai, mons. **József Miocs**, **Árpád Dolinski**, superintendent Evangeličke Crkve, i **Attila Orosz**, duhovnik Reformirane kršćanske crkve. Svečane govore održali su **József Kasza** i **Ferenc Gémesi**, član vlade R. Mađarske. Uslijedio je kulturno-umjetnički program. /E. Rihter/

ETNO VEČER posvećena TKANJU I VEZU

U organizaciji Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" i obitelji **Grge Piukovića** u velikoj dvorani Hrvatskog kulturnog centra "Bunjevačko kolo" u Subotici priređena je u petak, 8. rujna ETNO VEČER posvećena tkanju i vezu Hrvata Bunjevaca subotičkog kraja.

U bogatstvu programa etno večeri mogla se vidjeti izložba starih rukotvorina, praktični prikaz rada tkanja i veza na starim tkalačkim stanovima, preslicama i drugim strojevima.

Nakon pozdravne riječi predsjednika Etnografskog odjela Instituta **Grge Kujundžića**, o vrijednosti i značenju narodnih rukotvorina, tkanja i veza u Hrvata Bunjevaca subotičkog kraja posebno nadahnuto govorio je predsjedavajući Instituta **preč. dr. Andrija Kopilović**. Upozoravajući na posljedice industrijali-

zacije i rada na "traci" koji Bunjevci nikada nisu u duši prihvatili, svoju je pozornost usmjerio prema rukotvorini nastaloj u stalnoj komunikaciji između prirode i seljaka, napose žena na salašima: "Promatra svijet oko sebe, a vidi izrađeni vez. Divi se cvijetu, suncu i prirodi, a zamišlja sve to prenijeto na jedan od materijala koji će ispuniti u duge zimske večeri. Ova komunikacija kroz vrijeme i s bićima oko njega oplemenjuje čovjeka i njegov rad. Ne koristi gotov proizvod nego proizvodi da bi dovršio djelo." Ono čemu se mi danas divimo, rekao je dr. Kopilović, tkanje i vez, kao rukotvorine, nose taj blagi miris ljubavi kojom su stvorene. To je ono što stvara razliku od svakog drugog načina rada. I na kraju je zaključio da je najveća vrijednost rukotvorina zapravo u zajedništvu koje je nestalo nestankom ove vrste ljudske djelatnosti.

O biljkama i načinu rada s njima, a koje su korištene za tkanje i vez, govorio je veliki poznavatelj bunjevačkih narodnih običaja **Alozije Stantić** dok je povjesničarka umjetnosti **Olga Šram** predstavila istoimeni katalog uz izložbu "Mili Rode, čuvaj blago svoje, vez svoj tkanje svoje". Autori kataloga **Jelena Piuković** i **Marinko Piuković** predstavili su slikom i tekstom iz stare literature (Subotička Danica i dr.) rukotvorine i na reprezentativan način sačuvali ovo narodno bogatstvo.

Organizator ove večeri **Grgo Piuković**, koji godinama u svojoj obitelji čuva narodnu nošnju, jednostavnim je riječima pojasnio što je do danas od starih strojeva sačuvano i kako se na njima radi. On je ujedno organizator filma o tkanju i vezu, prikazanog u drugom dijelu večeri, a koji je djelo filmskog redatelja i snimatelja **Rajka Ljubiča**. Ovaj je film još jedna karika u nizu koji **Rajko Ljubič** niže u filmskom zapisivanju kulture bačkih Hrvata.

Ovoj priredbi nazočila je **Ildikó Lovas**, u ime općine Subotica zadužena za kulturu, a u ime Generalnog konzulata R. Hrvatske u Subotici **Meri Vidiš**.

Katarina Čeliković

Pet godina sa nama

U predvečerje blagdana Male Gospe vjernici su u žedničkoj župi zahvalili Bogu na daru svećeništva župnika **Željka Šipeka** i obilježili petu obljetnicu njegovog rada u ovoj župi. Misu zahvalnicu predvodio je sam vlč. **Željko**, a župni zbor je svojim pjevanjem uzveličao ovu zahvalnost. Žedničani su obradovali župnika lijepim odazivom, a vjerujemo da su i oni koji su bili spriječeni doći u duhu bili s njime. Nakon sv. mise zapjevali smo "Tebe Boga hvalimo", a zatim je uslijedio kratki program. Dječji zbor je otpjevao pjesmu "Kao Marija", a zatim je **Nataša Vojnić Tunić** izrecitala prigodnu pjesmu. **Šime Davčik** se u ime Pastoralnog vijećai osvrnuo na rad župnika **Željka** i cijele zajednice u proteklih pet godina. Uz kratko podsjećanje na ono što je urađeno materijalno, naglasak je stavljen na duhovnu dimenziju rada. Ovdje s ponosom ističemo 4 nova duhovna zvanja. **Željko, Dražen, Kristijan i Adam** su se odazvali pozivu Božjem i tako

se pridružili **Marijanu**, koji je već bio u sjemeništu, a sada je bogoslov. I oni su nada za našu zajednicu. Naš župnik nas potiče na pobožnosti koje smo imali i ranije, a rado nas okuplja i na nove poput "Terezijanske misije" i drugih. Naše bolesnike župnik obilazi redovito svakog prvog petka donoseći im utjehu u sv. ispovijedi i radost susreta s Isusom u sv. pričesti. Hodočašća našoj nebeskoj Majci su nam također draga i rado joj idemo po novu snagu i utjehu. U vrijeme Došašća okupljamo se u lijepom broju na zornicama. U Korizmi pored već ustaljenog rasporeda korizmenih propovijedi i Križnog puta okupljamo se i na obnovljenoj kalvariji na mjesnom groblju i tu nas djeca, prvopričesnici, mladi, odrasli povedu Križnim putem.

Prisjetili smo se i lijepo animiranih misa, koje nam priređuju sjemeništarci sa svojim poglavarima, kao i lijepo osmišljene kulturne i duhovne dimenzije naše Dužijance. Obiteljske tribine, koje se održavaju od prošle jeseni, lijepo su posjećene i radujemo se svakoj sljedećoj. Župni zbor, koji vodi kantor **Nikola Ostrogonac**, ima veliku podršku župnika i zahvaljujući upornom radu cijelog zbora imamo zbor na koji smo ponosni. Osobito je lijepo slušati kad zajedno pjevaju i Boga slave mađarski i hrvatski zbor. Dječji zbor također ima zapažene nastupe i vjerujemo da će se u Žedniku i dalje lijepo pjevati.

Ubrzo nakon dolaska u Žednik vlč. Željko je želio povezati dvije sestrinske crkve, Katoličku i Srpsku Pravoslavnu Crkvu, što je i uspio i od tada zajedno s predstavnicima SPC slavimo Gospodina kako na Božić i Uskrs, tako i za proštenje i Dužijancu, a isto tako, vlč. Željko sa svojim suradnicima rado odlazi podijeliti zajedništvo s vjernicima SPC. Pored svega izrečenog i neizrečenog, primijetili smo da je naš župnik veliki Marijin štovatelj. U znak naše zahvalnosti dragom Bogu i Blaženoj Djevici Mariji za dar svećeništva kojeg je dobio naš župnik, ali i za sav njegov trud u našoj župi, mala **Vanja, Mario i Nikoleta**, darovali su župniku u ime cijele zajednice marijansku misnicu i cvijeće, a dječji zbor otpjevao je pjesmu "Hvala".

Na samom kraju, župnik Željko, dirnut pažnjom, zahvalio je svima na daru koji je dobio jer je želio imati marijansku misnicu, zahvalio je na ukazanoj pažnji, zahvalio je brojnim suradnicima na pomoći i onima koji su osmislili i priredili ovu zahvalnost te pozvao zajednicu na suradnju i u buduće kako bismo mogli graditi zajedništvo i obnavljati našu crkvu.

Nakon fotografiranja, zajedništvo je nastavljeno u župnom stanu uz kratki agape koji su priredili odbornici.

Ljubica Vukov

ZAHVALA RAJKU LJUBIČU

za filmove darovane

Katoličkom institutu za kulturu, povijest i duhovnost
"IVAN ANTUNOVIĆ" Subotica

1993.

dokumentarni film "Balint Vujkov", (38 minuta)
dokumentarni film "Ivan Antunović", (30 minuta)

1994.

dokumentarni film "Uskrs u Subotici", (30 min)
dokumentarni film "Dužijanica", (180 min)

1995.

muzička video kazeta: "Subotički tamburaški orkestar:
Kao kap vode na dlanu", (58 min)

2001.

dokumentarni film "Subotički tamburaški orkestar:
Prvih 25 godina", (30 min)

2002.

dokumentarni film "Sinagoga u Subotici", (14 min)
dokumentarni film "Dužijanica 2002.", (35 min)
krati igrani film "Đuga", (14 min)
dokumentarni film "Tri slamarke, tri divojke", (29 min)
dokumentarni film "pjesnik Jakov Kopilović", (27 min)

2003.

dokumentarni film "Kruv naš svagdanji", (31 min)
dokumentarni film "slikar Stipan Šabić", (35 min)
krati igrani film "Vrepčije gnjizdo", (14 min)

dokumentarni film "Književnik Matija Poljaković", (38 min)
dokumentarni film "Pripovitka o dijalektu" (35 min)

2004.

dokumentarni film "Sto godina Karmelićanskog samostana
u Somboru", (45 min)
krati igrani film "Jeka mog ditiinstva", (40 min)

2005.

dokumentarni film "Salaši u Bačkoj
- njihov nestanak" s Alojzijem Stantićem, (30 min)
dokumentarni film "Božić na salašu", (78 min)
dokumentarni film "Ana Bešlić", (38 min)
dokumentarni film "prof. Bela Gabrić", (40 min)
dokumentarni film "Sudija i slikar
Ivan Tikvicki - Pudar" (38 min)
dokumentarni film "Proslava stogodišnjice Karmela
u Somboru", (103 min)

2006.

krati igrani film po tekstu Milivoja Prčića:
"Pivaj Bačka veselo", (34 min)
dokumentarni film "Tkanje i vezovi", (39 min)
dokumentarni film "Pere Tumbas Hajo", (34 min).

Filmski autor Rajko Ljubič je u okviru dodjele "Antušove nagrade 2006", čiju je specijalnu nagradu dobio, darovao Institutu ovu bogatu kolekciju koja će trajno biti čuvana i prikazivana našem narodu. Na ovome mu posebno srdačno zahvaljujemo.

Za Institut

dr. Andrija Kopilović, predsjedavajući

STAROŽEDNIČKI STUDENTI INTELEKTUALNA BUDUĆNOST

Na poziv Ekološkog foruma žena u Starom Žedniku priredjen je posve neobičan i originalan susret u Domu kulture 18. kolovoza kada je dvoranu ispunila studentska mladost. Naime, ova je nevladina organizacija uspjela skupiti pedesetak studenata a razlog je pojasnila **Ljubica Fabijan**, u ime organizatora: "Naš cilj je da skrenemo pažnju na odlazak školovanih mladih ljudi u veliki grad pa makar i bez perspektive. Ne žive na selu samo seljaci, niti u gradu samo intelektualci."

O svojim iskustvima govorili su nekadašnji i sadašnji Žedničani, među kojima je bio i **prof. Rudolf Kolar**. U ime Mjesne zajednice o perspektivama mladih stručnjaka na selu govorio je **Mirko Ostrogonac**, član Općinskog vijeća Skupštine Općine zadužen za poljoprivredu i najavio otvaranje informatičkog kluba za mlade u koji su svi pozvani.

Recitaori Hrvatske čitaonice kazivali su nazočnima stihove hrvatskih pjesnika, a dobro raspoloženje nastavljeno je uz razgovor i koktel.

"Selu trebaju visokoobrazovani ljudi a to smo htjeli poručiti i ovim susretom našim studentima koji su naša budućnost" - rekla je **Kata Milodanović Ostrogonac**, idejni tvorac Ekološkog foruma žena. I ovoj se akciji odazvao i žednički župnik **vč. Željko Šipek**, uvijek rado viđen među mladim ljudima. /K. Č./

web portal suboticadanas.info

Ponedjeljak, 11 Rujan 2006 20:46:32 Niste registrirani? Korisničko ime/Lozinka:

SuboticaDanas.info
Informativne stranice programa na hrvatskom jeziku

teme | Zabava | Sport | Hvala što ste nas posje: HOME DOGAĐANJA PIŠITE

Uredništvo Radio Subotice na hrvatskom jeziku predstavilo je 5. rujna svoj novi web portal suboticadanas.info. a u okviru proslave Dana grada.

Ovim projektom, koji je podržan od strane Općine Subotica, Generalnog konzulata R. Hrvatske u Subotici i Ministarstva kulture i informiranja R. Srbije, a po riječima **Tomislava Žigmanova**, program na hrvatskom jeziku izrastao je od 1 sata u radio eteru, do 24 sata na internetu.

Glavna i odgovorna urednica programa na hrvatskom jeziku i urednica web portala - **Ljiljana Dulić**; zamjenica gl. i odg. urednice - **Ivana Petrekanić Sič**; novinar - ured-

nik - **Josip Stantić**; novinarka - voditeljica - **Marina Kujundžić Kovač** i webmaster i sistem - administrator - **Zsolt Sütő**.

Web portal dizajnirali su **Gabor Mesaros & Zsolt Sütő**.

Na portalu će svaki posjetitelj naći vijesti iz kulture, politike, društva, gospodarstva, manjinskih prava, religije, komunalnih tema, zabave i sporta. A sve to na razini Srbije, Vojvodine, Hrvatske zajednice i lokalnog prostora.

Nekoliko linkova upućuju i na hrvatske web stranice: Matica hrvatska, Hrvatska riječ, Hrvatsko nacionalno vijeće i ZVONIK.

Pothvat koji otvara hrvatski medijski prostor u Europu i cijeli svijet. /K. Čeliković/

Hrvatska baština na obali Jadrana

Četvrto ljetno za redom u suorganizaciji Hrvatske matice iseljenika i Posudionice i radionice narodnih nošnji u Pučišćima na otoku Braču, održan je seminar za očuvanje narodnih nošnji te tradicijskih vještina izrade narodnih nošnji. Puni deset dana sudionici iz različitih zemalja okupljeni oko zajedničkog zanimanja, stjecali su znanje o različitim vještinama tkanja, izrade čipki, veza, te aplikacija različitih ukrasa i nakita. Na seminaru, organiziranom u vidu radionica, sudjelovalo je 47 polaznika, iz Amerike, BiH, Vojvodine, Mađarske, Austrije i Hrvatske, podijeljenih u početnu i naprednu grupu, ovisno o stupnju znanja pojedinih vještina za koju su se opredijelili. Klesarska škola u kojoj se održavao seminar punih je deset dana bila središte tradicijskih vještina koje su demonstratori sudionicima seminara prezentirali u izvornom obliku, kako su to nekada izrađivali naši preci. Posljednji dan upriličena je izložba radova nastalih tijekom desetodnevnog seminara koja je bila otvorenog tipa i svi posjetitelji su mogli pogledati ne samo radove nastale na ovim radionicama nego je bio prezentiran i način izrade tradicijskih tkanina, čipki, veza i nakita. Ovu zanimljivu izložbu posjetio je i ministar kulture R. Hrvatske **Božo Biškupić** istaknuvši tom prigodom važnost ovih radionica jer se time hrvatska tradicija na siguran način spašava od zaborava. Iako nije predstavljena u radioničkom tipu, umjetnost u tehnici slame bila je izložena na završnoj izložbi na štandu s umjetninama nastalim u tehnici slame, Slamarskog odjela HKPD "Matija Gubec" Tavankut.

Seminar je privukao veliku pozornost medija, tim prije jer su se prezentirale i vještine izrade nekih tradicijskih stvari koje nose zaštićeno obilježje "izvorno hrvatsko" kao lepoglavska i paška čipka, te čuvene coklje.

Na seminaru za očuvanje narodnih nošnji te izučavanju tradicijskih vještina sudjelovale su i četiti predstavnice hrvatske zajednice iz Vojvodine, **Marija Turkalj** iz Bačkog Monoštora, **Tamara Lerić** iz Bačkog Brega, **Kata Suknović** iz Tavankuta, te **Agneza Šeremešić** iz Sombora. /L. S./

Proštenje na Deonici

Proštenje kod zavjetnog križa na takozvanoj Deonici održano je ove godine 3. rujna. Deonica je nekada bilo pravo naselje mužljanskih stanovnika s vlastitom školom i crkvom. Od svega toga je do danas ostao samo križ. Kod tog se križa, nakon pada komunizma, počela održavati "Slava" (proštenje) na tradicionalni datum, a to je prva nedjelja u rujnu.

Ljudi su brzo prihvatili ponovno vraćanje nekadašnjeg blagdana. Prvih godina se na slavlje okupljao mali broj vjernika. Sada je naprotiv to postalo pravo narodno hodočašće, ali i narodno veselje. Ove godine se skupilo oko križa na svetoj misi oko 150 vjernika. Svetu misu je predvodio salezijanac, domaćin iz Mužlje, o. **Zoltán Varga**. U propovijedi je naglasio radost da se poslije dugog vremena ipak Mužljanci vraćaju na svoje korijene, na svoja davna prebivališta, od kojih je ostao samo križ, kao znak saveza između Boga i ljudi. "Neka Bog blagoslovi sve vas, koji

ste usprkos svim nevoljama i protivštinama sačuvali svetu katoličku vjeru. Neka blagoslovi također polja i njihove plodove, koje je ovdje ispod vedrog i sunčanog neba tako divno gledati... Neka majka Božja isprosi jaku vjeru u njezinog Sina Isusa, koji je umro za nas na križu,

svima nama ovdje sabranima. Neka potakne i one, koji zaboravljaju na svoje kršćanske korijene, da se i oni vrte u očinsko stado, da bude jedno stado i jedan pastir", zaključio je o. Zoltan. /*Janez Jelen*/

Arač

Proštenje u župi svetoga Stjepana Kralja

U nedjelju, 20. kolovoza 2006. bila je "slava" ili proštenje u župnoj crkvi svetoga Stjepana - ugarskoga kralja u naselju Arač (Vranjevo). To je župa, kojom upravljaju isusovci iz obližnje župe sv. Klare. Oni su uz pomoć Boga i velikodušnih dobrotvora uspjeli potpuno obnoviti ne samo krov nego i čitavu crkvu izvana a sada je u tijeku i temeljita obnova iznutra. Slikarije na zidovima uspješno i vrlo prikladno obnavlja mladi slikar iz Novog Bečeja **Imre Ambrus**.

Crkvu su ispunili vjernici u lijepom broju - došli su hodočasnici također iz druge novobečejske, ali i iz starobečejskih župa preko Tise. Razveseljava veliki broj mladih, također među pjevačima i sviračima u ansamblu pod imenom "Vjera-nada-ljubav". Svetu misu je predvodio i propovijedao salezijanac **Janez Jelen**, a s njim je suslavio i blagoslovio novi kruh domaći župnik isusovac **János Sóti** uz asistenciju brata **Vincea Novaka**. U prigodnoj propovijedi o. Jelen je osvijetlio ulogu sv. Stjepana u procjeni kršćanskih vrednota, naročito ljudskoga života. To je lijepo povezao s Godinom zadovoljštine, koja se slavi ove godine u Mađarskoj i u susjednim zemljama, gdje žive manjine, kao naknada Bogu za sve grijehe kako onih koji su na vlasti tako i vjernika i svih građana.

Na kraju svete mise domaći župnik, o. **Soti** zahvalio je svima na sudjelovanju a naročito dobrotvorima. Zajedno s gostom pozvao je drage vjernike i hodočasnike da pomažu i dalje molitvom i prilozima, da se dovrši obnova te divne stogodišnje crkve (1903), kao i duhovna obnova župe, kojoj uvelike pomažu mjesečni susreti u "Cenakulu". Na kraju svete mise je uslijedio blagoslov novoga kruha po starom ugarskom običaju koji se čini na blagdan svetoga Stjepana. Taj kruh su na izlazu svima podijelile djevojke obučene u narodne nošnje. /*J. J.*/

In memoriam

KATARINA JAKOVLJEVIĆ

(6. 05. 1939. - 2. 09. 2006.)

Gospodin je nakon velikih kušnji pozvao k sebi 2. rujna, našu sestru u Kristu, **Katarinu Mariju Tereziju Jakovljević** u njezinoj 67. godini života.

Katarina je rođena 1939. godine u Beogradu od oca Hrvoja Jakovljevića i majke Marije Crnobori. Odgajana je u katoličkoj, hrvatskoj obitelji. Radni vijek provela je kao tajnica gimnazije "Uroš Predić" u Pančevu. Cio naš grad znao ju je po nadimku "Kaća iz gimnazije". Nakon odlaska u mirovinu, za nju nastupaju teške godine. Odlazi 1989. godine u Pulu gdje se brine o bolesnim roditeljima. Tamo se aktivno uključuje u život župe. Drži vjeronauk za malu djecu, pomaže u svim akcijama svoje župe te radi u knjižari "Miza Ricordia", u kojoj se prodaje duhovna literatura i nabožni predmeti. Oba roditelja joj umiru u razmaku od deset dana. To doživljava bolno ali predana u Gospodinu, nadajući se susretu s njima u vječnosti. Slijedila je potom za nju još teža kušnja. Oboljela je od teške neizlječive bolesti. Tada je odlučila vratiti se u Pančevo i biti sa svojom kćerkom i unukom. Po dolasku, 2000. godine slijedi prva pa druga operacija s pratećom teškom terapijom. No, to ju nije spriječilo da dade svoj doprinos životu naše župne zajednice. Nije bilo devetnice na koju nije dolazila niti akcije u kojoj nije sudjelovala. Prije tri godine skupa s potpisnikom ovih redaka priredila je program za dan bolesnika u kojem se očitovala njezina obrazovanost i kreativnost.

Najteže joj je bilo kada je prije dvije godine dobila od liječničkog konzilija napismeno potvrdu da je bolest neizlječiva te da za nju u medicinskom smislu više nema nade. Dva, tri dana bila je izvan sebe a onda je to prihvatila kao volju Božju i nastavila živjeti na uobičajeni način kao uzorna kršćanka sve dok ju bolest nije potpuno iscrpila. Umrla je u svojoj sobi, u najvećim mukama, s pogledom uprtim na križ, okrijepljena svetim sakramentima. Pokopana je dva dana kasnije na Katoličkom groblju u Pančevu. Na sprovodu sam joj ispunio dvije želje: Pročitao sam psalam "Gospodin je pastir moj, ni u čem ja ne oskudijevam" i održao prigodnu propovijed.

Za njom tuguju i mole njezine uzdanice: kćer Suzana i unuka Tamara.

Počivala u miru Božjem.

Nenad Ješić

IRIG: od Tekija do Bunarića

I ove godine vjernici Iriga i okolice hodočastili su na Tekije čiji je ovogodišnji gost bio hvarsko-bračko-viški biskup, **mons. Slobodan Štambuk**. Uvečer uoči blagdana Snježne Gospe, biskup Štambuk predslavio je misno slavlje zajedno s domaćim biskupima đakovačkim i srijemskim, **mons. Marinom Srakićem** i **mons. Durom Gašparovićem**, održavši pri tom i prigodnu propovijed. Na sam blagdan Gospe Snježne, svetu misu na mađarskom jeziku predslavio je subotički biskup **dr. Ivan Péntzes**, dok je svetu misu na hrvatskom jeziku predslavio biskup Štambuk zajedno s beogradskim nadbiskupom i metropolitom **Stanislavom Hočevarem** te domaćim biskupima Srakićem i Gašparovićem. Biskup Štambuk u propovijedi posebno se obraćao djeci, mladi-

Piše: Stjepan Beretić

30. kolovoza

Blažena Branislava

(* 1203. + 29. VIII. 1259.)

- Sa 16 godina stupila u samostan ● štovala križ Isusov ● puno molila ●
- za tatarske najezde hrabrila i tješila unesrećene ●
- dvorila okužene ● molitvu nikad nije zanemarila ●

Budući, da se i na području Subotičke biskupije čuje ime Branislava, Branka, Branimira, te da bi i one mogle slaviti baš svoj imendan, evo najšturijih podataka o blaženoj Branislavi (poljski: Bronislawa).

Blažena Branislava rođena je 1203. godine u Gornjoj Šleskoj, a umrla je 29. kolovoza 1259. godine u mjestu čudnoga imena Zwierzyniec (=zvjernjak) kod Krakówa u Poljskoj. Bilo joj je

16 godina kad je stupila u samostan premonstratki u Zwierzyniecu. Dubokom je ljubavlju i pobožnošću štovala Isusov križ, razmatrala je Isusovu muku, puno je molila iz dubine svoje duše. Kad su 1241. godine Kraków napali Tataři, a onda njegovo stanovništvo udarila još i kuga, Branislava je našla vremena da tješi unesrećene, da se stara i o okuženima, a za molitvu i za samostansku samoću je uvijek nalazila vremena. Tijelo bla-

žene Branislave je sahranjeno u samostanskoj crkvi u mjestu Zwierzyniec.

Slikari je prikazuju, kako se moli pred Isusom, koji joj pokazuje svoj križ.

9. rujna

Sveti Petar Claver

(* 9. 09. 1580. /1581/ + 8. rujna 1654.)

Sveti Petar (Pedro) Claver bio je isusovac, misionar. Njegov se spomendan slavi 9 rujna. Rođen je 9. rujna 1580. ili 1581. u mjestu Verdú kod grada Cervera, a nalazi se istočno od grada Lérida u sjevernoj Španjolskoj. Njegovi su roditelji bili jednostavni seljaci, uvjereni kršćani. Neki pisci misle da je njegova obitelj podrijetlom iz visokoga plemstva. Pedrova mati umrla je 1593. godine. Ubrzo poslije mačine smrti započeo je studij bogoslovlja. Prve bogoslovne spoznaje stekao je od vrlo učenoga biskupa Pedra, koji mu je podijelio prvu tonzuru (prvi ostrig). Nakon prvoga ostriga studirao je na sveučilištu u Barceloni, gdje je 7. kolovoza 1602. godine zamolio da bude primljen u Družbu Isusovu. Novicijat je obavio u Tarragoni, pa je 8. kolovoza 1604. godine položio svoj prvi zavjet. Njegovi su poglavari ubrzo uočili da je čovjek velike inteligencije. Dobro je zaključivao, a brzo je i jasno prosuđivao. Bio je izrazito pobožan čovjek i isticao se velikom ljubavlju prema bližnjima. Imajući u vidu njegovu darovitost i dobrotu, poglavari su ga od 1605. do 1608. godine poslali na studij filozofije u zavod Monte Sion na otoku Mallorci. U zavodu se Pedro sprijateljio s bratom laikom svetim **Alfonsom Rodrigue-
ezom**, koji je obavljao dužnost samostanskog vratara. Brat Alfons ga je oduševio za misije u Americi. S 28 godina se vratio u Tarragonu, pa je teološ-

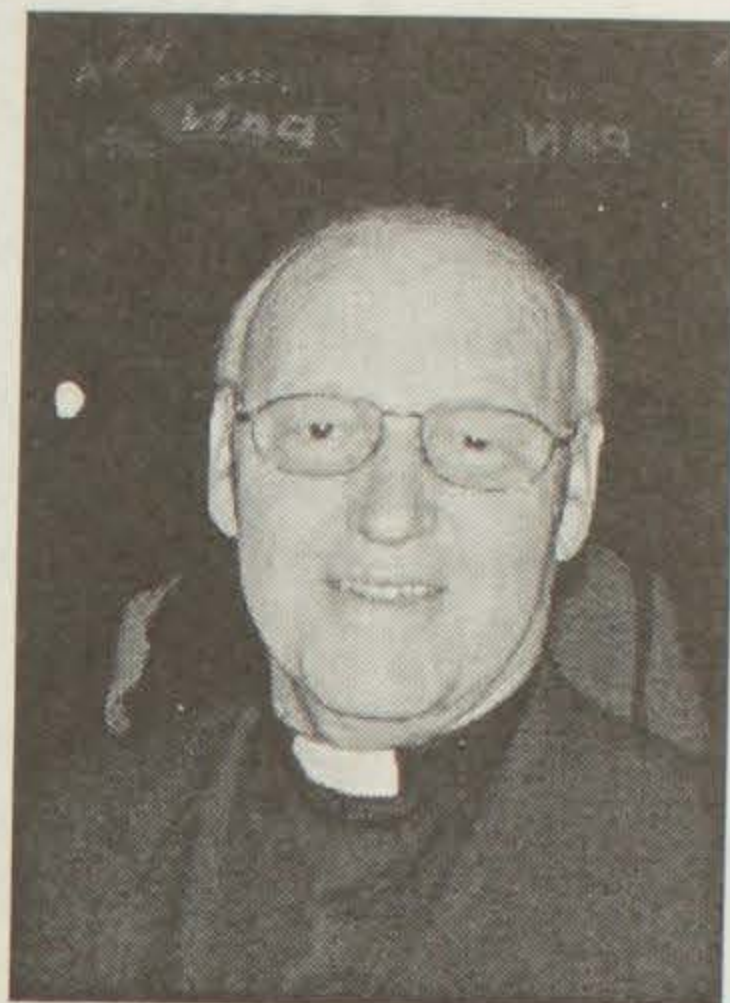
ki studij završio u Barceloni. Onda je otputovao u Sevilju, da odandje 15. travnja 1610. otputuje u Ameriku. Tako je dospio u Zapadnu Indiju, u koloniju Nova Granada. Iskrcao se u Cartageni, da bi potom otputovao u Santa Fé de Bogot, te je tamo istom 1612. godine nastavio svoj studij. Sveto bogoslovlje je završio 1615. godine, a 19. ožujka 1616. zaređen je za svećenika. Tada ga je pater Alonso de Sandoval, apostol robova crnaca primio za svoga pomoćnika. Radio je u središtu trgovine robovima isto tako kao junački i hrabar apostol crnaca. Crncima je pružao duhovnu i materijalnu pomoć dokazujući tako herojsku ljubav prema bližnjemu. Bio je dušobrižnik, bio je misionar među nekrštenima, ali je njegovao i gubavce, a skupljao je i milostinju. Do njegovih intelektualnih sposobnosti njegovi poglavari nisu baš puno držali. Unatoč svemu tome, nema sumnje, da je on bio jedan od najvećih isusovačkih misionara. Bio je mudar i siguran organizator jake volje, neustrašiv. Nije pokazivao znakove slabosti u poslovima. Milošću Božjom postao je svetac beskrajne ljubavi. Svakoga je mjeseca prispjevao po jedan brod koji bio donio 1000 crnaca za prodaju u roblje. Pedro je postao tješitelj, pomoćnik i zaštitnik nesretnih ljudi. Iscrpljene i prestrašene ljude Pedro je primao, starao se za bolesnike, tješio ih je, poučavao ih je u najvažnijim istinama, a one koji su

željeli, krstio je. Na koncu je mogao reći da je krstio oko 300.000 crnaca. Njegovoj ljubavi nitko nije odolijevao. Umro je 8. rujna 1654. u mjestu Cartagena u Kolumbiji. Blaženim je proglašen 1851., a 1888. godine svetim. Godine 1896. **papa Lav XIII.** proglasio ga zaštitnikom misija među crncima. Umjetnici ga prikazuju kao svećenika okružena crncima. Zaštitnik je i kongregacije časnih sestara misionarki od svetoga Petra Clavera. Osim toga zaslužio je naslov "Apostola Cartagene" zato što je on neprestano služio djelima ljubavi prema bližnjemu u gradskim bolnicama, a bio je veliki dušobrižnik španjolskog stanovništva.

Preminuo varaždinski biskup mons. Marko Culej

U subotu 19. kolovoza, nakon duge i teške bolesti, preminuo je varaždinski biskup **mons. Marko Culej**. Tijelo pokojnog biskupa izloženo je u utorak 22. kolovoza, na blagdan Blažene Djevice Marije Kraljice, na odar u varaždinskoj katedrali, gdje su se brojni ožalošćeni vjernici, svećenici i rodbina okupili na misnom slavlju i molitvi za blagopokojnoga mjesnog biskupa. Biskupovo tijelo u jutarnjim satima svećenici Varaždinske biskupije unijeli su u katedralu pred glavni oltar Marijina uznesenja, gdje je prigodnu molitvu predvodio **mons. Ivan Godina**. Istaknuo je da su se nazočni okupili u varaždinskoj katedrali, gdje je biskup Culej u mnoge ljudske živote unosio radost okrepjujući srca, kako bi se osnažili riječima vjere i svoju nadu učinili postojanom. Nakon molitve, odru s tijelom biskupa Culeja prilazili su brojni vjernici koji su se došli pomoliti i odati počast prvom biskupu mlade Varaždinske biskupije. Mons. Godina predvodio je zatim i jutarnju misu zajedno s brojnim svećenicima Varaždinske biskupije, među kojima su bili generalni tajnik HBK **mons. Vjekoslav Huzjak**, djelatnici Ordinarijata, te dekani i župnici iz više župa biskupije. Vjernici su se od biskupa Culeja opraštali u osobnoj molitvi, molila se krunica, a spontano su pjevane i crkvene pjesme. Nekoliko pjesama višeglasno je izveo i župni zbor iz Kneginca, čiji su članovi došli odati poštovanje i zahvalnost blagopokojnom mjesnom biskupu, koji je rado pohodio sve župe biskupije u raznim prigodama. U utorak navečer, dok je povorka vjernika dostizala svoj vrhunac, zadušno misno slavlje u katedrali predvodio je **mons. Antun Perčić**, kancelar biskupije, dok je propovijed održao **prof. dr. Franjo Šanjek**.

Gotovo deset tisuća vjernika okupilo se u srijedu 23. kolovoza na oproštaju od varaždinskog biskupa Marka Culeja u parku kod varaždinske katedrale, gdje je misno slavlje i sprovodne obrede predvodio kardinal **Josip Bozanić**, nakon čega je blagopokojni biskup pokopan u grobnici varaždinskih biskupa u katedralnoj

kripti u kapelici Svetog Križa. U procesiji biskupa i nadbiskupa biskupovo tijelo svećenici Biskupskog ordinarijata u Varaždinu iznijeli su pred vanjski oltar, gdje je kardinal Bozanić potom predvodio misu oproštaja zajedno s apostolskim nuncijem u Hrvatskoj nadbiskupom **Franciscom Javierom Lozanom**, vrhbosanskim nadbiskupom kardinalom **Vinkom Puljićem** te još 32 nadbiskupa i biskupa iz Hrvatske, BiH, Slovenije, Mađarske, Austrije, Crne Gore i Srbije, a koncelebriralo je i 330 svećenika iz Zagrebačke metropolije i drugih biskupija te redovničkih provincija.

/IKA/

ma, kćerima i sinovima ali i majkama i očevima okupljenima na Tekijama, upućujući ih na to kako da budu osobe "lijepje ljubavi". Koordinator slavlja i ceremonijar večeri i dana bio je iriški župnik, **preč. Blaž Zmaić**.

Prve nedjelje mjeseca kolovoza proslavili smo blagdan Preobraženja Gospodnjega. Iste smo se nedjelje okupili u Vrdniku, gdje su se na dan rudara polažući vijenac na spomenik poginulih, okupili stari preživjeli vrdnički rudari. Susret je upriličen uz podršku i zalaganje menadžera Općine **Ivice Karačića** te organizatora svih općinskih događanja, **Lazara Pilipovića**, a gost susreta bio je i pomoćnik Pokrajinskog tajništva za trgovinu, turizam i usluge, **Erne P. Varnju**.

Obljetnicu župnikove mlade mise koju je proslavio prije 31 godinu proslavili smo 10. kolovoza. Istoga smo se tjedna okupili i na dvije svete mise uz godišnjicu smrti **Katice Mulaj** i **Juliške Križanović**.

Budući da se blagdan Velike Gospe svečano proslavlja u svim župama, isti je proslavljen i u Vrdniku, svetom misom na kojoj smo se sjetili vjernika **Branka Šuška**. Tom prigodom župnik je poručio kako Božji pogled mijenja život. "Život je okrenut k nebu, a biti s Bogom znači biti u nebu", rekao je župnik. Istoga tjedna, služena je i sveta misa za pokojnu **Ilonku Vizmeg**, koja je za života pazila na ono maleno u životu te je i sebe učinila malenom i poniznom pred Bogom i ljudima. "Zato je u smrti sigurno doživjela veliko", istaknuo je župnik.

U nedjelju 20. kolovoza svečano je proslavljen sv. Stjepan (István) i to u filijali u Šatrincima. Obraćajući se nazočnima, župnik se u propovijedi zapitao kada smo posljednji puta u Šatrincima čuli da je netko ime djetetu dao po ovom velikanu. Dodajmo kako su toga dana dvije obitelji krstile svoju djecu: **Igora Gemerija** i **Dejana Segedija**.

Posljednja subota mjeseca kolovoza na osobit je način bila hodočasnička. Više od 50 vjernika iriške župne zajednice s pripadajućim filijalama krenulo je na hodočašće na Bunarić kraj Subotice. Tom su prigodom posjetili sam grad, franjevački samostan, katedralu sv. Terezije Avilske i crkvu sv. Roka. Iste su večeri sudjelovali u službi pokore i svjetla na Bunariću, a potom i na zajedničkoj svetoj misi. Početkom rujna, zajedno s početkom školske godine započela je i šesta godina vjeronauka u našim mjestima. To je ujedno poruka roditeljima da ne zaborave upisati svoju djecu na vjeronauk u školi.

ff.

GOVORI VAM SLUGA BOŽJI O. GERARD TOMO STANTIĆ

“Što vjera pokazuje neka duša gleda...”

Piše: o. Ante Stantić, OCD

Razvoj duhovnog života nije samo aktivna suradnja kršćanina s milošću, putovima vjere ufanja i ljubavi, nego je i pristanak, snagom tih istih kreposti, da Bog svojim zahvatom provede i pročisti dušu, putem svoje muke i smrti na križu. Treba podnijeti čišćenje duše koju Bog šalje. Puni život u uskrsnuću, sjedinjenje, kontemplacija se samo iza toga događa.

Vjerom, ufanjem i ljubavlju, kako bi se iz čovjekove duše “isjekla trulina sebičnosti”, ističe Gerard, treba se popeti na visoko mjesto, na vrh križa i poljubiti blijeđo Isusovo lice. Neka ode pod križ pa neka prosi od propetog Isusa kap njegove krvi. Kad mu ova padne na srce, neka pomisli da je cijeli Isusov život bio patnja i križ. Tada će se sve više i više dizati, sve do svoje smrti. “Što više zavoli patnju, sve će mu ljepši biti propeti Isus. Bit će mu kao voćka s koje bere najslađe voće” (1).

“Najslađe voće” koje “bere” s križa, kada Bog zahvati, slika je “smrtnog udara” strastima, požudama i sebičnosti a to pruža slobodu; postaje se “slijepim, gluhim, zaboravnim, nerazumnim, neljubaznim na sve što Isusu nije milo” (2). To se dogodi jer se u duši rasplamsava Božja ljubav, koja je “kao zrakoplov po kojem duša postaje nad svijetom kraljica, jer leti iznad zemlje” (3). “Vrijeme kušnje” postaje (po bogoslovnim krepostima) vrijeme cvjetanja (4). Kršćaninova duša, doduše trpi a to je zato što “Kad Bog ulije svoje tajne da ih duša kuša, Bog najprije uništava u čovjeku što je čovjekova slabost, a to su požude. Uništi razum svjetlošću vjere, a volju užije vatrom ljubavi, iz pamćenja isisa ljudsku nadu. Kad se duša tako izmuči onda se s Bogom sjedini” (5). U ovom navodu je očita aluzija na tvrdnju sv. Ivana od Križa, koji ističe da je “najčistije trpljenje najčistija ljubav”, kao što je bila najčistija ljubav trpljenje i smrt Isusa Krista na križu!

Kako bi istakao sam “realizam pasivne noći” Ivana od Križa, koja čisti od sebičnosti, Gerard se služi slikom istoga učitelja Crkve “o mokrom drvetu”. Kako bi mokro drvo postalo suho, kad ga se zapali, ono se “dimi, cvrči, kao da plače”, dok se potpuno ne iscijedi iz njega vlaga, (jamačno strasti). “Kad se vlaga iscijedi, onda se drvo rasplamsa u oganj i dolazi do sjedinjenja s Bogom po ljubavi” (6).

Još jednom slikom Gerard nastoji dočarati “čišćenje duše od sebičnosti” kad Bog zahvati: “Svi bolovi i progonitelji”, piše, “to su moji, (Božji), noževi koji te lije-

če... Neka ti je sve ugodno, što je od mene poslano, dopušteno” (7).

Učinak ovog oblika “čišćenja” po “pasivnim noćima” je “sjedinenje s Bogom”: “Kad je Isusak u dušu (‘užglibljen’), utisnut, kao u ‘mekani vosak’, onda je čovjek s njim sjedinjen. Čovjek gleda, čuje, djeluje, s očima i rukama Isusovim” (8).

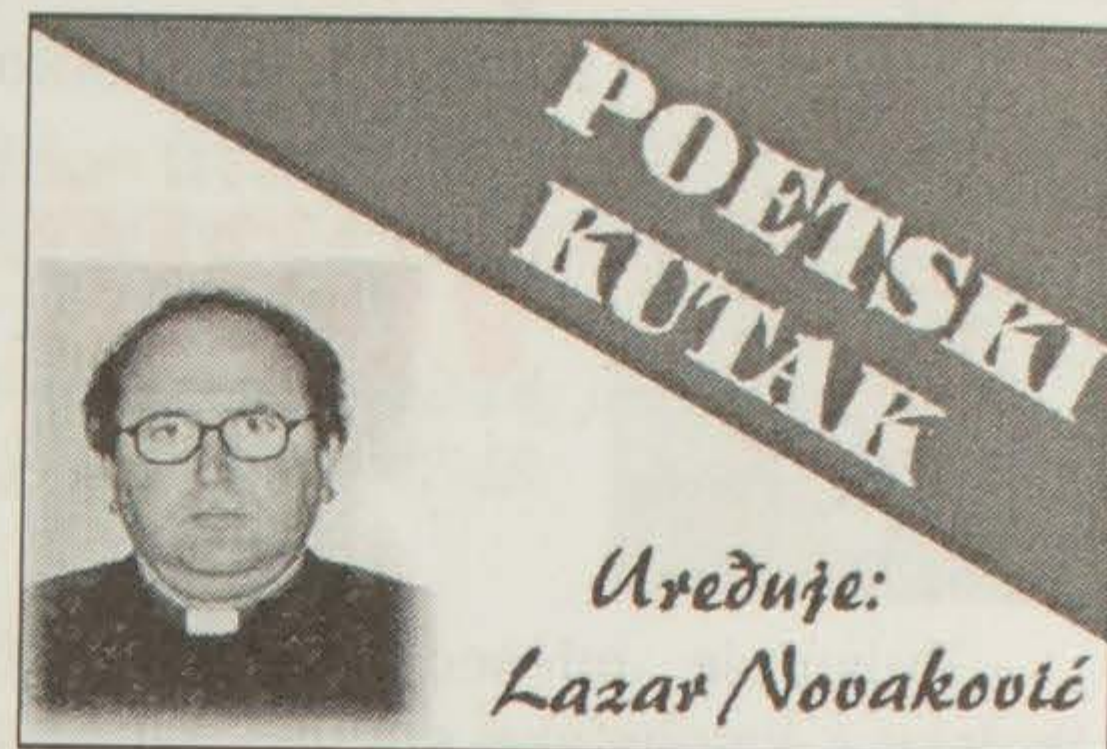
U logici poznavanja Gerardovih izvora i značenja njegovih termina držim važnim istaknuti značenje dvaju termina kojima se služi u ovom zadnjem navodu a to je: “Isusak” i “mekani vosak”.

Mali Isus (Isusak) je slika poniznosti to jest “duhovnog ogoličenja” Ivana od Križa. Ako je tako, onda je logično zaključiti da Gerard u “Malom Isusu” vidi sliku toga “ogoličenja”, koja priprema put k sjedinjenju duše s Bogom. Da, kad zanosno govori o “Malom Isusu”, zapravo govori o “poniznosti-slobodi” i da je to njegova omiljela krepost. “Skriva” temelj svoga duhovnog života iza “Malog Isusa”!

Termin “mekani vosak” u kojem se utiskuje, ili “užglibi” Mali Isus, (termin “užglibi” je iz njegove bunjevačke ikavice). “Mekani vosak” posuđen je od sv. Terezije od Isusa, koja se tim terminom služi, u petim odajama svoje knjige “Zamak duše”, kako bi opisala “sjedinenje duše s Bogom”: “U sjedinjenju, zapisuje sv. Terezija, duša predstavlja samo vosak, dok pečat utiskuje drugi, zato što vosak ne utiskuje sebi, samo je pripravljen, hoću reći mekan: čak ni za tu pripravu ne smekšava se ona (duša), već je mirna i pristaje na to... Mekani vosak, (čovjekova volja), ne pruža otpor”, dodaje sv. Terezija (9).

Držim da je o. Gerard stigao do V. stan. U tom stanu, zapisuje sv. Terezija, duša osjeća “žive želje” služiti Bogu, “živjeti u samoći i pokori, spremna podnijeti tisuću smrti”; “žalosti se što Boga vrijeđaju” (10). Odjek toga zapisa nalazim, među ostalim, u Gerardovom zapisima: “Zaboravit ću sebe samo da liječim Tvoje rane... Moram ludovati kad vidim da Te na križ prikivaju” (11). “Neću se micati dok me Ti ne pokreneš” (12).

1. Razg. s Isusom, 003965.
2. Ondje, 003877.
3. Theologia pastoralis, 003182.
4. Razg. s Isusom, 004060.
5. Biser mišljenja, 00427-8.
6. Sjedinenje s Isusom, 003631.
7. Razgovor s Isusom, 003877
8. Biser mišljenja, 004281.
9. Zamak duše, V. stan, 12.
10. Ondje.
11. Razgovor s Isusom, 003909.
12. Ondje, 003914.

DENIS SAČER

Rođen je 31. srpnja 1967. u Vinkovcima. U rodnom gradu završava osmogodišnju školu a gimnaziju na Šalati u Zagrebu.

U red franjevac konvetualaca ulazi 1986. Teologiju studira u Zagrebu i diplomira 1994. g., iste godine ga kardinal Kuharić redi za svećenika.

Kao svećenik redovnik djeluje u Zagrebu i Molvama. Kroz cjeli život sačuvao je mladenačku dušu i franjevačku jednostavnost. Preminuo je u Zagrebu 14. studenog 2005.

Posthumno mu je u Zagrebu 2006. izišla zbirka *Zahvala*.

OPROSTI

Križ za križem me stiže,
Iako često izbjeći ga želim,
Stiže me uvijek svaki križ
Od Tebe meni poslan.

I baš kad pomislim da to križ nije,
Osjetim uvijek da on je tu,
Da Ti me u svakoj nevolji kušaš,
Da znam da to je Tvoj križ!

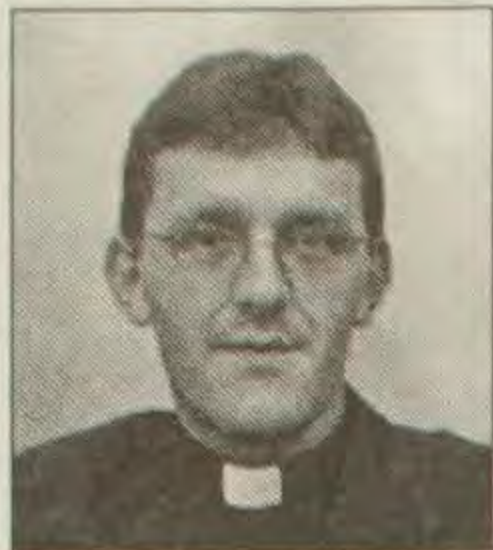
I znam da mi za to snage daješ,
Da Ti me po njima poznaješ,
Evo me sada pred Tobom stojim,
Razgoljena duha milosti tražim.

Pogledaj na me, nemama stvora,
Što često od Tebe odlutati zna,
Ali i ja kao i rasipni sin
Sa suzama oproštaj uvijek tražim.

Oprosti mi skitnje, lutanja sva,
Što od tebe često vodila su,
Skrušena srca oproštaj ištem,
Vrati mi radost i duše sjaj!

Koraci moji Tvoje da slijede,
Srce moje da za Te kuca,
Duša da bude mi Tvoj dragi stan,
A tijelo moje Tvoj sveti Hram!

Denis Sačer

Piše: Mirko Štefković

VODIČ ZA KATEHETE

- prikaz dokumenta -

Rujan je mjesec početka nove školske i katehetske godine, zato smo odlučili prelistati koji od brojnih dokumenata Svete Stolice i tako dati mali doprinos nužnom promišljanju uloge katehete u misionarskom djelovanju Crkve, bilo da se radi o vjerskoj nastavi u školama, bilo o župnoj katehezi. Katehete su "nezamjenljivi evangelizatori", osobito u misijskim područjima, ali isto tako i u sve više sekulariziranim zemljama s nekada jakom kršćanskom tradicijom. Ovaj dokument progovara o identitetu kateheta, njihovom odabiru, odgoju i duhovnosti, te o zadaćama koje im se povjeravaju i obvezama koje iz njih proizlaze. Kongregacija za evangelizaciju naroda je na ovaj način još prije trinaest godina željela potaći na razmišljanje i konkretne korake u promoviranju obnovljenog lika katehete.

U uvodnom dijelu dokumenta se govori o neophodnoj "osnovnoj evanđeoskoj službi" kateheta u svijetu koji se vrtoglavo mijenja, te o njihovom jedinstvenom i nenadomjestivom doprinosu u promicanju vjere i Crkve. Radi što boljeg ostvarivanja ove velike zadaće, ali i privlačnog cilja, potrebno je polagati veliku pažnju na dobro formiranje kateheta, ozbiljno svjesnih odgovornosti koju preuzimaju na sebe i svesrdno oduševljenih za Krista.

Djelovanje takvih kateheta je uvijek aktualan apostolat u Crkvi koja je po svojoj naravi misionarska. Poziv i identitet katehete proizlaze iz općeg poziva svih krštenika, a očituju se u sebi svojstvenoj karizmi naviještanja i poučavanja s ciljem rasta Crkve, osobito u misijskim područjima, te formiranja vjernika. Crkvenim poslanjem, kojim se postavljaju na službu, katehete sudjeluju u apostolskom poslanju biskupa. Njihova uloga se sastoji od poučavanja i tumačenja radosne vijesti, ali isto tako od nazočnog svjedočenja iste. Kateheta je ustvari laik kojega Crkva posebno zadužuje da, u skladu s mjesnim prilikama, tako predstavi Krista onima koji ga još ne poznaju pa i samim vjernicima, kako bi ga što bolje upoznali, ljubili i slijedili. Ima onih kojima je to primarno zanimanje, a i onih koji na taj način animiraju svoje slobodno vrijeme, bilo poučavanjem, bilo raznim oblicima karitativnog djelovanja i njegovog organiziranja. Uz dužne pohvale svim inicijativama predanog katehetskog

rada dokument, iz perspektive razvitka u skorijoj budućnosti, naglašava prednost kvalitete pred kvantitetom i njegovanje misionarskog duha kod kateheta.

Za svoje djelovanje kateheta treba moći crpiti snage iz primjerene mu duhovnosti, bez koje njegov trud nalikuje na kulu izgrađenu na pijesku (usp. Mt 7,24-26). Životni stalež katehete bitno određuje vrstu njegove duhovnosti, u koju su uključeni i njegovi najbliži. Temeljne crte duhovnosti katehete se očituju u višestrukoj otvorenosti i to prema objavljenoj Božjoj riječi, slavljenoj u liturgiji, prema Trojedinome Bogu, prema Crkvi i svijetu. Vjerodostojan način života je autentično svjedočanstvo navjestitelja koji govori o Bogu, koga ne samo poznaje, nego mu je blizak, jer je iskusio Njegovu blizinu. Na taj način kateheta posreduje i ono što ne može do kraja protumačiti: otajstvo velike Božje ljubavi prema čovjeku. To je istodobno i mjesto na kojemu se rađa misionarski i apostolski žar navjestitelja kojega "ljubav Kristova obuzima" (2 Kor 5,14), jer ne može ne govoriti ono što je doživio, vidio i čuo (usp. Dj 4,20).

U konkretnoj situaciji zajednice u kojoj i za koju je postavljen, kateheta treba skrbiti za one koji su ga stvarno potrebni kao onoga koji poučava u vjeri, osobito stari i bolesni. Pri tome se od njega ne očekuje da preuzme sve moguće službe i obveze na sebe, nego da potičući na što bolje poznanstvo i zajedništvo među članovima zajednice animira sudjelovanje većeg broja vjernika u životu i djelovanju iste. Promicanje čovjeka i osobit odabir siromašnih pri tome ima slijediti Isusovo načelo nepristranosti, koje nije promaklo ni njegovim neprijateljima (usp. Lk 20,21). Nadalje, kateheta treba imati razvijen osjećaj za ekumenizam, jer razdijeljenost među kršćanima je najveća sablazan za svijet. Isto su tako i naši unutarnji razdori i nesloge veliko protusvjedočanstvo onomu što navješćujemo, a pozvani smo biti jedno i tako svjedočiti za Boga (usp. Iv 17,21). Jedan kateheta također treba njegovati osjećaje dubokog poštovanja prema drugim religijama, koji su nemogući bez njihovog dobrog poznavanja, ali i budno pratiti sve rašireniju pojavu širenja sekta.

(Nastavit će se)

Hrvatske katoličke
internet stranice (54.)

Hosanafest

[www.hosanafest.
suboticka-biskupija.info](http://www.hosanafest.suboticka-biskupija.info)

Upravo održani prvi Festival hrvatske popularne duhovne glazbe "Hosanafest" u Subotici jest novina u duhovnom životu mladih Subotičke biskupije. Od zamisli o pokretanju pa do njegove realizacije proteklo je godinu dana, u kojem razdoblju je nastala i internet adresa festivala www.hosanafest.tk, a isti sadržaj može se naći i u okviru stranice Subotičke biskupije na

[www.hosanafest.
suboticka-biskupija.info](http://www.hosanafest.suboticka-biskupija.info)

Na službenoj stranici "Hosanafesta" nalaze se osnovni podaci o ovom festivalu: početna stranica s vijestima, kratka povijest nastanka festivala, Pravilnik "Hosanafesta", aktualni natječaj, festivalski odbor, galerija slika itd. Osim ovih, tu su i uobičajeni podlinkovi poput arhive vijesti, mogućnosti ostvarivanja kontakta itd. Temeljna nakana stranice je da svaki potencijalni sudionik na njoj može naći sve potrebne informacije o festivalu.

Sudjelovanje petnaest vokalno-instrumentalnih sastava i kantautora iz Vojvodine i Hrvatske 3. rujna 2006. u prepunoj kino-dvorani Jadran u Subotici pokazalo je opravdanost i uspješnost zamisli nastale u Somboru na prošlogodišnjem Danu mladih Subotičke biskupije, kada je rođena ideja o "Hosanafestu". Tako mladi uz stihove duhovne glazbe, skladane na njima prihvatljivim melodijama, uspješno pronalaze nove načine stavljanja Boga na prvo mjesto u svom životu.

s. b.

Piše: dr. Andrija Kopilović

17. 09. 2006. - DVADESET I ČETVRTA NEDJELJA KROZ GODINU

*Iz 50,5-9a; Ps 115,1-6.8-9; Jak 2,14-18
Mk 8,27-35*

Hodit ću pred licem Gospodnjim u zemlji živih

U bogoslužju ove nedjelje čitamo dio psalma 115. Psalmist se susreće s trenucima života koje smo svi već doživjeli a to su nevolja, tjeskoba, strah, pa i sama smrt. Današnja liturgija navješćuje Isusovu smrt te je i psalmist u svojoj molitvi okrenut Bogu. To njegovo okretanje Bogu puno je nade. Njegova se nada temelji s jedne strane na dobroti Gospodina, koji je pravedan - ali je i "pun sućuti Bog naš". S druge strane, ta se nada temelji na ljubavi jer psalmist ljubi Gospodina, koji čuje vapaj molitve njegove. Kad o tom psalmu razmišljamo, onda nijedna situacija života, tjeskoba, bolest, osamljenost, pa i sama smrt ne može biti za nas razlogom da izgubimo nadu i snagu Duha. Naime, današnji psalam ukazuje upravo na dvije datosti. Najprije: naš je Bog pun sućuti i dobar i bdije nad nama u svakoj situaciji života; druga je datost ljubav naša prema Bogu koja hrani našu duhovnost. Te dvije datosti daju sigurnost da ni u jednoj situaciji čovjek nije sam, nije napušten i nije stvarno osamljen. Može biti napušten od ljudi, može biti napušten od drugih, ali od Boga nikada, jer naš Bog je pun sućuti i dobrote. Zato je i naša ljubav prema Bogu temelj naše nade u njegovu pomoć u svakoj situaciji života.

24. 09. 2006. - DVADESET I PETA NEDJELJA KROZ GODINU

*Mudr 2,12.17-20; Ps 54,3-6.8; Jak 3,16-4,3
Mk 9,30-37*

Bog krijepi život moj

Isus je u evanđelju navijestio da je u kršćanstvu najveći onaj koji je sluga svima. Mi znamo da čovjeka u životu snalaze razne nevolje. Jedna od najtežih nevolja je kad čovjek biva optužen, a nije kriv, kad biva progonjen, a nije skrivio, kad biva zgažen a ništa zlo nije učinio. Jednom riječju, čovjeku je najteže kada je u nevolji, stoga se današnji psalam nadovezuje na prvo čitanje o progonjenom pravedniku. Nada koja spašava od progonstva pravednika je uistinu jedino i samo Bog. Zato se zamislimo nad riječima uzdisaja: "Spasi me Bože svojim imenom i jakošću svojom izbori mi pravdu." U situaciji nepravednog osuđenika, u situaciji prezrenosti i odbačenosti jedina pravda naša, jedino spasenje naše je Bog. Naša je molitva i vapaj. U tim trenucima trebamo osobito Božju pomoć i stoga je najiskreniji vapaj i molitva ova: "Smiluj se Bože, jer jedini ti možeš...". Psalmist se konkretno tuži na oholice koji ustadoše na njega a silnici traže da mu unište život. No Bog je onaj koji je snaga, makar se progonitelji na njega ne osvrću. U tjeskobnim trenucima našega života, pogotovo u stanju obespravljenosti, pravednost treba tražiti jedino kod Boga, pravednoga. Bog nikada ne ostaje dužan jer je milosrdan i pravedan. Odatle je nastala opravdana poslovice: "Bog ne plaća svake subote". Bog se ne osvećuje, nego zaštićuje i uvijek brani nevino osuđenog.

1. 10. 2006. - DVADESET I ŠESTA NEDJELJA KROZ GODINU

*Br 11,25-29; Ps 19,8.10.12-14; Jk 5,1-6
Mk 9,38-43.45.47-48*

Naredba Gospodnja srce sladi

U bogoštovlju današnje mise, razmatramo psalam 19. koji je inače vrlo dugačak, ali na osobit način uveličava zakon Gospodnji. Psalmist se u hvalbenom tonu divi savršenstvu Božjeg zakona, jer izvor Božjega zakona je Bog sam, a taj zakon on ne prenosi samo pisanom riječju, nego daleko dublje upisanom u narav, u naše srce. Ondje, u našoj savjesti Bog uvijek progovara o tim "pravilima" života. To je zapravo taj njegov Zakon. Datosti Zakona su, dakle, upisane u naše srce i najjači dokaz našega vjerničkoga života je upravo ako slijedimo glas toga Zakona. No, to nije dovoljno samo znati. Treba znati dnevno svoju savjest ispitivati, iz nje crpiti snagu. Potrebno je prihvatiti poruku Božje riječi i uvijek zahvaljivati što nam je Bog i preko proroka progovorio u savjesti kako i što trebamo činiti. Tako ćemo moći zahvaljivati Bogu i diviti se istinitosti sudova Božjih koji su jedini pravedni. Sluga je onaj "koji pomno na njih pazi". Zato nas psalmist poziva da budemo oni koji pazimo, koji brižno čuvamo, koji ne propuštamo nikakve mogućnosti niti prilike - da čuvamo taj Zakon. A jedini protivnik budne savjesti je oholost od koje neka nas Bog sačuva.

8. 10. 2006. - DVADESET I SEDMA NEDJELJA KROZ GODINU

*Post 2,18-24; Ps 128,1-6; Heb 2,9-11
Mk 10,2-16*

Blagoslovio nas Bog sve dane života našega

Pripjevni psalam je povezan s općom porukom Božje riječi ove nedjelje, a to je obitelj. I psalam 128. u svojim dijelovima je danas u liturgiji pjevan ili moljen kao onaj koji veliča blagoslov Božji nad obitelji. "Blago svakome koji se Gospodina boji" - strah Gospodnji nije strah od Boga, nego strah da ne izgubimo Boga. Svaka obitelj je posebna Božja briga i u svom središtu mora posjedovati taj "strah" da obitelj ne ostane bez Boga. Ako je Bog u obitelji, onda ta obitelj hodi stazama njegovim i uživa plodove rada svojih ruku jer je Bog onaj koji obiteljski život blagoslivlja i uvijek čini sretnim. Na poseban način ovdje psalmist pjeva pohvalu u čast ženi koja je kao "plodna loza u odajama kuće", a djeca kao "mladice masline oko stola Gospodareva". Ta slika, uzeta iz životnog miljea psalmiste, govori i nama da je život u zajedništvu, u obitelji u stvari pjesma sklada i ljepote ako se pravilno živi. Stoga bi ovaj psalam trebali često moliti u obitelji. Još više, trebao bi nam biti ogledalo u kojem bismo trebali tražiti odgovor na pitanje: da li je naša obitelj takva da se i njoj i po njoj jasno nazire ljepota onoga što Bog vidi u obitelji. Preduvjet Božjeg blagoslova koji donosi sreću obitelji jest "strah Gospodnji" sa strane obitelji, što drugim riječima znači da svi članovi obitelji trebaju ljubiti Boga iznad svega.

300.000 hodočasnika slavilo s Papom

Na prvom velikom misnom slavlju svog pohoda Bavarskoj **Benedikt XVI.** istaknuo neraskidivu vezu između vjere u Boga i opredjeljenja za siromašne i one koji trpe

Vjera u Boga uvjetuje i opredjeljenje za siromašne i one koji trpe, bila je središnja misao propovijedi pape Benedikta XVI. na prvom velikom misnom slavlju njegova šestodnevnog posjeta Bavarskoj u nedjelju 10. rujna na minhenskom Novom velesajmu. Na prostranoj livadi nekadašnje zračne luke s Papom je slavilo najmanje 300.000 hodočasnika iz Bavarske i susjednih zemalja, među njima i brojna skupina hrvatskih iseljenika. Uz minhenskog nadbiskupa kardinala **Friedricha Wettera** koncelebriralo je više od 60 kardinala, nadbiskupa i biskupa, među njima državni tajnik Svete Stolice u odlasku kardinal **Angelo Sodano**, predsjednik Njemačke biskupske konferencije kardinal **Karl Lehmann** i koelnski nadbiskup kardinal **Joachim Meisner**. Nazočni su bili i njemački savezni predsjednik **Horst Koehler** i bavarski premijer **Edmund Stoiber**.

Na uzdignutom oltarnom prostoru postavljeno je najstarije monumentalno raspelo na svijetu, "Enghausener Kruzifix" iz 9. stoljeća. Benedikt XVI. je uoči mise u papamobilu prošao vjerničkim mnoštvom, koje ga je oduševljeno pozdravljalo. Početak misnog slavlja označila je zvonjava "Benediktova zvona". Zvono teško 260 kilograma financirano je građanskom akcijom u Traunsteinu i ubuduće će

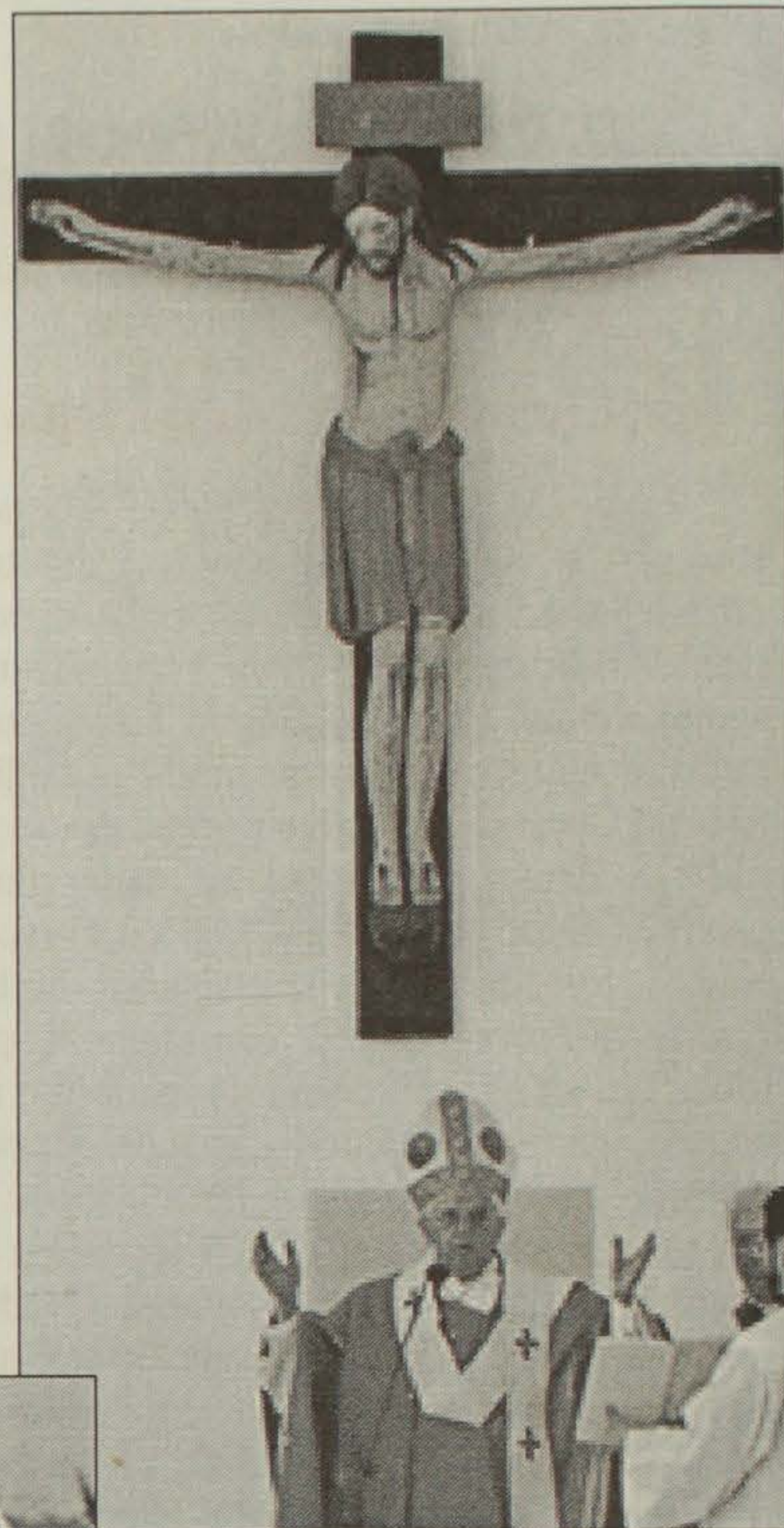
zvoniti zajedno s ukupno šest zvona u tornju traunsteinskog sveučilišta nadbiskupije Muenchen i Freising. U pozdravu na početku misnog slavlja kardinal Wetter istaknuo je kako su sa stotinama tisuća vjernika na velesajmu u ovom velikom slavlju vjere s Papom preko televizijskih i radijskih prijenosa povezani milijuni ljudi diljem svijeta.

Svijetu je potreban Bog, ali koji Bog, upitao se papa Benedikt XVI. u propovijedi i objasnio kako odgovor nalazimo na Križu. Neizmijerna ljubav je Božja osveta protiv grijeha i protiv nasilja. Taj je Bog potreban svijetu. Mi ne vrijeđamo prava drugih religija i kultura i njihovo vjerovanje ako glasno i jasno

priznajemo našu vjeru u Boga, koji se suprotstavlja nasilju svojim trpljenjem, poručio je papa Ratzinger, obrazlažući gluhoonijemost suvremenog svijeta pred Bogom.

Navodeći kako mu biskupi iz Azije i Afrike, a i iz istočnoeuropskih zemalja, često svjedoče o pomoći koju im nesebično pružaju njemački vjernici, Papa je primijetio kako je socijalna djelatnost Crkve neodjeljiva od evanđelja. Ako se ljudima donosi samo tehničke spoznaje i aparate, postoji opasnost da se ta tehnika pretvori u nasilje i koristi za ubojstva i razaranja. Potrebno je ljudima pomoći pronaći put pomirenja, pravde i ljubavi. Pripadnici drugih vjeroispovijesti ne vide ugroženost vlastitog identiteta u kršćanskoj vjeri, već u preziranju Boga i u cinizmu, koji vidi obeščašćivanje svetog kao pravo slobode i uzdizanje korište-

nja istraživanja na najvišu razinu etičkih mjerila. Narodi ne očekuju taj cinizam trpeljivosti i kulturne otvorenosti. Svijetu je potrebna tolerancija strahopoćitanja pred Bogom, pred svim onim što je i drugima sveto, a to pretpostavlja da i mi s uvjerenim strahopoćitanjem pristupamo Bogu, zaključio je papa Benedikt XVI. svoju propovijed.

Vidjeti Boga u središtu stvarnosti i središtu osobnog života nužno je kako za život svakog pojedinca tako i za mirni suživot svih ljudi, kazao je Papa u nagovoru uz molitvu Angelusa, istaknuvši kao uzor tome Mariju Majku Božju koja je svoje srce otvorila za Boga i sve ljude. Od prvih stoljeća kršćanstva molimo njezin zagovor kod Boga, osobito i u Bavarskoj koja se prije 390 godina predala njezinoj zaštiti, kazao je Papa, spomenuvši pritom marijansko svetište u Altoettingu koje će sutra pohoditi.

Nakon euharistijskoga slavlja Papa se uputio u nadbiskupsku palaču na ručak s pratnjom i kardinalima - gostima. U poslijepodnevnom satima Sveti Otac će se uputiti u papamobilu u minhensku katedralu gdje u 17.30 sati slavi Večernju s mladim obiteljima, kateheta, vjeroučiteljima i prvopričesnicima. /IKA/

BUNARIĆ - SVJEDOČANSTVO VJERE I LJUBAVI PREMA MAJCI BOŽJOJ

Na Bunarić mnogi dolaze pješice

Uvijek posebna čast - Gospin lik u rukama djevojaka

www.photonino.com

Subotnje bdjenje na Bunariću vole i djeca i stari

www.photonino.com

www.photonino.com

Procesija sa svijećama i ove godine zanjela upravitelja svetišta i mnoštvo vjernika

Mladi pjevači pod ravnanjem Miroslava Stantića oduševljeno su slavili Gospodina i častili Gospu

Vrhunac subotnjeg slavlja - sveta misa koju je predvodio mons. Stjepan Beretić

Nakon velikog bdjenja noćno bdjenje mladih

NEKA U NAŠIM SRCIMA ODZVANJA RADOST. NEKA JE

Gospin lik samo na proštenje napušta svoju kapelicu

Pozdrav upravitelja Svetišta

Povijesni događaj: blagoslov kamena temeljca i polaganje bule o gradnji nove bogoslovije "Augustinianum"

Počast Gospinom liku na početku mise

Živi ukras proštenja

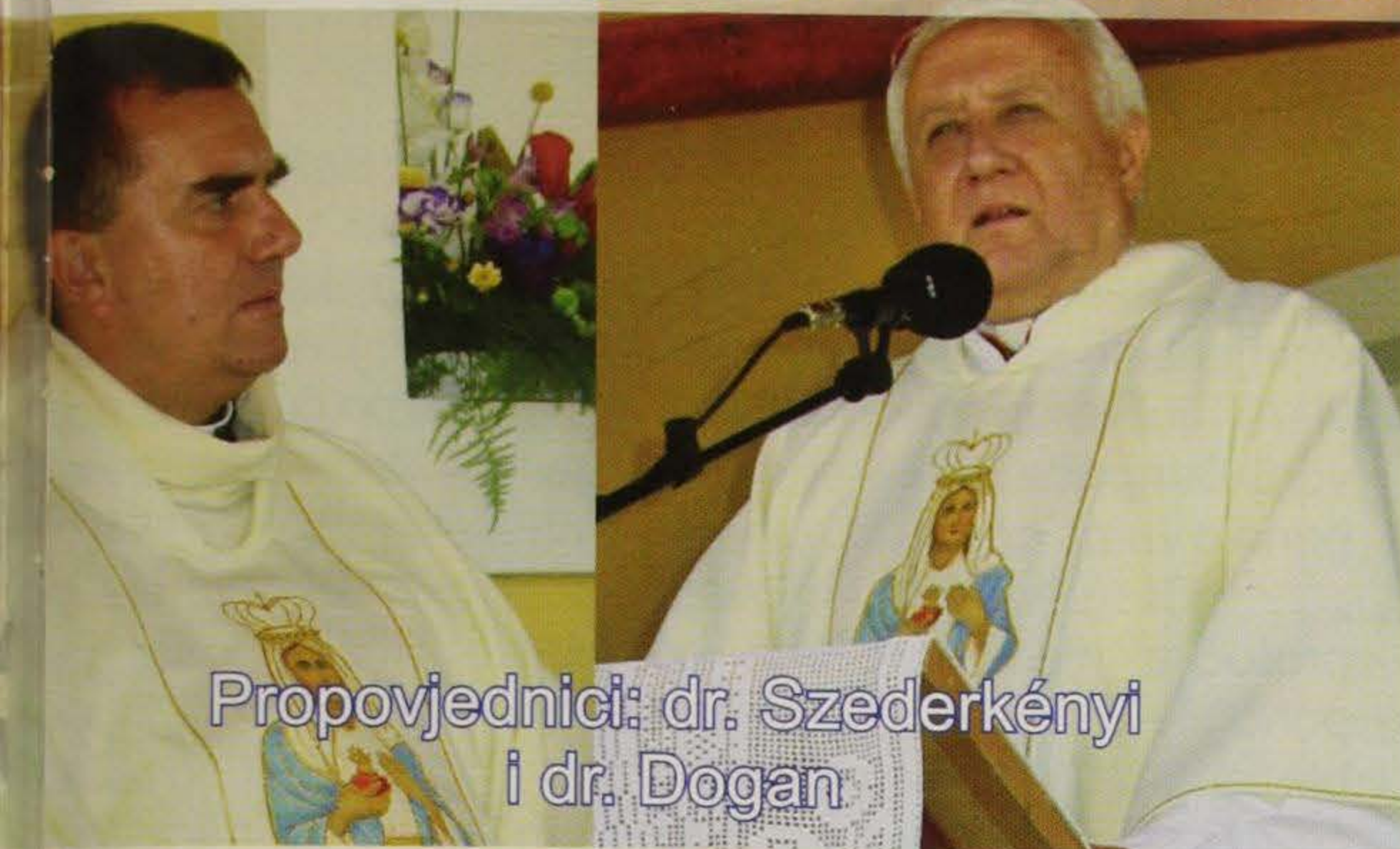

Kraljice su radosno "ljeljale" za drage goste

Dió mnoštva na Euharistijskom slavlju

SVIMA BLAGOSLOVLJEN BORAVAK NA BUNARIČU...

Propovjednici: dr. Szederkényi i dr. Dogan

Ugledni gosti na misi

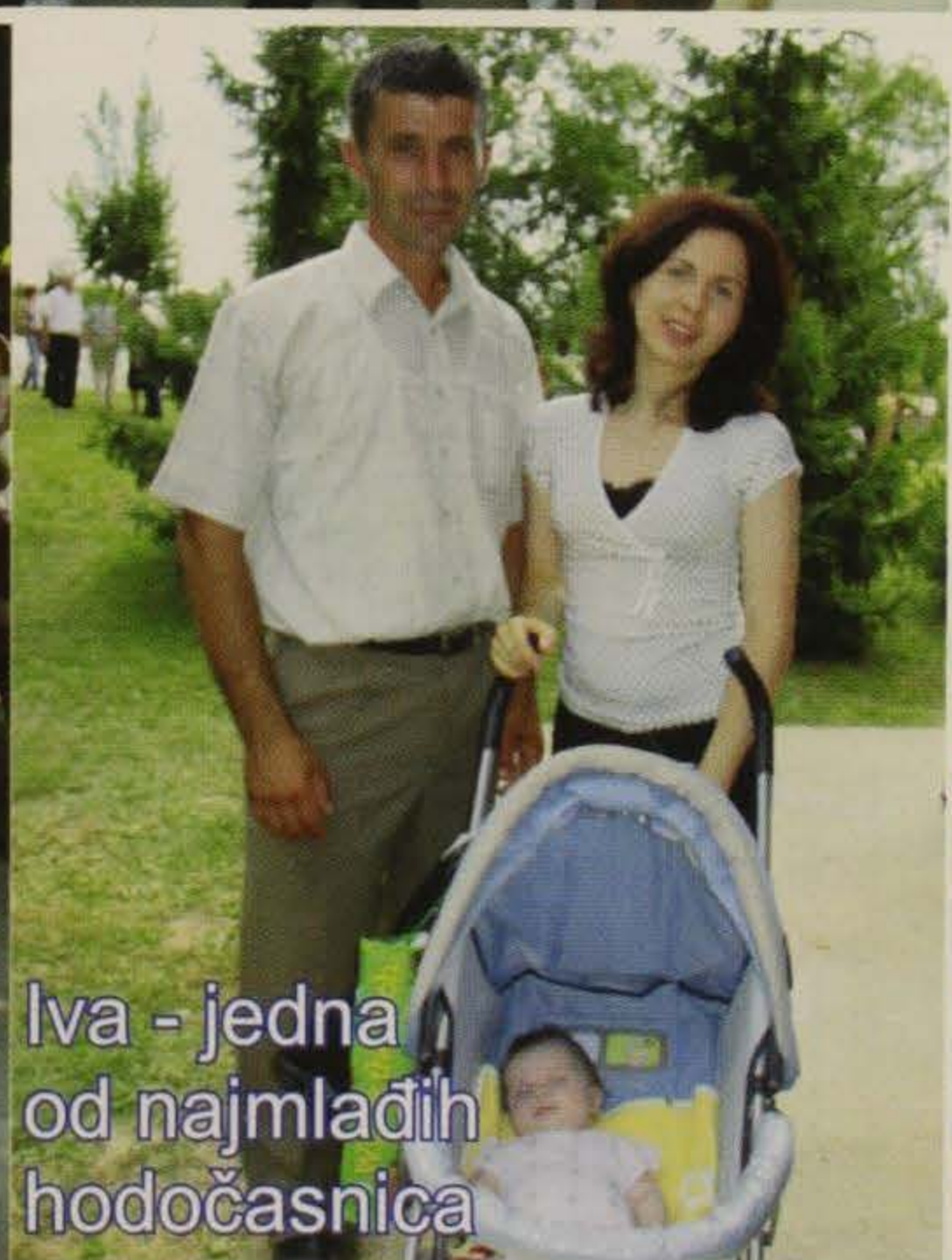
Apostolski nuncij pozdravlja vjernike

I episkop Irinej iskazao je štovanje Gospi

Neumorni djelatnici Radio Marije

Iva - jedna od najmlađih hodočasnica

Bunarička izvorska voda za razne potrebe i mnoge milosti

Još jedna fotografija za uspomenu ovogodišnjem bandašu i bandašici

Srdačan susret apostolskog nuncija s projektantom, arhitektom i izvođačem radova buduće bogoslovije

Uvijek mi je naročita radost sudjelovati u crkvenom životu drage Katoličke Zajedice u značajnoj Subotičkoj biskupiji. I to mi je na poseban način radost danas, kada ste zajedno s vašim biskupom dr. Ivanom Péntzesom i s vašim nadasve zaslužnim župnikom dr. Andrijom Koplivićem, koje srdačno pozdravljam, željeli imati s vama i osobnog pred-

stavnika svetoga oca, Benedikta XVI. u ovoj državi, da bi još više uveličali proštenje Bunaričke Gospe i da bi izrazili vaše jedinstvo vjere, nade i ljubavi sa sveopćom Crkvom, u kojoj pod majčinskim okriljem Prečiste Bogorodice svi jezici, kulture, narodi i narodnosti nalaze evanđeosku harmoniju jedinstva.

S posebnom ljubavlju i privrženošću pozdravljam njegovo preosveštenstvo, vladiku Irineja Bulovića, časnog i uзорitog episkopa Bačkog, čija prisutnost nam je na istaknut način draga, jer nam daje živo svjedočanstvo ljubavi i odanosti Pravoslavne Crkve prema Majci Božjoj, koja bi se ovdje mogla nazvati Bunarička Gospa - put ekumenskog i bratskog suživota, kao što su to željeli i vaši preci, koji su ovdje sagradili dvije kapelice, jednu katoličku i jednu pravoslavnu, upravo da bi tako izrazili brigu i molitvu, kako bi Bogorodica pomogla i vidljivom ostvarenju jedinstva dviju kršćanskih Crkava, po želji Kristovoj, koji je iz dubine srca vapio Ocu "Da svi budu jedno", i da bude "jedna jedina Crkva".

Sv. Otac bodri na ustrajnost u pobožnosti i odanosti Majci

Prije svega htio bih prenijeti svima Vama srdačni i očinski pozdrav pape Benedikta XVI, koji se po mojoj osobi želi priključiti vama u čašćenju Majke Božje na Bunariću i u zazivanju njezine pomoći, milosti i blagonaklonosti za svakoga od vas, za vaše obitelji, za vašu djecu, mlade i naročito za one, koji su bolesni ili trpe nevolje i boli bilo na duši ili u tijelu, za vaš grad Suboticu i za čitavu vašu dragu biskupiju. Sveti Otac je uz vas da vas bodri na ustrajnost u pobožnosti i odanosti prema Prečistoj i Neoskrvnjenoj Majci Krista Spasitelja, nastavljajući tako svijetli primjer vaših predaka, koji ovamo hodočaste već gotovo 150 godina.

Bunarička Gospa pomagala u mračnoj povijesti

U ovih prošlih 150 godina Gospa Bunarička nije vas nikad napustila, nego vam je pomogla u vašim nevoljama i ojačala vas je u mračnim periodima vaše povijesti, na poseban način u prošlih 60 godina, kada je brutalna sila nastojala izbrisati iz vaših srdaca vjeru i pobožnost prema Majci Božjoj Bunaričkoj. Ali upravo je ta nedavna prošlost naveliko pokazala da, kako je na to ukazao i ljubljani papa Ivan Pavao II, oni koji vode rat protiv Boga i evanđelja da bi ih izbrisali iz srca ljudi dovode do izbora koji nemaju budućnost, jer s vrednotama evanđelja uništavaju i temeljne vrednote građanskog društva koje je potlačeno od stravičnih nepravdi i ne nalazi lijek nevoljama.

Povijest Bunaričkog svetišta

povijest je vjere i ljubavi prema Majci Božjoj

Čitao sam povijest vašega svetišta, kao i ostalih marijanskih svetišta ove oblasti. To je primjerna povijest vjere i ljubavi prema Majci Božjoj, koja je po čudotvornoj vodi Bunarića htjela poručiti kako vas brani i kako se brine o vama pogotovo u nevoljama života.

Dragi vjernici, u ovoj pobožnosti vi ostvarujete proročke riječi, izrečene od Majke Božje, kada je pohodila Elizabetu: "I odsada će me svi naraštaji zvati blaženom." Vi živite istinitost upravo tih riječi: "I odsada će me svi naraštaji zvati blaženom" pa i ovaj naraštaj, koji se sakupio na proslavu bunaričkog proštenja, kao i naraštaji koji će doći poslije vas. Mi možemo slaviti i častiti Mariju upravo zato jer je ona uvijek blažena. Sretna je i spašena, jer je sjedinjena s Bogom, živi s Bogom i u Bogu.

U Mariji stvarno prebiva Bog. Bog postaje prisutan na zemlji i Marija mu je šator. Ono što žele sva stvorenja, tj. da Bog prebiva među nama, ostvaruje se u Mariji. Sveti Augustin kaže: "Prije nego će začeti Gospodina u tijelu, Marija ga je začela već prije toga u duši." Marija je naime dala mjesta u svojoj duši Gospodinu. Marija je blažena, jer je postala prebivalište Svevišnjega i tako nas vodi, pokazuje put kako možemo i mi postati blaženi, tj. kako možemo naći put ka pravoj i vječnoj sreći.

Marija je postala prebivalište Božje, jer je vjerovala Božjoj Riječi. Kako kaže Elizabeta: "Blažena ti što povjerala!"

Da bismo postali Božje prebivalište, da bismo našli vječnu sreću, treba vjerovati u Boga, u onoga Boga koji se objavio u osobi Isusa Krista čiji glas čujemo u Svetom pismu.

Ima mnogo onih koji tako žive kao da nikada neće morati umrijeti ili kao da će se smrću sve završiti. Neki se ponašaju kao da Boga nema i često niječu da je Bogu mjesto u obiteljima, u društvu i u javnim institucijama.

"Svi će me naraštaji zvati blaženom." To znači da budućnost pripada Bogu i da je ona u rukama Božjim, koji sigurno pobjeđuje. I imamo dokaz toga u 2000 godina dugoj povijesti kršćanstva, a imate dokaz toga i vi u vašoj nedavnoj prošlosti, punoj boli i suza.

Izgradimo život na evanđeoskim vrijednostima

Bunarička Gospa i danas svakome od nas poručuje da jedino otvorenost prema tajni Boga, koji je ljubav, može ispuniti žeđ našega srca za istinom i dati smisao patnjama i smrti. Jer, ako Boga nema, život je isprazan i budućnost je isprazna. Ali, ako Boga ima, onda je sve drugačije: onda ima svjetla, onda je naša budućnost svijetla i imamo jasan putokaz privatnog i javnog života.

U ovom euharistijskom zajedništvu molimo za sebe, za naše obitelji, za stanovnike ove države; neka Gospa Bunarička prati naše nesigurne korake usred mnoštva raznih svakidašnjih nevolja po kojima se gomilaju bol, patnja i nasilje. Neka nas Ona utješi, razvedri u trenucima tame i oluje, neka nam podari miran život kako bismo izgradili društvo na evanđeoskim vrijednostima.

MLADA MISA ROBERTA RIEMANNA

Franjevci i svi oni vjernici koji Franjevačku crkvu Svetog Mihaela u Subotici rado posjećuju, imali su 30. srpnja 2006. godine nesvakidašnju priliku sudjelovati u posebnom zajedništvu - na mladoj misi velečasnog **Roberta Riemanna**.

Mladomisnik Robert imao je želju svoju Mladu misu služiti u Franjevačkoj crkvi u Subotici, koja je ostavila dubok trag u njegovom odrastanju, što je rekao i u svom uvodnom govoru pozvavši vjernike da zajedno zahvale Bogu "što nas je okupio iz različitih krajeva i za sva dobročinstva koja čini za nas".

Svečanu, dvojezičnu sv. misu suslavili su s mladomisnikom braća franjevci **p. Zoltán Dukai**, gvardijan, **p. Marjan Kovačević** te propovjednici **fra Ivan Bošnjak** iz Našica i **fra Viktor Tömörödi** iz Budimpešte.

Velečasnog Roberta pozdravili su vjernici na hrvatskom i mađarskom jeziku.

Robertov put do svećeništva bio je popraćen mnogim usponima i padovima, kako to biva u svakom životu, ali ustrajna molitva njegove majke i vjernika vratila ga je na pravi put što je urodilo dragocjenim plodom.

Velečasni Robert je na kraju svoje mlade mise istaknuo kako je ovu misu prikazao za nas vjernike, s kojom završava jedno poglavlje u svom životu, u kojem je bio vođen raznim "mentorima". "Mentorima" koji su ga brat-ski podržavali na putu k Bogu čiji će on biti navjestitelj a ljudima Božji pastir. Ovu zadaću neće moći izvršiti sam, bez naše molitve, te se nada da ćemo se i dalje moliti jedni za druge. Mladu misu je završio mladomisničkim blagoslovom na latinskom jeziku.

Za mladomisničko geslo izabrao je Isusove riječi "Ne moja volja, nego Tvoja neka bude" (Lk 22,42b)
S. Bašić

Robert Riemann rođen je u Subotici 1977. godine, od oca **Ivana** i majke **Rozalije** u obitelji koja ima još jednog sina. Nakon osnovnog obrazovanja u Subotici, srednjoškolsko obrazovanje stiče kao zagrebački sjemeništarač kod franjevaca Hrvatske provincije sv. Ćirila i Metoda na Kaptolu. Studirao je na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. U bogoslovnom sjemeništu "Ivan Pavao II" u Rijeci proveo je dvije godine. Diplomirao je teologiju u Rijeci. U novicijat stupa 1996. godine na Trsat, da bi već 1997. položio privremene zavjete. Za đakona je zaređen u rujnu 2005. i godinu dana vršio je đakonsku službu na Jelenju, da bi ga za svećenika zaređio Riječko-Senjski nadbiskup **mons. Ivan Devčić** 1. srpnja 2006. godine u Riječkoj katedrali sv. Vida.

SVEĆENIK PO UZORU NA SV. FRANJU

ZVONIK: Što te je privuklo da kreneš stopama Svetog Franje?

□ U životu je to tako da djeca, gledajući starije, zapažaju, spoznaju i uče o svijetu oko sebe. Božjim blagoslovom smatram da sam rođen u jednoj mirnoj i skladnoj obitelji, koja je u svoj život utkala ljubav prema Bogu, gdje je nedjeljna misa mnogo značila kao i odgoj za osobnu molitvu. Činjenica je da mi je otac od malih nogu bio uz franjevce u Baču, da je bio ministrant i da sam i ja nekako nastavio tamo gdje je on stao. Postao sam i ja ministrant, te sam ministrirao, malo u Baču, a pošto sam živio u Subotici, mnogo više u Subotici. Kao dječčić, o životu svetog Franje znao sam iz različitih slikovnih stripova o njemu, ali ono što me je u biti privuklo da pođem stopama svetog Franje, bio je mir i sklad koji sam osjetio u samostanskim zidinama, ali napose svjedočenje životom franjevaca koji su tada boravili u Subotici i Baču. Želio sam i ja postati poput njih, netko tko će nesebično pomagati drugima i tako približavati ljudima Božju ljubav. Na koncu sedmog razreda čvrsto sam odlučio da ću poći putem svetog Franje i na taj način svjedočiti Kristovu ljubav za nas.

ZVONIK: Koji je ili tko je utjecao na taj prijelomni trenutak da stupiš u novicijat Franjevačkog reda?

□ Nakon osmog razreda upisao sam klasičnu gimnaziju u Zagrebu, kao sjemeništarač Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda, kojima pripadaju i franjevački samostani u Vojvodini. Nakon 4 godine gimnazije, nastavak moje formacije na putu franjevaštva slijedio je novicijat u Rijeci, na Trsatu u marijanskom svetištu. Za mene je prijelomni trenutak bio otići u sjemenište nakon osmog razreda, a ne toliko odlazak u novicijat. U tom prijelomnom trenutku moga života bili su uz mene svi fratri iz samostana u Subotici i Baču. Ne bih nabrajao imena da nekoga ne preskočim, ali oni znaju, da ja znam, koliko su toga učinili za mene onda, i koliko i sada čine za mene.

ZVONIK: Tvoj diplomski rad bio je o utjecaju alkoholizma, imaš li neku jasnu smjernicu za svoj budući pastoralni rad?

□ Jedan moj profesor mi je govorio da mladi ljudi u mladosti žele promijeniti svijet, malo kasnije okolinu u kojoj žive, a pod stare dane vide da je i sebe teško mijenjati. Sukladno ovim prethodnim mislima, na početku svoga poziva imao sam velike planove, ali kako se studij završavao i vrijeme ređenja za svećenika približavalo, sve sam više napuštao velike planove i svoj budući pastoral stavio u ruke Božje. Nastojat ću svoju svećeničku službu vršiti nasljedovanjem Krista, a na one izazove koje stavi pred mene što primjerenije odgovoriti, prema svima pristupiti jednako. Ali ostao je tračak želje i nade u meni da se, kad mi se ukaže prilika, posvetim malo više pastoralu obitelji i njezinim problemima. Jer, ako su obitelji zdrave, sretno i usmjerene prema Bogu, u njima će se razvijati zdrava i odgojena djeca s osjećajem za vjeru. Tako će doista obitelj postati Crkva u malom i rasadište novih zvanja. No, to je dug i mukotrpan hod i trud supružnika i mislim da im je potrebno i kvalitetno duhovno vodstvo. No, danas je cjelokupan pristup društva prema obitelji jako upitan, jer se društvo trudi razoriti vrijednosti koje bi obitelj trebala prenijeti i naučiti djecu. Bez kvalitetnih obitelji neće biti ni kvalitetnog društva. A mislim da je jedan od velikih problema obitelji alkoholizam jednog (ili rjeđe oba) supružnika. Jer alkoholičar ne razara samo sebe, već polako kroz dugi niz godina uništava cijelu svoju obitelj.

Stoga se broj alkoholičara množi s 3 ili 4 i tako dobivamo broj onih koji izravno-neizravno trpe od posljedica alkoholizma...

U životu se nisam još napio, a želio sam upoznati svijet alkoholičara da im, kada mi se ukaže prilika, mogu adekvatno pomoći. Planiram tako u suradnji s medicinskim ustanovama osnovati klub liječenih alkoholičara na svakoj župi na koju budem poslan, kao jednu od ponuda pastorala župe.

ZVONIK: Saznao sam da je tvoj svećenički poziv izmolila tvoja majka i vjernici. Što bi ti poručio današnjoj mladeži?

□ Da bih na ovo pitanje mogao odgovoriti, u cijelosti treba poznavati moj životni put, moje sazrijevanje i odrastanje te mnoštvo nijansi i traženja, mnoštvo pitanja i nutarnjih borbi... No, ono što mogu reći je da mi često potcjenjujemo snagu i moć molitve, a ona, molitva, ako proizlazi iz iskrena srca čini čudesne stvari. I sv. Monika izmolila je zvanje svome sinu Augustinu, svecu i velikom Crkvenom naučitelju. Današnjoj mladeži pak preporučam da ne luta putovima lažnih proroka i onih koji obećavaju sreću i spasenje bez truda, bez osobnog zalaganja i žrtve. Neka prvo upoznaju vjeru u koju su kršteni i vidjet će da Kršćanstvo nudi sve, samo se treba malo i truditi i moliti, a napose imati hrabrosti pružiti ruke Isusu i dopustiti da nas uhvati za ruke, naše pružene ruke, i povede divnim prostranstvima svoje milosti.

ZVONIK: Studije si započeo u Zagrebu, zaređan si u Rijeci, a Mladu misu si imao u Subotici. Možeš li nam ovaj svoj put pobliže opisati?

□ Taj put, naveden u pitanju, plod je mogeg traženja i borbi u meni. U jednom kriznom trenutku svoga života, promatrajući Isusa na križu, vidio sam svoje slabosti i uplašio sam se. Nisam htio biti svećenik a dvoličnjak; stoga sam godinu dana živio civilnim životom. No, prijatelji franjevci su bili uz mene i polako u meni otklonili i nadvladali te sumnje i vratio sam se prvobitnom pozivu, ali kao svećenički kandidat Riječke nadbiskupije. Zato sam zaređan u Rijeci, ali godinama izgrađivan bratski i prijateljski odnos s franjevcima nastavio se izgrađivati, pa sam tako i Mladu misu slavio u franjevačkoj crkvi.

ZVONIK: Sada si župni vikar u župi sv. Matej u Viškovu, kakve dužnosti sada obnašaš?

□ Upravo je početak nove školske godine, ljeto i godišnji odmori su završili i sada će početi rasporedi i podjele

unutar pastorala. Stoga bi na ovo pitanje lakše bilo odgovoriti za mjesec dana, ali ono što me čeka jesu mise, vođenje klanjanja i pobožnosti, ispovijedanja, pripreve za sakramente, slavljenja sakramenta krštenja, vjenčanja i vođenje obreda sprovoda, rad u mjesnoj osnovnoj školi, administrativni poslovi župe, susreti mladih...

ZVONIK: Poznato nam je da franjevci ne odlučuju za svoje prebivalište, ali imaš li želju jednog dana služiti vjernicima u svojem rodnom mjestu?

□ Posto sam član Riječke nadbiskupije teško će se ispuniti želja da služim vjernicima u svom rodnom kraju, ali tko zna, čudni su putevi Gospodnji.

ZVONIK: Što bi za kraj poručio čitateljima Zvonika?

□ Znam da živimo u teškim vremenima, ali koje je vrijeme u povijesti bilo lako? Štovani čitatelji Zvonika, preporučam da u strci dana nađete vremena zastati, ponizno stati pred Isusa Krista zahvaliti mu za iskazane milosti i zamoliti ga da nam dadne duha mudrosti i pronicljivosti da prepoznamo zamke zloga, da nam da snage da se odupremo zlu, te da posvetimo pažnju i našem duhovnom rastu slijedeći 10 Božjih zapovijedi i uzimati udjela u milostima koje posreduju sakramenti i, naravno, da i dalje čitate Zvonik.

Razgovarao: Silvester Bašić

Đakonsko ređenje Rolanda Fehéra

Zrenjaninski biskup mons. László Huzsvár, 26. kolovoza zaređio je za đakona Rolanda Fehéra. Mala padejska crkva bila je premalena da primi sve vjernike koji su toga dana željeli sudjelovati u tom događaju. Na ovo slavlje okupili su se Rolandovi kolege iz segedinske bogoslovije s duhovnikom kao i susjedni svećenici. No najradosniji je bio njegov župnik László Böviz. Slavlje je uzveličao župni zbor lijepim pjevanjem a na kraju mise sve je dirnuo u srce i napunio radošću prigodni recital koji su izvela djeca pod vodstvom učiteljice Ibole Márkian.

Janez Jelen

Uređuje: s. Blaženka Rudić

LISTOPAD - MISIJSKI MJESEC

- Prijeđimo s teorije na konkretna djela ljubavi •
- Tijekom mjeseca listopada čitava Crkva više moli i pomaže misije •
- Molitva, žrtva, svjedočenje i materijalni prilozi •
- Potaknimo druge na ljubav i dobra djela •

Iako još nije nastupio mjesec listopad, ovaj naslov želi potaknuti sve čitatelje da se pripreme za ustrajnu molitvu i aktivnije djelovanje za misije upravo tijekom mjeseca listopada. U tom mjesecu se slavi Svjetski misijski dan, a to je na posljednju nedjelju mjeseca ili kako odredi biskupska konferencija pojedine zemlje. Za taj dan Papa napiše pobudno pismo ili poruku čitavoj Crkvi. Kad se otvorila ova stranica u *Zvoniku* bilo je napisano da ona želi potaknuti misijsku svijest, djelovanje, kao i svjedočenje o tome što se čini za misije u pojedinim župama. Nije mi poznato da je do *Zvonika* stiglo neko pismo ili izvješće o tome. U ovom broju bit će nekoliko praktičnih prijedloga za odrasle i za djecu, pa nakon natjecanja u ljubavi i djelima dobrote očekujem da to podijelimo s drugima.

MOLITVA

Molitva je sigurno najmoćnije sredstvo za pomoć misijama. Moliti može svatko, pojedinačno i zajednički.

Odlučite u mjesecu listopadu, kada se moli krunica, moliti u obitelji zajedno s djecom.

Neka i djeca shvate da na taj način mogu učiniti nešto za misije.

Kao što je već pisalo na ovoj stranici, Crkva vrši svoje misijsko djelovanje preko Djela svetog djetinjstva. "Ovo Djelo služi pojedinačnim Crkvama pomažući odgojitelje da postupno bude kod djece i mladih opću misijsku svijest i da ih potiču na zajedništvo duhovnih i materijalnih dobara s djecom iz zemalja i Crkava koje su siromašne."

Ovako je papa Ivan Pavao II. pisao djeci misionarima, 2003. godine:

Potrebe djece su tako brojne i složene da nijedna štedna kasica i nikakva gesta solidarnosti nisu dostatne da ih se riješi. Nužna je pomoć odozgor. Vi, draga djeca misionari, upisujući se u Djelo svetog djetinjstva, preuzmite na sebe kao prvotnu obvezu da svakoga

dana izmolite jednu Zdravomariju. Znaite doista da djelotvornost misije počiva u prvom redu na molitvi i zato se obraćate Mariji, Zvijezdi evangelizacije.

Postoji i posebna misijska krunica kod koje je svaka desetica različite boje. Papa je ovako potaknuo male molitelje:

"Veći bi mogli pokušati, bar poneki put, izmoliti čitavu deseticu krunice ili čak cijelu krunicu. Vrlo je dubokog značenja misijska krunica:

jedna desetica, ona bijela je za staru Europu, da ju iznova prožme evangelizacijska snaga po kojoj su nastale mnoge Crkve;

žuta desetica je za Aziju, koja buja životom i mladošću;

zelena desetica je za Afriku, kušanu patnjom, ali otvorenu za navještaj;

crvena desetica je za Ameriku, obećanje novih misijskih snaga;

plava desetica je za kontinent Oceaniju, koja očekuje jače širenje evanđelja."

Djeco, zamolite svoje župnike neka vam nabave misijske krunice ili ih načinite sami uz pomoć vaših vjeroučitelja. I molite svaki dan za misije!

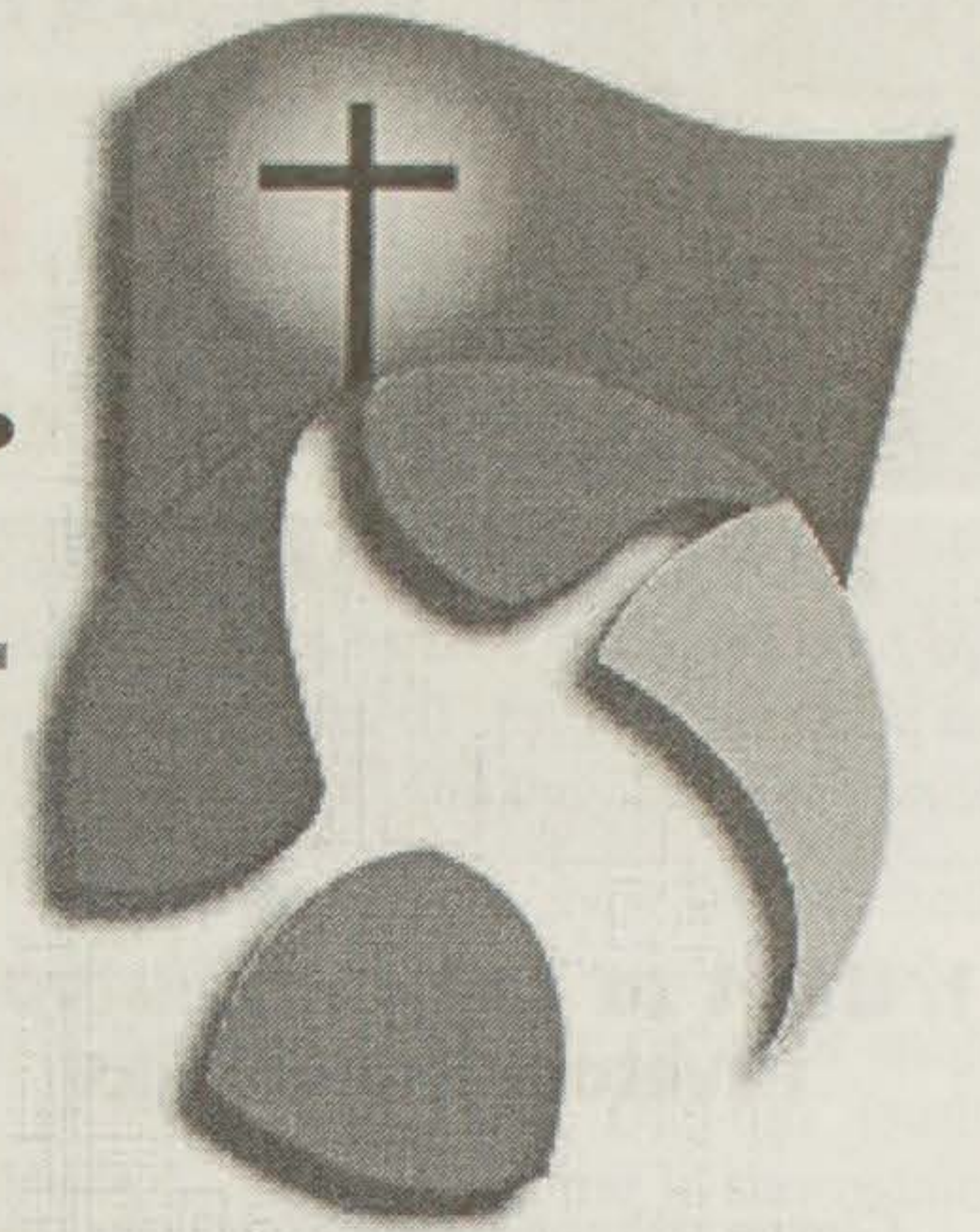
ŽRTVA

Misijsko djelovanje Crkve možemo pomoći i žrtvom. Žrtva ti je kad učiniš ono što ne moraš, kad učiniš ono št ti teško pada, ako se nečega odrekneš i daš drugome...

Evo prijedloga:

* Napravite na vjeronauku u župi ili školi neku kutiju ili kasicu, za svako dijete pojedinačno ili zajedničku. Napišite na njoj neku rečenicu iz Evanđelja ili smislite sami. Kad se odlučiš odreći slatkiša ili čak ponekad i užine, stavi taj novac u kasicu. Dogovorite se kad ćete svoje kasice donijeti u crkvu.

* Nemojte bacati hranu. Mnoga djeca u tvome mjestu možda nemaju

dovoljno hrane. A tek djeca u siromašnim zemljama! Ako ne voliš sve što dođe na stol, ne mrmljaj nego pojedi i zahvali Bogu što ti daje svega u izobilju.

* Budite misionari u svome razredu, na ulici, dobrim primjerom, spremnošću na pomoć. Potaknite i druge koji možda ne idu u crkvu i na vjeronauk da i oni pomognu svojim prilozima. Protumačite im što su misije. Misije su ljubav prema čovjeku, a to svatko razumije. Tako ćete i njih privesti bliže Bogu.

* Smislite još puno drugih načina...

Vjernik laik odlazi u misije

U Splitu djeluje udruga "Zdenac" koja okuplja i priprema vjernike laike koji žele služiti kao misionari u zemljama Trećega svijeta. Tako je ova udruga upriličila 13. kolovoza u samostanu Službenica milosrđa u Splitu predaju misijskog križa novom misionaru laiku. To je 24-godišnji psiholog **Nikola Babić**. Iz misijske središnjice upućen je u udrugu "Zdenac". Na bogoslovnom fakultetu u Splitu stekao je odgovarajuću teološku naobrazbu, učio je francuski jezik, radio je s nezbrinutom djecom, sa starijima i napuštenima, s mentalno i fizički onesposobljenima. Svuda je pokazao veliku ljubav i strpljivost što je jednom misionaru koji želi naviještati evanđelje itekako potrebno. Svi oni koji poznaju Nikolu i s kojima je on radio izrazili su mu veliku podršku i želju da nikada ne izgubi ljubav prema Bogu i čovjeku. Novi misionar odlazi u Ruandu.

MARIJINA ULOGA U PORETKU SPASENJA (LG VIII.)

Marija pri Navještenju (7)

Piše: mr. Mato Miloš, OCD

Milosrdni Otac je htio da predodređena buduća Majka privoli na utjelovljenje prije nego što se ono zbude pa da tako i žena pridonese životu, kao što je žena pridonijela smrti. To na poseban način vrijedi o Mariji, koja je svijetu rodila sveobnoviteljski Život i koju je Bog obdario darovima dostojnima tolike uloge.” (LG 56)

1. Uvjet za bogomajčinstvo i svetost Bogomajke

Glavna nakana ovog saborskog teksta je istaknuti otkupiteljsku funkcionalnost Marijina bogomajčinstva, ističući ulogu žene u utjelovljenju. Radi se o potrebi žene općenito za utjelovljenjem i razvoju misli o ženi uopće kao uvjetu utjelovljenja. Bog nije htio svome Sinu stvarati tijelo, već je htio da Sin uzme sebi tijelo od jedne žene, kako bi po tjelesnoj vezi bio naš rod, jedan od naše rase, jedan od blagoslovljenih u toj rasi i ujedno jedan od “prokletih” iz te rase. Utjeloviti se ne znači samo postati čovjekom nego također postati članom velike ljudske obitelji, postati jednim od nas, postati dionikom ljudske sudbine, takve kakvu smo je svojom poviješću ispleli da bi se ta sudbina pročistila i spasila. Žena pozvana da bude majkom Sina Božjega ima ulogu da Sina Božjega, kao izvor Života, poveže s čovječanstvom i tako stvori šansu za njegovo oslobođenje. Stoga Sabor tvrdi da je žena u ovom poretku spasenja uvjet toga poretka. Saborski tekst nadodaje da je Bog htio da žena, koja će biti buduća majka, prihvati utjelovljenje. Žena za utjelovljenje nije puko sredstvo za reprodukciju. To bi značilo ženu svesti na stvar, svesti je ispod životinje. Bog to ne čini. Ne može ne poštivati slobodu svoga stvora, ne može dopustiti da njegov Sin bude manje dijete svoje majke nego što smo mi djeca svojih majki, koje su nas htjele imati. Ne radi se o tome da žena ne odbije ponudu bogomajčinstva ili da joj se ne suprotstavi, da se drži pasivno. Radi se o tome da ona pristane, prihvati utjelovljenje, da na Božji poziv odgovori odazovom. U obrazlaganju zahtjeva privole na utjelovljenje saborski tekst drži mjerdavnim kako se prema privoli odnosi uloga bogomajčinstva u utjelovljenju. Ne zanimaju ga razlozi za privolu koji proizlaze iz bogomajčinstva, nego oni koji proizlaze iz otkupiteljske privole toga majčinstva. Bog je tako htio, kaže saborski tekst, s nakanom “da žena pridonese životu, kao što je žena pridonijela smrti”. U nastavku saborski tekst iz općenitosti prelazi na Mariju. U prvoj rečenici je kazano općenito sve što na poseban način vrijedi o

Mariji. Ona je žena koja je dala pristanak na utjelovljenje pa tako svijetu rodila život, to jest Isusa Krista, obnovitelja svega. Zato ju je Bog “obdario darovima dostojnim tolike uloge”. Koji su to darovi? Otkrit će nam ih Sveto pismo i predaja. U predaji se ustalio običaj Bogorodicu zvati “svetom i slobodnom od svake ljage, oblikovanom od Duha Svetoga i učinjenom novim stvorom”. Vrhunac Marijine svetosti i svu dubinu milosti i darova, kojim ju je Bog obdario, izrazio je anđeo svojim pozdravom: Zdravo milosti puna! Prema saborskom tekstu, bezgrešno začecje i punina milosti Marijine ima otkupiteljsko značenje. Sve joj je to dano u vidu njezine uloge Bogomajke. Bezgrešno začecje ima socijalno značenje i eklezijalni domašaj. Ono je ugrađeno u povijest spasenja koja je šira od Marijine osobe. Time ono ne gubi na cijeni da je Marijina osobna odlika, kao njezin posebni privilegij, kao njezina osobna iznimna vrijednost. Sve što je individualno, socijalno je, ima socijalnu ulogu.

2. Aktivno sudjelovanje u otajstvu otkupljenja

“Ona je nebeskom glasniku odgovorila: Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj (usp. Lk 1, 38). Tako je Marija, Adamova kći, pristajući na božansku riječ, postala Isusovom majkom. Prihvatajući svim srcem i neopterećena grijehom Božju spasiteljsku volju, potpuno se posvetila osobi i djelu svoga Sina, služeći pod njim i s njim po milosti svemogućega Boga otajstvu otkupljenja.” Pristajući na Božju riječ, Marija postade Isusovom majkom. Pristanak pripada pojmu njezina bogomajčinstva. Ona prihvaća bogomajčinstvo, “plan Božji o spasenju” cijelim svojim srcem i cijelim bićem, koje nije opterećeno i otežano naslagama grijeha kao kod nas. I njoj je potrebna milost za dobro djelovanje, ali Marija s tom milošću velikodušno surađuje, služeći otajstvu otkupljenja, uvijek skupa sa Sinom i pod njim, nikad nezavisno od njega. Pristanak, prihvaćanje, služenje, tri su riječi koje potpuno i duboko izriču smisao navještenja. Pristanak na bogomajčinstvo, prihvaćanje plana spasenja, služenje otajstvu otkupljenja, tri su nedjeljive cjeline, jedne nedje-

ljive Marije, Majke Božje i majke ljudi. Navještenje se nije zaustavilo na bogomajčinstvu, nego je išlo dalje, na misiju otkupljenja. Marijin odgovor: Evo službenice Gospodnje, nije zastao u prihvaćanju bogomaterinstva u sebi, već je obuhvatio cjelokupnu Marijinu funkciju u djelu otkupljenja. Koliko Evanđelje o navještenju sadržava Marijino poslanje za djelo otkupljenja, najbolje se vidi iz razloga dolaska anđelova: “Evo, ti ćeš začeti i roditi Sina, komu ćeš nadjenuti ime Isus. On će biti velik i zvat će se Sin Svevišnjega. Gospodin Bog dat će mu prijestolje Davida, oca njegova. On će vladati kućom Jakovljevom do vijeka. I kraljevstvo njegovo neće imati svršetka” (Lk 1,31-33). Marijin odgovor anđelu: Evo službenice Gospodnje, otkriva da je Marija shvatila da se radi o prihvaćanju jedne uloge, o stavljanju u službu jednom pothvatu, stavila se uz rame “Božjeg Sluge”, Ebed Jahve, Mesije.

3. Otačka tema o otkupiteljskoj ulozi Bogomajke

U saborskom tekstu čitamo da je po tvrđenju otaca Marija “slobodnom voljom i poslušnošću sudjelovala u ljudskom spasenju” (LG 56). Ta otačka tema glasi: smrt po Evi, život po Mariji. Prvi je od Svetoga pisma, tom temom krenuo sv. Justin: kad je Eva bila još djevica i netaknuta, začeo riječ zmije i rodi neposlušnost i smrt. Djevica Marija naprotiv radošno povjerova... da će roditi Sina Božjega i reče: Neka mi bude po riječi tvojoj. Sv. Irenej će to klasično izraziti: Marija je poslušnošću postala uzrok svoga spasenja i cijelog ljudskog roda... Marijina poslušnost razvezala je uzao Evine neposlušnosti. Ono što je djevica Eva svezala svojom neposlušnošću, to je razvezala Marijina poslušnost. Kako je Marija mogla biti uzrokom svoga vlastitog spasenja? Kao što je Eva neposlušnošću najprije upropastila sebe, tako je i Marija poslušnošću sebe spasila, to jest spasila ukoliko je surađivala s tom milošću, a nije ju odbacila. Druge je spasila u objektivnom smislu, to jest radanjem Otkupitelja pružila im je mogućnost spasenja. Irenejevu misao o Mariji kao novoj Evi možemo upotpuniti njegovom teologijom spasenja, pojmom ponovnog uglavljenja svega u Kristu. Spasenje je repriza prvotnog stanja. Na mjesto Adama dolazi Krist, na mjesto drveta dolazi križ, na mjesto Eve dolazi Marija. Ovu sličnost izražavanja Eva - Marija, nalazimo kod sv. Jeronima: Smrt po Evi, život po Mariji. Među “mnogobrojne oce” koje saborska Konstitucija navodi, ubrajamo: Tertulijana, Ćirila Jeruzalemskog, Epifanija, Ambrozija, Augustina, Ivana Damašćanskog.

Piše: dr. Tadej Vojnović, OFM

Jakovljeva oporuka

Sve stvoreno ima i svoj kraj. Prva riječ u Bibliji je "početak". Samo Bog nema početak. Sve ostalo ima svoj početak i kraj. U nama otkucava sat prolaznosti. Starac **Jakov** došao je na kraj svojega zemaljskog života. Tekst koji čitamo u 49. glavi sasvim je poseban i ne pripada niti jednoj poznatoj predaji. Neki ga nazivaju Jakovljevi blagoslov a drugi Jakovljeva oporuka. Pisac ga je umetnuo između redaka 1a i 28b. Prije ovog redaktorovog zahvata tekst je glasio: "Jakov zatim sazva svoje sinove (1a) ... svakoga je od njih blagoslovio njegovim blagoslovom" (28b). Tekst koji je pisac umetnuo nije bio cjelina kakva je sada pred nama. Živio je u predaji pojedinih plemena prvenstveno u onom svojem dijelu koji se odnosio na patrijarha toga plemena. Predstavlja li ovaj tekst oporuku ili blagoslov - ili pak proroštvo ("da vam kažem što će vas snaći u kasnije vrijeme") zaključite sami. Neke svoje sinove starac Jakov uspoređuje s pojedinim životinjama i njihovom ćudi, kako ćemo to kasnije vidjeti.

Ruben, Šimun, Levi

Riječi Jakova prvoj trojici sinova imaju zajedničku shemu a to je: krivnja i kazna. **Ruben** je prvorođenac. On predstavlja svojega oca u njegovoj snazi i ponosu. Ali otac Jakov mu oduzima prvenstvo premda je prvorođenac "jer na ležaj oca svog se pope, moj tad oskvrnu krevet". Događaj je opisan u 35. glavi Knjige postanka (usp. r. 22). Ruben je legao s očevom ženom Bilhom i tako počinio rodoskvrnuće. Bilo je to nakon smrti Jakovljeve žene Rahele koju je posebno volio. Dok je Jakov tada šutio o tome, sada progovara i oduzima svojem prvorođencu Rubenu prvenstvo.

Šimun i **Levi** spominju se kao "braća prava". U čemu su oni braća prava? Jakov ima pred očima njihov izdajnički napad na Šekem koji se zbio kao odmazda ove dvojice braće kad je sin šekemskog poglavice Hamora silovao njihovu sestru Dinu (usp. Post 34,1-28). Načinili su strašan pokolj pobivši sve muškarce. Ovdje Jakov spominje i da su "u obijesti bikove sakatili" što se u 34. glavi ne spominje. Na smrtnoj postelji Jakov proklinje njihovu srdžbu i njihovu obijest ali ne i njih. Svojom su okrutnošću prekoračili svaku mjeru. Kazna koja ih slijedi je razdijeljenje i raspršenje.

Kazna se odnosi na njihova plemena i pogodit će oba plemena. Šimunovo pleme stopilo se s plemenom Judinim i nestalo, a Levijevo pleme ostalo je bez zemlje i postalo svećeničko pleme kako to saznajemo iz Mojsijevog blagoslova prije njegove smrti a koji je po strukturi veoma sličan Jakovljevom blagoslovu (usp. Pnz 33,8).

Kazna se, povijesno gledano dogodila samo na Šimunovom plemenu. Neki je stari čitatelj ovoga teksta dodao na rubu svoju opasku nadahnuto psalmom (Ps 1,1): "Na njihova vijećanja ja ne silazio, u njihovim zborovima udjela ne imao!". Ovu je opasku neki kasniji prepisivač ubacio u sam sveti tekst i to je danas redak 6a.

Juda

U Jakovljevom blagoslovu **Juda** zauzima posebno mjesto. U tekstu blagoslova nalazimo tri različita iskaza o Judi koje je redaktor spojio zajedno. Možemo ih prepoznati po tome što se u svakom od tih iskaza spominje Juda. U prvom iskazu imamo zanimljivu igru riječi *Jehudah-joduka (Jehudah 'atta joduka aheka - Ti si Juda, tvoja će te braća slaviti)*. Kao da je pisac htio reći: Ti si ono što znači tvoje ime: tvoja će te braća slaviti.

Drugi iskaz odnosi se na Judino pleme koje se slavi kao odvažno i uspješno u boju. Prispodobljuje se laviću i lavici koji su sigurni u sebe i opasni za druge. Lav je simbol snage, lukavosti i nedodirljivosti.

Treći iskaz ima mesijanski karakter. Takvim su ga smatrali Židovi. Iz Judina plemena izići će "kraljevsko žezlo" i "palica vladalačka" koja se od njega neće oduzeti "dok ne dođe onaj kome pripada, kome će se narodi pokoriti". Stari su Židovi u ovim riječima prepoznavali i vjerovali da će Mesija izići iz Judinog plemena.

Zebulun, Jisakar, Dan, Gad

Jakovljeva riječ **Zebulun** odnosi se na geografski položaj njegova plemena. Njegovo će se pleme nastaniti uz more (misli se na Sredozemno more). Na sjeveru će graničiti s Fenicijom (označava je spominjanje grada Sidona). Smisao trećeg određenja njegovog položaja je nejasan. U našem prijevodu "luka spasa bit će brodarima". Iz izvornika teško je

pronaći pravi smisao (on će lađama biti kopno?).

Jisakar je uspoređen s košćatim magarcem. Jisakarovo pleme dopala je plodna ravnica Ezdrelona. Ono je jako ali se je opustilo ("pogao među ogradama"). Izraz "leđa svoja podmetnu i na tlaku pristade" znači da je podjarmljen od Kanaanaca. Oni su u podaničkom položaju, prisiljeni na teške radove. Kako nas izvještava Knjiga o Jošui (usp. 16,10), oni nisu uspjeli protjerati Kanaance.

O **Danu** imamo dvije izreke međusobom sasvim nezavisne koje potječu iz različitih predaja ali ih je redaktor spojio. U prvoj je igra riječi Dan-din (suditi, upravljati). Danovo pleme je samostalno. Svojim vlastitim snagama pribavilo si je svoj položaj premda je bilo maleno. Uspoređuje se sa zmijom na putu, s gujom pokraj staze opasnom i pogubnom za konja i konjanika. Zmija predstavlja lukavu opasnost, skrivenu i podmuklu. Danovo pleme nikada se nije otvoreno sukobilo s neprijateljem, to je uvijek bilo lukavo i s leđa.

I kad je riječ o **Gadu** imamo igru riječi kad je u pitanju ime. U ovoj kratkoj izreci od šest riječi, njih četiri imaju u sebi korijen G D D. Naviješteno mu je da će ga pljačkati razbojnici. Bili su to nomadi koji su često upadali na njegovo područje.

Ašer, Naftali, Josip, Benjamin

I kod imena **Ašer** imamo igru riječi, budući da sam izraz znači sreća, blagostanje. On će živjeti u obilju. Imat će (doslovno) "mrsa i kruha" koje će davati kraljevima. **Naftali** je uspoređen s "lakonogom košutom". Pleme je živo i pokretno. Živi u brdima, nesmetano je i plodno je mladim narašajem. **Josip** se ne uspoređuje sa životinjom već s "plodnim stablom". Sekvenca o njemu najduža je. Usprkos svim napadajima on odolijeva jer uz njega je "Jaki Jakovljevi, Pastir i Stijena Izraelova". Sve su to izrazi koji označavaju Jahvu, Boga Izraelova i često ih nalazimo u psalmima. Šest puta se u ovom proroštvu spominje izraz blagoslov (hebr. b r k) pa je Josip u Jakovljevom blagoslovu posebno istaknut. Posljednji i najmlađi je **Benjamin**. On se uspoređuje s "vukom grabežljivim". Usporedba začuđuje jer se u cijelom Starom zavjetu vuk spominje uvijek u negativnoj konotaciji, osobito u proročkim spisima. On je čovjekov neprijatelj. U Ponovljenom zakonu to se više ne spominje, usp. 33,12 gdje je on "Jahvin ljubimac koji u miru počiva".

(U sljedećem broju:
Svršetak vremena patrijarha)

Uređuje: Katarina Čeliković

ZAJEDNIŠTVO

Dobro je nekada biti sam. Otići iz bučnog i možda neugodnog društva. Ali samoća ne može dugo potrajati. Nitko nije rođen da živi sam.

Kao dijete puno sam puta ostala dugo sama u crkvi spremajući ili kiteći oltare. A nikada mi se nije činilo da sam sama. Bilo je nekako lijepo i mama me često pitala: Ne bojiš se biti sama u crkvi? A koga bih se trebala bojati? Isus je tamo - odgovarala bih.

U crkvi se uvijek dobro osjećam. Najviše volim biti na misi. Tamo smo svi skupa, ma kakvi bili inače u životu. To što smo skupa na nedjeljnoj misi daje mi volju opet doći. To nije neko obično "druženje". To je potreba biti s ljudima koji vole nekoga a taj netko im daje hranu za VJEČNOST.

Ovakvo sam zajedništvo ovoga ljeta vidjela na Dužijanci, na susretima - primjerice ministranata, u putovanjima - o čemu ovoga puta saznajemo od obitelji iz Novoga Sada.

Zato su ovdje iskustva zajedništva koja će na ovo isto pozvati i djecu i roditelje.

Zvončica

Boris i Isidora ispred Taizéa

ZA RODITELJE I

Taizé 2006 - iskustva iz obiteljskog kampa

DJECU

Nakon godinu dana iščekivanja, moje starije dvoje djece, **Boris i Isidora**, i ja smo se pridružili hodočašću mladih iz Subotičke biskupije za Taizé pod vodstvom časne **sestre Eleonore**, lipnja ove godine. Ukupno prijeđenih 4000 km autobusom obogatili su nas novim duhovnim iskustvom i pozitivnim pogledima na kršćansku braću širom Europe.

Skupine za obitelji se susreću svaki dan u Olindi, kući u selu Ameugny, 600 metara udaljenom od Taizéa. Obitelji u toku jednog tjedna mogu boraviti u kućama (sobe, male spavaonice) u selu Ameugny, Taizéu ili okolici ili u Ameugny kamp naselju, s vlastitom kamp opremom. Obitelji s malenom djecom imaju prednost prilikom smještaja u sobama.

Troškovi boravka su vrlo pristupačni i razlikuju se od zemlje odakle sudionici dolaze. Zbog ograničenosti prostora neophodno je prijaviti se mjesec dana ranije uz klauzulu da ista obitelj može doći ponovno tek nakon dvije godine. Svaka obitelj dobiva po neko od zaduženja u naselju (čišćenje, dijeljenje hrane, pranje posuđa, transport hrane iz Taizéa za Olindu osobnim vozilima). Za kvalitetno praćenje svih aktivnosti neophodno je poznavanje engleskog jezika (predavanja su se simultano odvijala na francuskom i njemačkom jeziku).

Radni dan je započinjao učenjem i pjevanjem pjesme, svaki dan na drugom jeziku. Nakon toga je slijedilo Biblijsko razmatranje (egzegeza) za roditelje koje je za našu grupu vodio **brat Wolfgang**. Obrađivane su teme o Jakovu, Samuelu, Rutu, Ivanu Krstitelju te Djevici Mariji na svadbi u Kani. Nakon toga bi uslijedila diskusija u malim skupinama roditelja. Mladi volonteri su animirali djecu podijelenu prema dobnim skupinama od 0-2

godine, 3-5, 6-8, 9-11 godina i "katapult" skupinu (tinejdžeri koji će "ubrzo biti katapultirani" u mlade koji su smješteni u Taizéu).

Sudionici obiteljskog kampa ravnaju se prema dnevnom ritmu kojeg čine zajedničke molitve - jutarnja u 8,15, podnevna u 12,20 i večernja u 20,30 sati (molitve cijele zajednice: braće, sestara, mladih, odraslih). Petkom, nakon večernje molitve slijedi molitva pred križem a subotom molitva uz svijeće. Katolici mogu prisustvovati Euharistiji svaki dan u 7,30 te nedjeljom u 10 s cijelom okupljenom zajednicom.

Poslijepodne su se odvijale zajedničke aktivnosti za roditelje i djecu:

- dramske predstave na biblijsku temu obrađenu tog jutra
- igre i zajedničke diskusije prema obrađenim temama.

U okviru nacionalnih susreta s nekim od braće, naša grupa se dva puta sastala s bratom **Richardom** radi dobivanja neophodnih informacija te razmjene iskustava.

Moja osobna iskustva su višestruka:

- dragocjeni osjećaj zajedništva tokom molitvi s braćom kršćanima iz različitih denominacija i kulturnih okvira potpomognut pjevanjem na različitim jezicima sudionika,
- ponovno otkrivanje snage molitve, šutnje i pjesme

- kvalitetna biblijska predavanja
- razmjena vjerskih i roditeljskih iskustava s obiteljima iz različitih zemalja
- nadvladavanje stida za sudjelovanje u zajedničkim igrama djece i roditelja i "obilna nagrada" u vidu iznenađujućih rezultata
- doživljaj radosti tokom zajedničkih radnih zaduženja.

Iskustva moje djece:

- susret sa životom "kampa"
- posve pozitivno iskustvo zajedničke molitve i šutnje
- navikavanje na ritam odlazaka na zajedničke molitve ("da ne propustimo...")
- uživanje u zajedničkom izvođenju Taizé pjesama
- postepeni rast samopouzdanja tokom odijeljenosti od roditelja i rada u njihovoj dobnj skupini
- nestrpljivo iščekivanje radnih zaduženja (čak i prihvaćanje novih zaduženja)

Robert Semnic, Novi Sad

Predstave za djecu

SUSRET MINISTRANATA NA BUNARIČU

Već godinama se vjernici Subotice i okolice okupljaju na Bunariću prve subote u mjesecu. Prve subote u mjesecu rujnu pridružili su im se i ministranti nekoliko župa. Trebao je to biti susret ministranata hrvatskog govornog područja iz čitave naše biskupije ali su došli samo ministranti iz subotičkih župa sv. Roka i Marije Majke Crkve te ministranti iz Žednika i Bačkog Monoštora. Na susret se okupilo pedesetak ministranata. Ministranti su do glavnog oltara došli u svečanoj procesiji obučeni u svoje ministrantske haljine. Euharistijsko slavlje predvodio je upravitelj svetišta

dr. Andrija Kopilović a s njim su suslavili **preč. Željko Šipek** i **vlč. Goran Vilov** dok su bogoslovi asistirali. On je u prigodnoj propovijedi, obraćajući se ministrantima, među ostalim rekao: "Svake prve subote jedna od glavnih molitvenih nakana u Crkvi je molitva za duhovna zvanja. Sigurno je nekoga od vas ovdje prisutnih Gospodin pozvao da ga slijedite u duhovnom zvanju. Svi mi svećenici koji sada predslavimo ovo misno slavlje bili smo ministranti. Ministrant je službenik oltara i budući da je on tako blizu oltara, onda je razumljivo da Gospodin upravo od tih službenika oltara poziva nekoga da jednoga dana na tom oltaru kod kojega je služio, u Kristovo ime prinosi svetu žrtvu. Zato, dragi ministranti, pažljivo oslušajte Isusov glas i ako vas pozove, spremno se odazovite!"

Poslije svete mise ministranti su svoj susret nastavili rekreativno-sportskim programom u predivnom ozračju marijanskog svetišta. Ministranti su se podijelili u nekoliko ekipa "po veličini" i "starini". Najbolji su bili ministranti iz Starog Žednika. Iako je bilo žara borbe nije bilo ni crvenih kartona a nije bilo ni prigovora na suđenje bogoslova **Marijana Ostrogonca**.

Nakon iscrpljujuće borbe ministranti su se okrijepili pljeskavicama i sokom i dakako, nezamjenjivom bunarićkom vodom.

Ministranti koji su bili na susretu, nisu se pokajali. Žao im je jedino što ih nije bilo više. No nadaju se da će dogodine i ta pogreška biti ispravljena. /Zv/

Malo su se i odmarali...

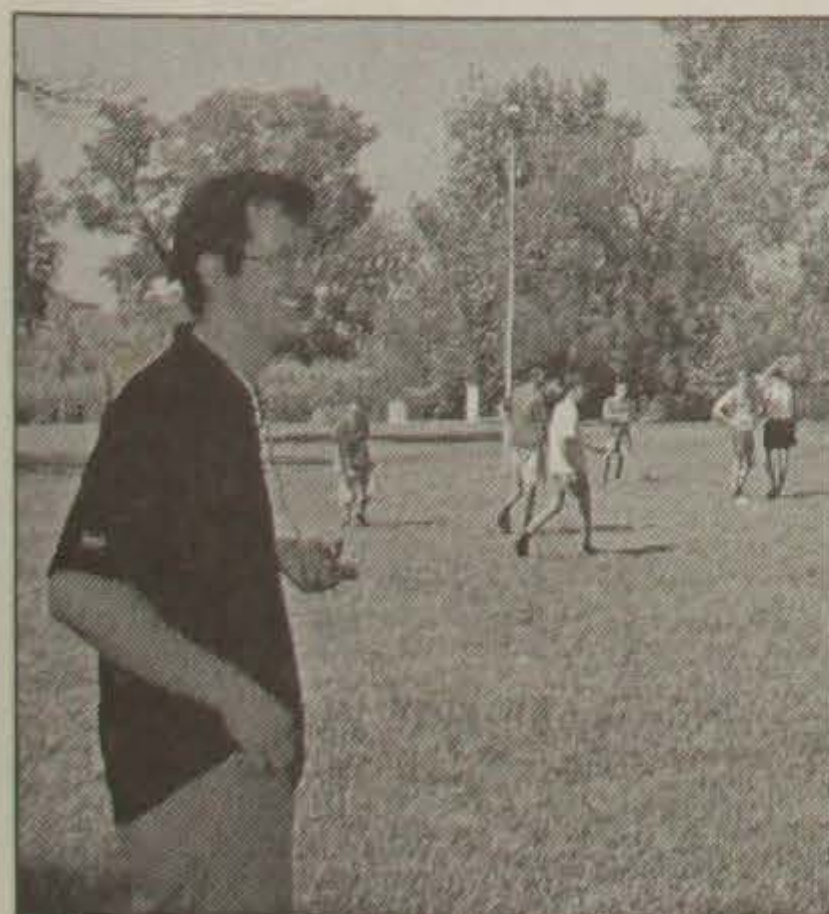
Ministranti iz Žednika

Nakon napornog nogometa vrijeme za okrepu

Najmlađi ministranti

Sudija Marijan uživa u nevjerojatnim potezima majstora lopte

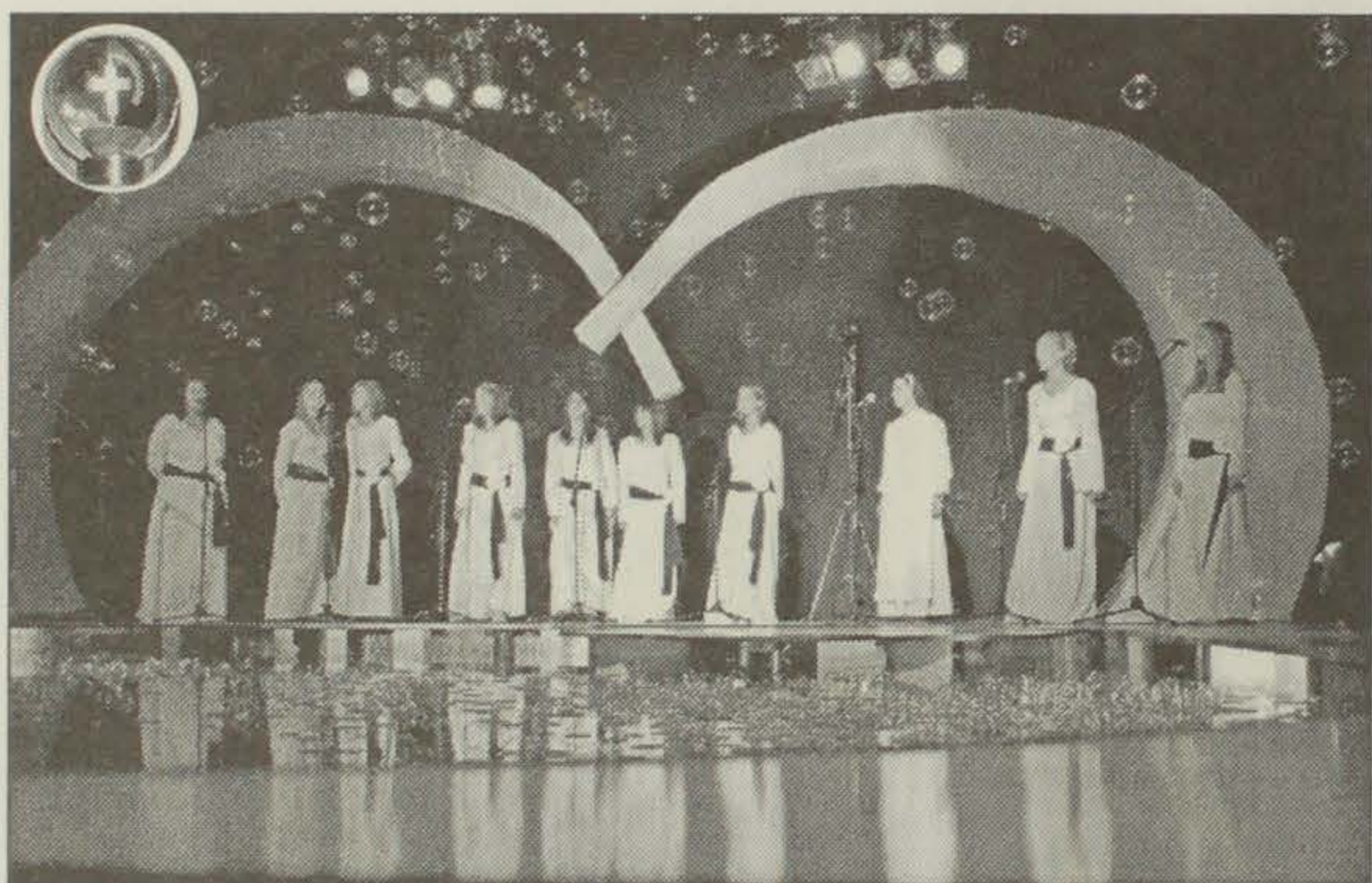
Stigli su iz Bač. Monoštora

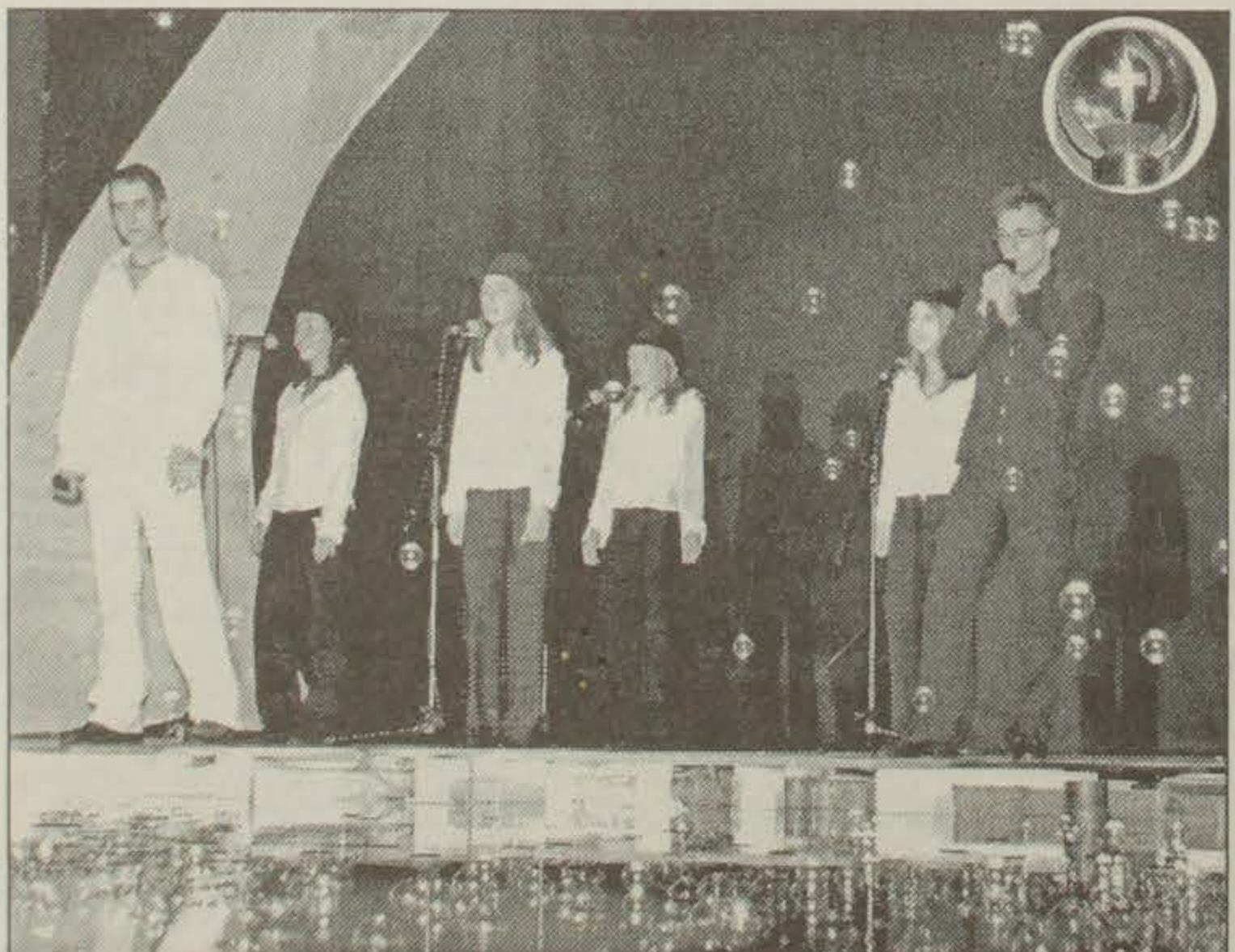
Druženje u HKC "Bunjevačko kolo"

U katedrali

VIS "Angelus"

VIS "Amos"

Ivana Bošnjak

VIS "Kefa"

PRVI POBJEDNICI IZ PODSTRANE KOD SPLITA

U organizaciji Povjerenstva za pastoral mladih Subotičke biskupije u dvorani Jadran Narodnog kazališta u Subotici po prvi je put, u nedjelju 3. rujna, održan Festival hrvatske duhovne glazbe "HosanaFest" a u okviru obilježavanja Dana grada (1. rujna). Nastupilo je petnaest sudionika, a voditelji programa bili su **Željka Vukov** i **Ladislav Suknović**.

Od ideje do festivala

Još prije godinu dana, na tradicionalnom Danu mladih Subotičke biskupije u Somboru, vlč. **dr. Marinko Stantić** je s nekoliko mladih prijatelja došao na ideju o pokretanju ovakvog festivala, a po uzoru na hrvatski Uskrsfest, na koji je dvije godine slao i naše mlade glazbenike. U Organizacijskom je odboru dvanaest ljudi koji svaki na svoj način pridonose uspjehu festivala. Biskup **Ivan Pénczes** vlč. Stantića imenovao je predsjednikom, a također i jednim od povjerenika za Pastoral mladih.

Potpura nije izostala ni od Općine Subotica, Generalnog konzulata R. Hrvatske u Subotici, a njima se pridružuju Lazar i Terezija Baraković, Ksenija Abramović iz Zagreba (koja je zaslužna za CD), obitelj Stanka i Marije Vaci i mnogi drugi.

Vlč. Stantić dao ime festivalu

Riječ "hosana" na hebrejskom znači "spasi nas" a u biblijskom smislu to je usklik slave Bogu, što je i želja HosanaFesta: festival treba biti kap proslave Boga. To predstavlja i logo Festivala koji je izradila dizajnerica iz Subotice **Đurđica Orčić**: logo je kuglica koja izlazi iz vode kada kapljica padne u vodu, tako dakle i mi uranjamo u Krista i dajemo mu slavu.

Svrha Festivala

Svrha je festivala promicanje kršćanskih duhovnih vrijednosti kao i poticaj autorima na stvaranje nove autorske duhovne glazbe. Neka već sada ovo bude poziv svima koji se žele okušati u pisanju tekstova ili glazbe za idući festival.

Na Festivalu je nastupilo petnaest vokalno instrumentalnih sastava i kantautora:

VIS "Angelus" iz Korčule; Ivana Bošnjak iz Tavankuta; VIS "Antunići" iz Sombora; VIS "Vox" iz Semeljaca kod Đakova; VIS "Amos" iz Sombora; VIS "Varadin" iz Petrovaradina; Agika Toth iz Subotice; Marija Jaramazović iz Subotice; Lidija Horvat iz Subotice; VIS "Proroci" iz Subotice; VIS "Riječ" iz Podstrane kod Splita; VIS "Apostoli mira" iz Madžareva kod Novog Marofa; VIS "Rafael" iz Splita (iako najavljen, nije nastupio); VIS "Kefa" iz

Zagreba i Marija Stantić iz Subotice.

Nagrađeni

Najbolje su birala četiri ocjenjivačka suda.

Po ocjeni izvođača najbolja je skupina VIS "Riječ" iz Podstrane kraj Splita s pjesmom "Prema licu tvom" koju vodi prof. Nensi Barić, autorica glazbe, a tekst je napisala Đurđica Tičinović. Oni su dobili na dar izrađen logo u staklu.

Stručni žiri nagradio je Lidiju Horvat iz Subotice za pjesmu "U sjeni križa" za koju je tekst napisala Josipa Dević, a glazbu Lidija Horvat i Slobodan Ivković.

Prema glasovima publike najbolja je Marija Stantić iz Subotice s pjesmom "Vodi me" a za koju riječi i glazbu potpisuje vlč. Marinko Stantić, a obradu Pere Ištvančić.

Nagradu za najbolji tekst dobila je Katarina Horvat iz Semeljaca kraj Đakova, autorica pjesme "Tiha molitva", koju je izvela skupina "Vox".

Svi nagrađeni ponijeli su lijepu sliku koje su darovali subotički umjetnici.

Visoke ocjene za organizaciju

Organizacijski je odbor Festivala s predsjednikom vlč. dr. Marinkom Stantićem Subotičanima darovao manifestaciju kojom se mogu ponositi. Za izvanrednu scenografiju, tehnički spretno izveden cijeli program od izlaska voditelja do glasovanja - visoka ocjena! I pjevači su svojom vizualnom pojavom i ponekom koreografijom pokazali ozbiljan odnos prema duhovnoj sceni što pokazuje da mladi kršćani pjesmom slave Boga na dostojan način.

Duhovnost najvažnija

Sudionici Festivala nisu bili tek izvođači pjesama. Bogat program pripremili su organizatori tako što su dan ranije svi bili na Meditaciji u crkvi Isusova Uskrsnuća a u nedjelju prijedodne svi su sudjelovali u svečanom misnom slavlju u katedrali-bazilici sv. Terezije Avilske. Samo takvi mladi ljudi mogli su kroz pjesmu pokazati duhovnost i ljubav prema Gospodinu.

Trajno zapisano

Zagrebački nakladnik "Laudato" izdao je nosač zvuka s festivalskim pjesmama te se po cijeni od 200 dinara mogu naći u župnim uredima svih većih župa u Subotici i Somboru. A DVD izdanje može se naručiti na telefon 025/22-496.

I na kraju... KRITIKA!

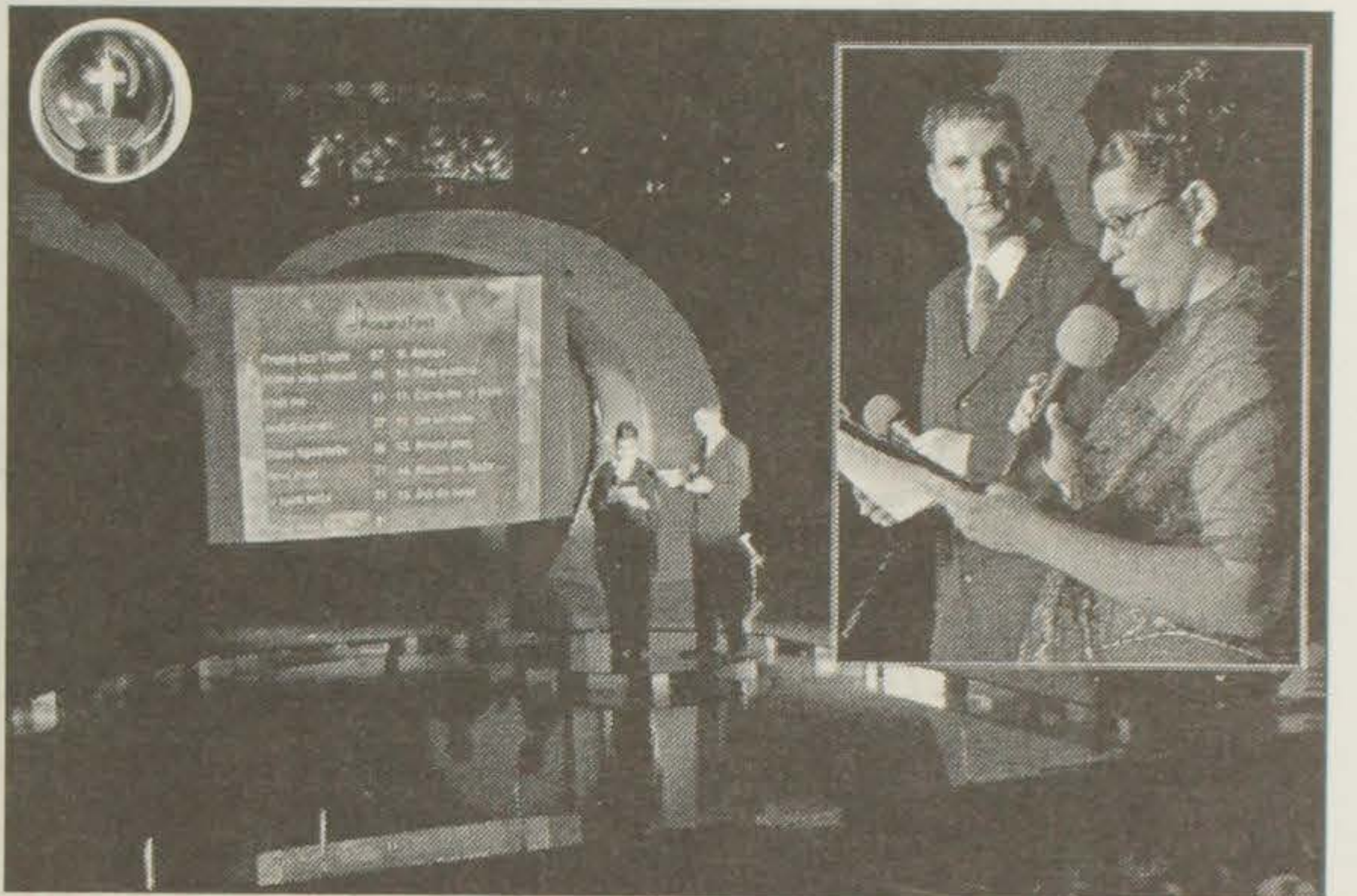
Svi prisutni, ali još više onih koji tamo nisu bili, složiti će se s potpisnicom ovih redova: organizatori su "potcijenili" našu publiku! Trebalo je biti mnogo više mjesta jer se tražila "karta više" te je bilo puno onih koji nisu mogli prisustvovati ovom divnom događaju. Nadamo se da se dogodne vidimo u mnogo većem prostoru a organizatorima čestitamo na velikom trudu i uspjehu!

foto: Vedran Jegić

K. Čeliković

U "green roomu"

Glasovanje

VIS "Apostoli mira"

Agika Toth

VIS "Antonići"

Marija Jaramazović

VIS "Varadin"

Uredio: Petar

VAŽNOST KRŠĆANSKOG ZAJEDNIŠTVA

U Poslanici Hebrejima 10,25 apostol Pavao nas opominje da ne zaboravimo da se zajedno sakupljamo, da sokolimo jedan drugoga... Nekoliko grana zajedno lijepo gori, ali izvadite li jednu ili više iz vatre, plamen se smanjuje a vatra se potom polako gasi. Isto je sa zajedništvom kršćana. Ako ne posjećujem crkvu gdje se slavi Krist i propovijeda Njegova Riječ, ne preuzmem inicijativu i ne pridružim se ljudima koji su također pronašli Krista kao svojeg Spasitelja i iskusili Njegovu ljubav, ostajem sam i moja se vjera lako može ugasiti. A evo i svjedočanstvo Njegove ljubavi...

Zajednica mladih iz raznih dijelova Subotice okuplja se **nedjeljom navečer u 20 sati u crkvi sv. Roka**. Oni mole, slave Gospodina pjesmom i svjedočanstvima.

Pozivamo i tebe/vas da dođete i vidite kako mi molimo i slavimo Gospodina. Očekujemo vas...

PeTaR

obavijesti

Misa za mlade

u Đurđinu
6. 10. 2006. u 20h

Tribina mladih

17. 09. 2006
u Katoličkom krugu
Tema: Praznovjerje u narodu
Predavač: vlč. Željko Šipek

Molitva za mlade

svake nedjelje
u župi sv. Roka
u 20 h

OčekujEmO VaS!!!

"Čikerijada" usprkos kiši

Mladi vole "Čikerijadu". Ovo potvrđuju najvjerniji sudionici i ovogodišnjeg susreta na Čikeriji budući da se 21. kolovoza usprkos kiši lijep broj mladih okupio i slavio Gospodina na sv. misi ali i u zabavi. S mladima su i ove godine bili svećenici, neki kraće a neki su dijelili s njima radost zajedništva tijekom cijeloga dana. Iako je sada u Somboru, glavni organizator susreta vlč. dr. Marinko Stantić, i ovoga je puta organizirao lijepo druženje. On je predslavio sv. misu a propovijedao je vlč. Ivica Radak. Propovjednik je upozorio kako o deset Božjih zapovijedi govorimo redovito kada pristupamo sakramentu sv. Ispovijedi, a

na raspolaganju nam je svih sedam sakramenata. Upravo u našim mladenačkim problemima i nedoumicama: koju školu upisati, koje bi bilo moje zvanje, kome i čemu bih se trebao posvetiti, pomažu sakramenti. Poručio je na kraju da pristupimo Isusu s tim pitanjima u iskrenosti i otvorenosti, a u tome će nam najviše pomoći sakramenti.

"Čitav život Crkve temelji se na njima. Oni su veza s Kristom! I želio bih vas potaknuti da danas s ovog mjesta ponese poruku OTVORENOSTI I ISKRENOSTI PREMA GOSPODINU!!!"

Nije manjkalo zabave što svjedoče i fotografije, a sve to ne bi bilo da nema ljudi dobra srca. Stoga se mladi od srca zahvaljuju preč. dr. Andriji Kopiloviću, vlč. Ivici Radaku, Marinku Ivankoviću, Marini Marunić, domaćinima Stipanu i Kati Petrekanović te Organizacijskom odboru na čelu s vlč. dr. Marinkom Stantićem.

PeTaR

Uređuje: obitelj Huska

mjesta strahu: niti od vrtića, škole, studija, posla. Pouzdanje u Božju ljubav i brigu daje radost svakom novom početku. ☺ *vh*

Počeci

Dragi čitatelji! Naši pobožni stari su na kraju žetve zahvaljivali Bogu, ali su zato i dan i rad uvijek započinjali riječju: "Bože, pomози i blagoslovi!" Iako malena, molitva dušom izrečena djelotvorna je! Takvim "strelovitim" molitvicama naučimo ove jeseni našu djecu - ako već nismo. Jer, kad smo u društvu Isusa, Marije i svetih, a osobito milih nam anđela čuvara, nema

Pobudnica "Obiteljska zajednica"

Povelja prava obitelji

Uzajamno djelovanje u pružanju podrške i unapređenja između obitelji i društva jest ideal koji često, pa i to dosta teško, osporava sama stvarnost, gdje se to dvoje dijeli pa čak i suprotstavlja.

Obitelj, koja je prema Božjem naumu osnovna stanica društva, te koja ima prava i dužnosti što su prije svih prava države i bilo koje druge zajednice, postaje žrtvom društva, sporosti i nepravovremenosti njegovih zahvata, pa čak i očitih njegovih nepravdi.

Položaj brojnih obitelji u različitim zemljama vrlo je problematičan, ako ne čak i sasvim loš: zakoni i ustanove neprestano potcjenjuju neotuđiva prava obitelji pa čak i ljudske osobe, a društvo, ne samo da se ne stavlja u službu obitelji već čak i napada njezine temeljne vrednote i zahtjeve, neprestano je isticala Sinoda. Zbog toga Crkva otvoreno i odvažno ustaje u obranu prava obitelji protiv nepodnošljivih zloupotreba društva i države. Sinodalni su oci, među ostalim, istaknuli sljedeća prava obitelji:

☺ pravo da postoji i razvija se kao obitelj, tj. pravo svakog čovjeka, a osobito siromašnih, na osnivanje obitelji i na uzdržavanje prikladnim sredstvima;

☺ pravo da vrši svoje poslanje s obzirom na prenošenje života i odgoj djece;

☺ pravo na intimnost bračnog i obiteljskog života;

☺ pravo na postojanost bračne veze i ustanove ženidbe;

☺ pravo da vjeruje, ispovijeda i širi svoju vjeru;

☺ pravo da odgaja svoju djecu u skladu s vlastitim predajama, vjerskim i kulturnim vrednotama, i to nužnim pomagalicama, sredstvima i ustanovama;

☺ pravo na fizičku, društvenu, političku, gospodarsku sigurnost, osobito za siromašne i bolesne;

☺ pravo na stan prikladan za doličan obiteljski život;

☺ pravo izražavanja i predstavnštva pred javnim, gospodarskim, društvenim i kulturnim vlastima, kao i pred nižim organima koji o njima ovise, i to izravno ili posredstvom udruženja;

☺ pravo osnivanja udruženja s ostalim obiteljima i ustanovama da bi prikladno i s nadležnošću ispunile svoju zadaću;

☺ pravo da prikladnim ustanovama i zakonodavstvom

zaštiti maloljetne od štetnih droga, pornografije, alkoholima, itd.;

☺ pravo na časnu zabavu koja promiče i obiteljske vrednote;

☺ pravo starijih osoba na dostojan život i doličnu smrt;

☺ pravo da kao obitelji isele radi traženja boljih životnih uvjeta.

Prema: Ivan Pavao II, Pobudnica "Obiteljska zajednica", br. 46

Priznajemo da je obitelj škola dublje humanosti u kojoj članovi najbolje uče što znači biti humana osoba. U njoj svaki član humane obitelji, od začeca do prirodne smrti, proživljava dar bezuvjetne ljubavi spremne na sve. Tako svaku humanu osobu obitelj pažljivo uči biti odgovornom, predanom, velikodušnom osobom koja je spremna pružati ljubav. Unutar obitelji djeca po prvi puta spoznaju svoje vlastito unutarnje dostojanstvo i nepovredivo ljudsko dostojanstvo. Svojim komplementarnim ulogama majka i otac pokazuju svojoj djeci da se sloboda ljudske osobe najpunije i najživlje živi u daru sebe. Prava ljubav, slobodno primljena i dana unutar obitelji, slika je transcendentne ljubavi koja čini mogućim razvijanje i cjelovitost svakog ljudskog bića. Obitelj podržava društvo budući da daje život sljedećoj generaciji. Također ima privilegij stvaranja slobodnih i odgovornih građana štiteći na taj način demokraciju. Kao temeljna jedinica društva obitelj osigurava održanje civilizacije i kulture. Preuzima bitne zadatke na dobro svih, a posebice onih najslabijih i najranjenijih.

(Povelja o značenju obitelji Svjetskog saveza mladih)

Živo svjedočanstvo: obitelj Kujundžić

kutak ♥

MUŽ: Nastoj se približiti duši svoje žene i zavoljeti ono što ona voli. Pred drugima govori samo u prilog svojoj ženi.

ŽENA: U interesu mira nastoji prva zaboraviti na svađe i izglediti ih bez predbacivanja i "kopanja" starih grijeha.

Biskupska poslanica

za početak školske i katehetske godine 2006/2007.

"Svi ste vi Jedan u Kristu Isusu!"

Gal 3,28

Draga braćo svećenici, poštovani katehete i katehistice, dragi roditelji!

Započinje nova školska i vjeronaučna godina. Nova ponuda i darovano vrijeme da vjeroučenici, naši mladi, kroz redovito školovanje uznapreduju u milosti i mudrosti pred Bogom i ljudima. Dok redovitim školovanjem uče sve ono što školski program predviđa, nama, pastirima Crkve je osobita dužnost i radost pozvati vas, draga djeco i dragi mladi, cijenjeni roditelji, da zajedno odgovorimo Isusovoj riječi pustite k meni malene, jer ovakvih je Kraljevstvo Nebesko. /.../

Svjesni smo da je odgojni proces u školi privilegirano mjesto i odgoja u vjeri. Svjesni te odgovornosti potičemo sve i pozivamo na suradnju da kao Crkva to svoje pravo i poslanje mogemo vršiti nesmetano.

Pošto cjeloviti odgoj osobe ne može zanemariti religiozni aspekt, vjerska nastava može osigurati značajan izvor za obrazovne projekte u školama. Za one koji pripadaju Katoličkoj Crkvi, ono je velika pomoć u postizanju cjelovitog odgoja, koji uključuje i odgoj za pluralizam, mogućnost komuniciranja i suradnje sa svima. Unatoč toga što u školama nisu svi upisani na vjersku nastavu, to ne smije biti razlogom "šutnji o religiji" ili prešućivanju rasprave o religioznim činjenicama. Vjerska nastava je u službi čovječanstva, kao specifični doprinos projektu odgoja i obrazovanja u školama. Kao predmet nadilazi klasični školski oblik ako se surađuje s obiteljima, sa kršćanskom zajednicom, društvom i svijetom kulture, tada postaje sastavnica izgradnje cjelovitog čovjeka. Dakle, ima svako pravo biti među odgojnim i obrazovnim predmetima zbog barem tri važna razloga: Kao prvo, pošto je u školama prisutno multi-religijsko društvo, vjeronauk ima nezamjenjivu "socijalnu ulogu". ... Drugo, vjeronauk nudi doprinos razumijevanju Europskog kulturnog nasljeđa, koje je u svojoj dvijetisućljetnoj povijesti označeno kao kršćansko. Ono vodi k razumijevanju najvećih problema čovječanstva (velikih 'zašto' egzistencije, života, patnje i smrti), odnosa čovječanstva s Bogom, s okolicom i stvorenim svijetom. ... Kao treće, vjeronauk dokazuje kako religija nije jedini izvor i mogućnost odnosa prema nadnaravnom i metafizičkom iskustvu, nego nudi mogućnosti za učenje i dublju analizu razumskog i znanstvenog razumijevanja događaja, definicija, dokumenata, svjedočanstava koja doprinose specifično obrazovnom procesu okarakteriziranom kao "učiti i naučiti". Radi svega ovoga s pravom očekujemo kao pastiri svojih Crkava otvorenu suradnju sa školama i razumijevanje da su nam ciljevi isti: odgoj u vrednotama koje pomažu napredak društva i boljitak čovjeka. Vjerska nastava u tome je nezamjenjiva i stoga potičemo kako roditelje, tako i škole na suodgovornu suradnju i sa Crkvom.

Konačno, želimo progovoriti i vama draga djeco i mladi. Vi ste budućnost Crkve i svijeta. Ulazite krupnim koracima u život. Na početku ove školske godine vas potičemo da nađete hrabrosti i radosti izabrati vjersku nastavu kao jedan od svojih putova na hod prema ostvarivanju vlastite sreće. Čujte što vam poručuje naš veliki Papa, Benedikt XVI. u susretu s mladima: "Dragi mladi, ljubite Božju riječ i ljubite Crkvu, koja vam omogućuje da pristupite blagu tako velike vrijednosti, pomažući vam da prepoznate njegovo bogatstvo. Ljubite i slijedite Crkvu, koja je od svoga Utemeljitelja primila poslanje da ljudima pokazuje put istinske radosti... Često promišljajte riječ Božju i dozvolite Duhu Svetom da vam bude učiteljem. Otkrit ćete tada da Božje misli nisu ljudske misli... kušat ćete puninu radosti što se rađa iz istine... i moći ćete se suočiti s teškoćama i patnjama života."

Neka dobri Bog otac svake milosti blagoslovi sve vas, dragi roditelji i odgojitelji, draga djeco, dragi mladi! Dok preporučamo u molitve početak školske godine, pozivamo na slavlje katehetske nedjelje, a na sve obitelji, učenike, nastavnike i škole zazivamo Božji blagoslov.

Dano u Beogradu, sjedištu Međunarodne Biskupske Konferencije za početak školske godine 2006/2007.

Vaši biskupi

Uređuje: Vesna Huska

za život:

Poruke teškog bolesnika

Kako pomoći emocionalno i društveno onima koji boluju od teške bolesti? Evo što oni sami kažu o tome:

* Nemoj me izbjegavati! Budi onaj koji voli... prijatelj kakav si uvijek bio.

* Dodirni me. Jednostavni stisak ruke može mi kazati da ti je do mene stalo i ja se neću osjećati tako osamljen.

* Nazovi me i reci da ćeš donijeti večeru i kada ćeš doći. Donesi hranu u posudama za jednokratnu upotrebu tako da se ne moram brinuti za vraćanje.

* Pobrini se za moju djecu. Ponudi se da ćeš čuvati dijete makar to bilo kod svoje kuće, a ja sam ovdje. Treba mi slobodnog vremena za bračnog druga, a moja djeca trebaju malo odmora od moje bolesti.

* Plači sa mnom kad ja plačem i smij se kada se ja smijem. Nemoj se bojati podijeliti svoje emocije sa mnom.

* Izvedi me na vožnju ili put zbog razonode, ali pazi na to koliko ja mogu podnijeti.

* Nazovi me zbog popisa onoga što treba nabaviti i organiziraj posebnu dostavu u kuću.

* Nazovi me prije tvoje posjete, ali se nemoj bojati posjetiti me. Nemoj automatski pretpostaviti da bolest traži mirovanje na račun komunikacije. Ja te trebam, osamljen sam.

protiv života:

PJESME ZA DJECU

Jedna čitateljica upozorava: "Pišite o tome kako nesvjesno odgajamo svoju djecu. Kad prolazim pored dvorišta dječjeg vrtića i čujem što malene djevojčice pjevaju i kako plešu pred dječacima, zgrozim se i ponadam da moje dijete koje vodim to nije i nikad neće niti čuti. Ne znam ni kako bih nazvala tu glazbu - to su one popularne pjesmice s pojedinih TV postaja živog ritma s nevjerovatno NEMORALNIM tekstovima! Iz dječjih usta zvuči strašno..."

"Seksualno nasilje je verbalni, gestovni i fizički kontakt s maloljetnim licem u cilju spolnog zadovoljenja i uživanja odrasle osobe. SVAKO UKLJUČIVANJE MALOLJETNOG LICA U SEKSUALNE AKTIVNOSTI KOJE ONO NE SHVAĆA U POTPUNOSTI, NIJE U STANJU ZA TO PRUŽITI SUGLASNOST I NIJE JOJ RAZVOJNO DORASLO, PREDSTAVLJA SEKSUALNO NASILJE NAD DJECOM." (brošura Centra za socijalni rad Općine Subotica)

NAŠ KOMENTAR: Riječ je o zbilja velikom i raširenom problemu. Kada pogledamo istini u oči, nečedno ponašanje naših mladih katkad je samo posljedica onoga što smo ih naučili i onoga što ih nismo naučili i što smo možda prešutno dopustili, a nekad čak i primjerom pokazali. Svi skupa imamo zadaću boriti se ZA ŽIVOT i za pravilan, čist, kršćanski odgoj - to je naše pravo i naša odgovornost. Ovakve i slične stvari PROTIV ŽIVOTA valja prepoznati i raskrinkati, a zatim ih, s Božjom pomoću, mijenjati.

Piše: Alojzije Stantić

R A D

*Lijena ruka osiromašuje čovjeka,
a marljiva ga obogaćuje. (Izr 4,10)*

Ova mudra Salomonova izreka napisana je hamade (skoro) prija tri milenija, iako su za nju znali dobrima prija neg je napisana. Od postanka svita do danas čovik je upućen da mora radit, najpre zato da ima šta ist, a onda da radom stvori koješta da mož žvit. U vrime kad je čovik živio po pećinama el se zavlačio u koje-kake jame pod zemlju, na priliku u katakombe, i tamo je najpre svorio štogod na čem će otpočivat, napravio je sersam (alat) i kojekaki pribor s kojim će doć do rane i spremit je za ilo. I za najprostiji život čovik se moro nastarat da radom i znanjom sebi udesi život. Od pamtivika je temelj života jedna od mudrosti da čovik najpre mora štogod dat, uradit da dobije ono šta oće el šta mu triba. Tu je koren mudrosti napisane u Bibliji koju je sročio Salomon.

Triba se mašit Biblije i u njoj proštit (pročitat) kako je došlo do tog da je Stvoritelj natiro čovika da mora radit. U Knjigi Postanka nam veli da je Jahve, Bog, iz Edena istiro Adama i Evu, jel su zgrišili, nisu slušali Boga, zato ji je kaštigovo (kaznio): "U znoju lica svoga kruh ćeš jesti dokle se u zemlju ne vratiš..." (Post 3,19). Od onda pa do danas, "dok je svita i vika" kako bi kazali naši stari, tako mora bit. Da živi, čovik mora radit, a ako oće sebi udesit bolji život, onda mora još više radit jel, kako poniki vele, život je ko arena, el kako drugo borilište, kad udeš unutra nema ti druge, moraš se borit.

Da brez rada nemož žvit počimo od naši prastari predaka. Morali su se uvertat (naučit) u lovaski (lovački) nauk da se u taršu (udruženi) dočepaje recimo mastodonta (prepotopni slon), el kake druge divije živine (životinje). U taršu su s pomoću koplja i batine lakše izašli na kraj s ulovom kojim su ocigurali ranu sebi, ženama i dicit s kojima su živili u zajednici. Ko zna koliko je lovasa ozliđeno, osakaćeno pa i izgubilo život u ne baš lakom načinu dobavljanja rane. Da je bilo i takog, doznali smo u novije vrime po nađenim ljudskim košćurama (kostima) i crtežima po pećinama. To su prvi dokazi da se obistinila spominuta Božja kaštiga.

Naši stari i rad

Čim je prokoraco, muško dite išlo je nuz oca, a žensko nuz mater, pošlo je u škulu života. Dite se od malena najpre navikavalo gledat, a posli i pomagat roditeljima koji su vazdan štogod radili. Kako je dite raslo, tako su ga polagano upućivali u poso kojeg je kadro (sposobno) radit. Ako je dite bilo dobar đak, onda mu se nije moglo desit da mu krava stane

Žene otpočivaje nuz ručni rad

na nogu, el da ga sapište (držalje) grabljica ošine po nosu i sl. Ako nije tilo slušat, onda mu se tako štogod samo jedared desilo.

Kroz rad dite je steklo nauk da u životu pošteno mož žvit i ić naprid samo radom, a onda znanjom. Zabadavad je linčini znanje. Nikad nisam čuo od stariji da je u životu najvažnije imat novaca, već da je najvažnije radit, jel do novaca pošteno mož doć samo radom. Od tušta ljudi sam čuo da njim je radna navika najveći tal (nasliđe) od roditelja, jel ko ima sebi će nač poso, u svakoj priliki će imat veći zalogaj kruva od onog koji manje radi. Čeljade koje neće da radi njegov će glad natirat da radi el će poč krivim putom. Bit vridan (marljiv) od pamtivika je jedna od kriposti koja kiti čovika.

Nema posla kojeg čovik ne mož (u)radit, sitimo se piramida, el šta nam je bliže risara (ručni žetelac). Prija neg je zamano kosom, najpre je pogledo u niko-liko duži (1 duž 400 m) dugačko žitište, pomolio se i s, Bože pomozi, zamano kosom u prvi otkos. Posli dvi-tri nedilje dokrajčio je žitište, radom je ociguro krov. Naši stari su vazdan štogod radili,

od jutra do mraka, nikad plavo (hitro, ubrzano) već polagano, da njim dotekne snage za cio dan. Dok su radili katkad su zastali, da se "izduvaje" al i da odmorie konje ako su radili š njima. Na priliku, orač je posli svake dvi-tri uzorane brazde na uvratinama (kraju njive) uvratio (okrenio) plug, stao i sio na njegov, popušio duvan, odmorio konje i tabane, pa opet zabrazdio.

Naši stari i kad nisu radili, štogod su radili. Čak i stariji, el rad bilo čeg za teži poso manje vridni, našli su poso u drvnjaku, čutnjaku, vezali su metle, pleli kotarce i sl., a žene su radile kaki ručni rad, krpile koješta, starije žene su se zabavile najviše šlingovanjom, štrikanjom, el su štogod šile (moja majka je didi rukom šila košulju i sl.). I otpočivanje mož bit od hasne. Ko je od malena učen i naučen radit taj nemož, ne zna linčarit, otaleg je i poslovice: "Od linosti nema veće bolesti."

U prvom razredu gimnazije u latinskoj čitanki posli svakog štiva bila jedna od mudrosti, a prva je: Ora et labora - moli se i radi. Mislim da je za tu mudrost znalo malo naši stari, al su š njom živili. Svaki veći poso el duži put počeli su vapajom - Bože, pomozi. Iskusili su da će čovik naum ispunit ako mu i Bog pomogne. Plod salašarovog rada ne zavisi samo od njegov, već i od Božje pomoći. Na priliku, ako krmača oprasi 10 prasica teško će uvik uranit (utovit) i toliko ranjenika (tovljenika). Tako je i s posijanom litinom, izleženim i odranjenim piležom i sl. Jedno je želja, a drugo šta će od nje bit, zato su naši stari kazali "Na kraju Švigar(1) puca."

* * * * *

Danas smo dogurali dotleg da je sve više čeljadi neodranjeni da štogod rade. Tušta nji drže za sramotu u ravni brat voće, odranjivat zelje (povrće), ić spremat, el radit bilo koji ručni poso. Tušta je čeljadi koja se tuže da ne mogu sastavit kraj s krajom, kadri su a neće da rade, lini su, otežu se po kući, danjom spavaje, žive noćnim životom. Med njima je tušta oni koji "prave smrada" (nevolju drugima), zagorčavaje život čestitim čeljadima.

Čeljade koje je kadro da radi, a neće, ima dva puta: nek gladuje el nek ide krivim putom dok ne nadrlja.

* * * * *

(1) Švigar je oplet od dugačke marvenske, konjske dlake el rafije (liko palme), svezan na kraju biča, zamahom oko glave daje pucanj.

Piše: Stjepan Beretić

150. obljetnica smrti župnika Ferenc Szépa

U nedjelju, 10. rujna 2006. godine navršilo se 150 godina od smrti dugogodišnjeg subotičkog kapelana i župnika subotičke župe svete Terezije. Nakon što je bio kapelan u tada novoosnovanoj subotičkoj župi svetoga Roka, i nakon dugog kapelanovanja u župi svete Terezije, na osnovu izbora u subotičkog gradskom magistratu, Ferenc Szép je samo dvije godine stajao na čelu današnje katedralne župe. Kratko vrijeme njegova župnikovanja uslijedilo je nakon što je u svome životu ostvario gotovo sve, po čemu je postao vrijedan spomena. Taj svećenik je zavrijedio da ga grad Subotica, a napose župa svete Terezije ne zaboravi. U blizini subotičkog parka Dudova šuma se nalazi ulica koja nosi ime toga svećenika.

Pisac

Kao mlad kapelan okušao se u stihovima. Za ustoličenje velikog župana Bačko-Bodroške županije, Josipa Rudića Aljmaškog, napisao je u heksametru stihove, u kojima je spomenuo bačke velike župane od prvoga, koji je nosio ime Vid, do posljednjega, Josipa Rudića, čije je ustoličenje proslavljeno 11. rujna 1837. godine. Istina, ti su njegovi prigodni stihovi male umjetničke vrijednosti, ali svjedoče o tome da je mladi Szép uz sve svoje svećeničke dužnosti, našao vremena i za pisanje.

Sastavljač pučkog kalendara

Ferenc Szép je bio pravi narodni svećenik. Budući da je podrijetlom iz siromašne pastirske obitelji, dobro je znao da ogroman postotak stanovništva grada u kojem je stasao ne zna ni pisati ni čitati. Zato je za prosvjećenje puka napisao pučki kalendar za 1847. godinu.

Pokretač prvih novina

Izišlo je nekoliko njegovih novina, koje je pokrenuo u ožujku 1849. godine s namjerom da obavijesti svoje sugrađane o burnim zbivanjima oko Mađarske revolucije. Radi tih malih novina Ferenc Szép se smatra jednim od začetnika novinarstva u našim krajevima.

Veliki kateheta

U njegovo vrijeme su priručnici za vjeronauk bili najtraženije knjige. Zato je Ferenc Szép s njemačkog jezika preveo na mađarski katekizam Franza Serafa Schmida, te je knjiga objavljena 1846. ili 1847. godine. Djelo nije bilo pisano za malu djecu, već je u prvom redu bilo namijenjeno djevojkama i mladićima kao i odraslim vjernicima.

Zatvorski duhovnik

Uz svoje kapelanske dužnosti, od nadbiskupa je bio imenovan i zatvorskim duhovnikom. No, on nije samo pohađao zatvorenike, već je za njihovu duhovnu izgradnju preveo s njemačkog jezika šesto izdanje molitvenika za zatvorenike već spomenutog njemačkog autora, Franza Serafa Schmida. Osim najpotrebnijih molitava, molitvenik sadržava duhovno i poučno štivo.

Priručnik za voćarstvo

Neumoran pastoralni radnik nije zanemario ni one svoje sugrađane koji su živjeli od vinograda i voćnjaka pa mu je 1847. godine objavljena knjiga o tome kako se na suvremen način treba držati voćnjak.

Dobri kapelani

O tome koliko su Subotičani imali dobre kapelane u vrijeme kad su se za najugledniju subotičku župu natjecala dva rođena Subotičanina i kapelana župe svete Terezije: Ferenc Szép i Ivan Probojčević, gradski je magistrat 17. svibnja 1854. godine jednim glasom više za svoga župnika izabrao Ferenc Szépa. I jedan i drugi kandidat su uživali nepodijeljeno štovanje od svojih sugrađana. Premda je 1854. godine stao na čelo župe, istom je naredne godine dobio imenovanje za tu časnu dužnost, a 10. rujna 1856. godine vječni i Dobri pastir je svoga vjernog i marljivog slugu pozvao k sebi. Szépovo ime nije zaboravljeno, pa ipak, njegovi mu nasljednici nisu sačuvali mjesto počivanja. Ne zna mu se mjesto groba.

Piše: Goran Vilov

Čovjek traži Boga

Kako spojiti horizontalu i vertikalu? Kako približiti nebo zemlji? Kako omogućiti susret čovjeka sa Bogom?

Svaki čovjek u svom biću nosi religioznu crtu. Predodređeni smo, u svojoj biti, biti religiozni i tražiti Boga. Što ili tko je Bog? Bog je između ostalog onaj za kojim teži čitavo ljudsko biće, Bog je ona osoba kojoj se čovjek želi potpuno predati i od koga želi primiti naklonost, pažnju i ljubav.

Gdje je Bog?

Bliže nego što možeš zamisliti! On je posvuda ali i u ljudskim srcima. Nekome je to razlog za strah, kao malom djetetu koje je upitalo profesora teologije: "Gdje je Bog?" a ovaj mu odgovorio ne strogo teološki, nego posve jednostavno: "Bog je u tvome srcu!" Dijete je nakon toga otrčalo od kardinala jer se prestrašilo.

Gdje je čovjek?

Čovjek je tu "na trećem kamenu" od Sunca. Ali je li čovjek sebe pronašao? Je li sebe upoznao? Je li čovjek upoznao svoja stremljenja, svoj put? Je li čovjek otkrio put do Boga?

Ovako mi je rekla jedna osoba: "Želim susresti Boga. Želim da mi se Bog približi, želim znak od njega." Čudio sam se ovakvom razmišljanju jer je Božjih znakova i tragova svugdje. Zašto su čovjeku potrebni ekstra znaci?

Kako otkriti Boga?

Andre Frossard je napisao knjigu u kojoj je opisao trenutak kad je susreo Boga. Knjiga je naslovljena "Bog postoji - ja sam ga susreo". Mislio sam da će opisati "ekstra znak" od Boga ali otkriće Boga je u njegovu slučaju vrlo jednostavno. On veli da je jednog dana ušao u crkvu, dopustio je da ga "opije" ljepota tog svetog prostora, zvuci orgulja, vječno svjetlo. I to je to! U njegovoj duši su se pojavili posebni osjećaji, titraji bića koje njegovo biće nikad nije osjetilo. Uzrok toga novoga u svojoj duši identificirao je prisustvom Boga.

Uočimo jedan detalj. Ovaj je čovjek susreo Boga tako što je pošao tamo i učinio ono što treba da se Bog pronađe. Zar ne vidimo jasno da se u spoznavanju Boga traži i naše aktiviranje, naš hod, naša znatiželja? Bog je uvijek tu. I čovjek je tu, negdje blizu, ali da bi susreo Boga onako jasno kako želi mora uposliti svoje noge i dati se na put traženja. Boga ne treba dugo tražiti; možeš ga naći između svake vlati trave, u krošnji drveća, u beskrajnome zvjezdanome nebu, u ljudskim srcima, u Crkvi. Ne zaboravimo nikad važnost misli koju nam je pružio sv. Augustin: "Bog, koji te je stvorio bez tebe, neće te i spasiti bez tebe."

I iz evanđelja saznajemo da su iskreni tražitelji Boga, nakon što su se približili Isusu, pronašli ono što su htjeli. I još nešto veoma važno: ako se nerazumski ponašamo, prolazne vrijednosti mogu nam postati mali bogovi. Dokle god imamo malog boga npr. u garaži, na dobrom placu u nekoj kući ili u ljudskoj osobi, nećemo susresti istinskog Boga. Sve stvari treba sagledati u vidu vječnosti odnosno sve su to sredstva za spasenje naše duše. Bog je pak onaj koji na nebesima stoluje. Još danas u svome srcu oslobodi mjesto za tog Boga i potraži ga. On nije daleko od tebe!

Odgovara: dr. Andrija Kopilović

Teološki dijalog u Beogradu

Drugi Vatikanski sabor je u katoličkoj Crkvi bio jedan od najvećih sabora, ne samo radi toga što je okupio najveći broj saborskih otaca, nego zato što je dao najveći doprinos svome vremenu nudeći put kojim Crkva treba ići u 21. stoljeće. Taj sabor je dugo spreman. Mnogi poznavatelji života i rada pape Pija XII. su slutili da u mislima toga velikoga Pape postoji želja za jednim takvim Saborom, ali je postojao izvjesni strah, i to opravdan, da bi Sabor u vrijeme teških sukoba Istoka i Zapada, u vrijeme "hladnoga rata" bio skoro nemoguć. Ako bi izostali saborski oci sa Istoka, onda bi Sabor bio vrlo krnj, vrlo osakaćen i zato se trebalo čekati povoljnije vrijeme za sazivanje ekumenskog Sabora. Pio XII. je umro i njega je naslijedio, veliki, Božji čovjek, blaženi Ivan XXIII. On je bio vizionar, napose poslušan Duhu i jednostavno je bez velikih priprava, naglo i neočekivano navijestio i sazvaio II. vatikanski sabor. On ga je sam nazvao ekumenskim, a to znači da je bio za sve obrede katoličke Crkve a pozvao je na njega i predstavnike svih kršćanskih Crkava da kao promatrači sudjeluju u radu Sabora. Na samom početku nije dao da se govori o vjerskim istinama i da se donose neke definicije istih kao što je to često bilo na saborima prije toga. On je uistinu taj Sabor nazvao ekumenskim, pastoralnim i kako je on to sam u molitvi sročio, želio je da to bude Sabor za "Nove Duhove". Tako se i dogodilo.

Sabor je tijekom svoja tri zasjedanja uistinu širom otvorio vrata Katoličke Crkve i tako omogućio da svatko tko želi upoznati Crkvu iznutra može ući, vidjeti, doživjeti je. Crkva je, pak, na način koji je primjeren tadašnjem društvu progovorila sama o sebi i tako dala svjedočanstvo one naravi Crkve koju je dobila od svoga Utemeljitelja. Jedan od mnogih važnih pravaca, koji je Sabor zacrtao kao budućnost života Crkve, svakako je i približavanje kršćanskih Crkava, dakle ekumenska otvorenost, suradnja između katoličke i drugih kršćanskih Crkava. Nama su najbliže sestrinske Pravoslavne crkve, jer nam je baština vjere bila zajednička tisuću godina i nije se ni kasnije toliko udaljila a da ne bi posjedovali u cijelosti baštinu predaje i Svetoga pisma kao temelje vjere. Zato se razlikujemo, ali najmanje. To znači, Katolička i Pravoslavne crkve su uistinu sestrinske Crkve, doduše, ne u potpunom jedinstvu, ali vrlo blizu, svojom naukom i svojim načinom štovanja Boga i vršenjem sakramentalne službe u svijetu. Veliki papa Pavao VI. je završio Sabor i njemu je pripao zadatak da provede

odluke Sabora. Jasno, nije to mogao učiniti sam, njegovi nasljednici Ivan Pavao I. kratko i Ivan Pavao II. dugi niz godina su pape koji su u stvari polako - a još traje taj proces - Sabor pretočili u tokove kojim Katolička crkva sada u svijetu živi i radi.

Saborska obnova još nije dovršena. Ona još traje, makar je Crkva, hvala Bogu, krenula pravcem koji je za nju bitan i sigurno ne bi bio ovakav da se Sabor nije dogodio. Jedna od vrlo važnih odluka koje su proistekle iz duhovnoga ozračja Sabora je teološki dijalog, a to znači da nije važan samo dijalog u ljubavi u vidu susreta koji se događaju redovito, spomenimo samo onaj prvi ganutljivi susret pape Pavla VI. s "vaseljenskim" patrijarhom Atenagorom I. u Jeruzalemu, kao i niz takvih susreta papa i patrijarha carigradskih tokom kasnijih godina do najnovijih kontakata, nego je važan i taj teološki dijalog.

Znamo da će ove godine 30. studenoga Benedikt XVI. biti na susretu s ekumenskim patrijarhom Bartolomejom I. u Carigradu. Taj i slični mu susreti su susreti koji svjedoče ljubavi i zajedništvo. Potrebna su takva svjedočanstva ljubavi i zajedništva na svim razinama od župnih susreta svećenika i naroda pa do susreta biskupa i episkopa, pa onda susreta Patrijarha i Pape. Takvi su susreti događaji koji puno obećavaju i puno znače. No, važno je da takve susrete koji su manifestacije želje za zajedništvom i konačno za potpunim jedinstvom, prati i sustavni teološki dijalog, kroz koji stručnjaci, teolozi s jedne i druge strane razmatraju one osjetljive stvari u kojima se dvije Crkve *de facto* razilaze. U tim dijalozima Crkve jedna drugoj predstavljaju kako tumače pojedine dijelove Svetoga pisma ili vjerske istine koje im se čine različite ili su takve zato što ne razumiju teološko tumačenje druge strane. Dakle, potrebno je shvatiti da bi bez takvog teološkog dijaloga ovi susreti na vrhu bili samo manifestacija, a ne bi vodili pravom cilju. Treba, međutim, cijeniti i one susrete koji svjedoče o zajedništvu, ali treba osobito pratiti molitvom one susrete koji polako, poput nekog "tkanja" ispod ovih susreta razvijaju teološku misao, da se otvoreno u mirnom, dostojanstvenom dijalogu razmatraju upravo ona pitanja koja tište i koja se trebaju teološki razjasniti.

Do sada su na inicijativu pape Ivana Pavla II. i ekumenskog Patrijarha stvorene dvije delegacije koje broje trideset članova i u kojima su teolozi Pravoslavnih crkava i Katoličke crkve. Takvih susreta je do sada bilo osam. Nakon Patmosa i Rodosa (1980),

Čuo sam da će ovoga mjeseca u Beogradu biti održan vrlo značajan skup predstavnika velikih Crkava Istoka i Katoličke crkve. Zanima me o čemu je riječ.

Zahvalan čitatelj

oni su održani u Münchenu (1982), na Kritu (1984), u Bariju (1986 i 1987), u Valamou u Finskoj (1988) te u Baltimoreu (2000). Najavljeni susret je obnavljanje dijaloga onog posljednjeg u Baltimoreu koji nije baš najbolje uspio. Susret je inicirao papa Benedikt XVI. a Beograd je predložen kao mjesto susreta. Obično se susreti održavaju jednom u zemlji zapadnog kršćanstva a drugi put u nekoj od zemalja istočnog kršćanstva. Sada je izabran Beograd kao zemlja istočnog kršćanstva a Srpska Pravoslavna Crkva bit će domaćin teološkog dijaloga koji će se dogoditi od 18. 09. do 25. 09. 2006. S jedne i druge strane će sudjelovati po trideset eksperata: kardinala, biskupa, odnosno arhiepiskopa, metropolita i teologa-stručnjaka, a s katoličke strane bit će i nekoliko teologa vjernika laika. Susretu predsjedaju dva su-predsjednika, jedan s katoličke strane, a drugi s pravoslavne strane i ta dva su-predsjednika vode cijelu sjednicu koja se događa tako što imaju savjetovanja zasebno, a plenarne su sjednice zatvorenog tipa i nakon završetka se obično daje priopćenje za javnost. Takav susret, koji je ove godine u Beogradu, dakle jest veliki događaj, pogotovo jer se radi o obnovljenom teološkom dijalogu i to baš na ovim prostorima. To je za nas izuzetna čast kao vjernike katolike, ali i veliki zadatak.

Na kraju ovog odgovora na vaše pitanje bih rekao ovo:

1) dobro je da se dijalog obnovio, jer bez dijaloga nema hoda naprijed;

2) svaki teološki dijalog treba pratiti cijela Crkva. Kako? Molitvom. Stoga već sada pozivam čitatelje *Zvonika* da žarko mole da taj sastanak dijaloga teologa vodi Duh Sveti. Potrebna je dakle molitvena potpora. I zato će i s katoličke i s pravoslavne strane biti organizirana trajna molitva za čitavo vrijeme zasjedanja. Znamo dobro da je Isusova molitva i želja bila: "Da svi budu jedno". I mi tih dana moramo moliti tako. A moramo znati i vjerovati da Bog vodi Crkvu i da ona mora disati autentično: i Istočnim i Zapadnim plućnim krilom, kako je to volio govoriti veliki papa Ivan Pavao II. Stoga mi je drago da ste ovo pitanje postavili. O tom će se ovih dana puno govoriti pa i pisati u tisku. Za nas vjernike je najvažnije da je taj teološki dijalog postavljanje temelja za ostvarivanje pravoga zajedništva. To su veliki koraci na putu prema jedinstvu, a prati ga cijela Crkva iskreno i predano, molitvom da Duh Sveti svoju Crkvu vodi onim putem koji je Njegova volja. Volja je Božja da autentično svjedočimo Krista u svijetu u kom živimo.

Uređuje: Jakob Pfeifer

ISUS KRIST - SVJETLO SVIJETA, TEMELJ I NADA EUROPE

/Iz pisma biskupa i episkopa vjernicima
o ekumenskom susretu Crkava/

"Pripremajući se za veliki ekumenski susret Crkava, koji će biti 2007. u rujnu u Sibiju u Rumunjskoj, naše Crkve 'hodočaste' na putu prema tom susretu u molitvi i razmišljanju nad temeljnom porukom koju želimo u tom susretu doživjeti, a ona je: Isus Krist - Svjetlo svijeta, temelj i nada Europe. Prvi, pripravnici susret održan je u Rimu, u siječnju ove godine. Drugi će biti u održan u jednoj od zemalja Reformacije, u Njemačkoj, u veljači 2007., a konačni, zajednički, u većinski pravoslavnoj zemlji - Rumunjskoj u rujnu 2007. U međuvremenu su mjesne Crkve pozvane da na svom području organiziraju ekumenski susret Crkava da bi ta misao i Božje djelo bilo jedinstveni 'hod' svih kršćana, a ne samo 'delegata'. Mi episkopi i biskupi Crkava, koje su povjerene našoj pastirskoj brizi, poslušni Isusovoj molitvi na posljednjoj večeri, pozivamo vas, svoje vjernike na ekumenski SUSRET NAŠIH CRKAVA, koji će se održati od 10. do 13. rujna ove godine..."

Biskupi i episkopi posebno su se obratili u tom pismu svećenicima te vjeroučiteljima i vjeroučiteljicama ističući: "Vas posebno potičemo da osobno sudjelujete u cijelom programu. Vaša ljubav prema Kristu i milosnom trenutku ovoga časa neka Vas potakne da pozovete i angažirate vjernike, koji će svojom molitvom i bratskom ljubavlju pomoći da ovo 'Hodočašće Crkava' bude znak naše poslušnosti poticajima Duha Svetoga i znak i poruka našem vremenu, koje nas želi vidjeti kao one koji grade bolji svijet, a ne 'razgrađuju' ga. U poniznosti volji Božjoj, mi upravo i želimo svjedočiti da zajedno gradimo bolji, i sigurniji svijet budućnosti."

Pismo su potpisali

Mons. Stanislav Hočevar, nadbiskup i metropolita beogradski, Irinej Bulović, episkop bački, Samuel Vrbovski, biskup Slovačke evangeličke crkve a.v., István Csete Szemesi, biskup Remormirane kršćanske crkve i Árpád Dolinsky, superintendent Evangeličke Crkve a.v.

O ovom događaju i njegovom sadržaju opširno ćemo pisati u idućem broju "Zvonika"

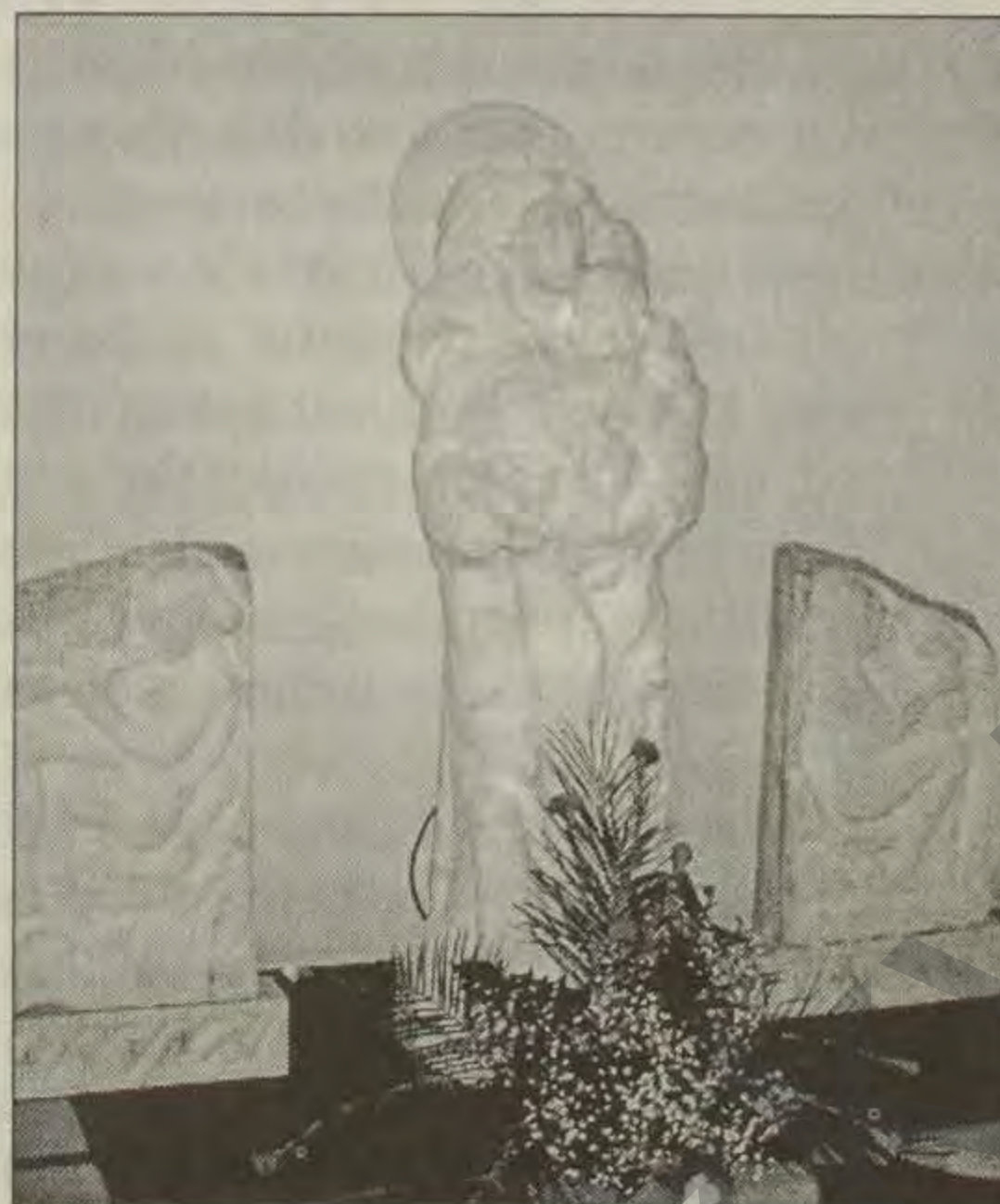
Majko jedinstva, moli za nas

Ako vas nekada put donese u Beograd, svratite u vrt Nadbiskupskoga dvora, u Ulici Svetozara Markovića, br. 23. Ondje ćete se sresti s lijepim mramornim kipom, posvećenim Mariji Majci jedinstva. On je prvi takav u našim krajevima. Taj kip nam hoće reći da Marija nije samo "Majka Crkve" nego i "Majka jedinstva".

Danas je Kristova Crkva bolno razdijeljena i liči na haljinu zakrpljenu sa stotinama "krpa". Svaka kršćanska zajednica - a mnoge sebe nazivaju Crkvom - tvrdi da je baš nju osnovao Isus Krist, pa bila ona stara samo nekoliko desetina ili stotina godina. Zaboravljamo da Krist nije utemeljivao "crkve". On je osnovao samo jednu Crkvu, "kršćansku" i njoj na čelo postavio Petra. Sve ostale Crkve su djelo ljudskih ruku i osuđene su na propast. Nemaju garancije "da ih paklena vrata neće nadvladati".

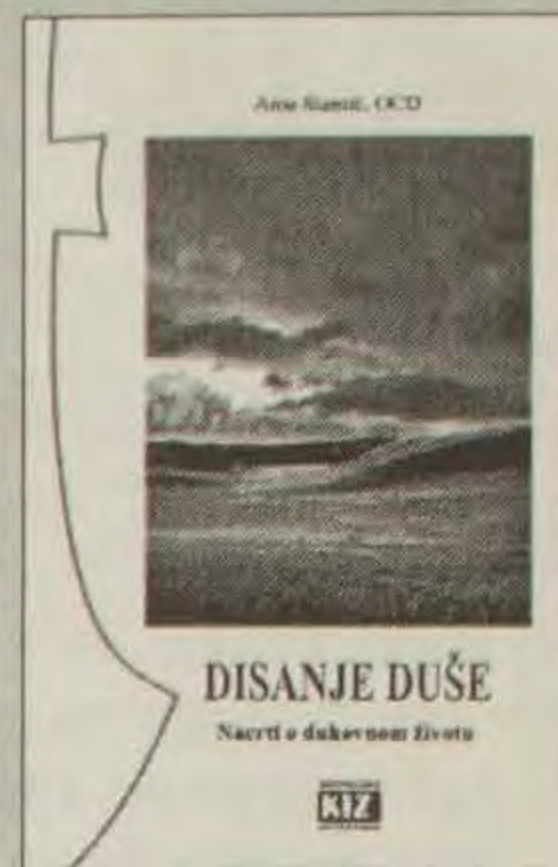
Isus je svoju Crkvu naročito izručio svojoj majci, da je ona čuva i ujedinjuje. Stoga nas Ona može dovesti do jedinstva. Zato valja sve susrete stavljati pod njezinu zaštitu i preporučivati njezinom zagovoru, jer ona je Majka Crkve. U molitvi za jedinstvo valja zazivati, a može se i u Gospine litanije dodati: Majko jedinstva, moli za nas. I to poslije zaziva Majko Crkve. Tako će ona objediniti Crkvu i jedinstvo. Nadajmo se da će Crkva Kristova kad sazrije vrijeme to uvidjeti i ostvariti. Čim prije tim bolje.

Don Ciril Zajec, SDB

O. Ante Stantić: "Disanje duše"

U povodu pedesete obljetnice smrti sl. Božjega o. Gerarda Tome Stantića, iz tiska je izašla knjiga "Disanje duše. Nacrti o duhovnom životu. Sluga Božji o. Gerard Tomo Stantić, OCD", autora o. Ante Stantića. Ova

knjiga je druga u nizu u biblioteci "Likovi duhovnosti" karmelskih izdanja. Podijeljena u četiri dijela, knjiga osim prikaza Gerardova života i njegovih biografskih podataka pruža uvid i u duhovna načela po kojima je o. Gerard živio i izgrađivao svoju subraću i vjernike, a što je osobito sadržano u njegovim brojnim vlastoručnim zapisima. U trećem dijelu knjige, autor posebnu pozornost posvećuje molitvi, i to samozatajnoj i usmenoj molitvi, potom molitvi razmatranja, euharistijskoj molitvi, molitvi kao razgovoru s Isusom i Majkom te na kraju molitvi zaljubljenih duša, a o kojima o. Gerard također ostavlja tragove u pisanoj ostavštini. U posljednjem dijelu knjige autor vrednuje duhovni profil o. Gerarda, razmišljajući o njemu kao mistiku, o njegovu utjecaju na vjernike i o njegovoj prisutnosti danas. Stoga u predgovoru autor knjige, a ujedno i vicepostulator u postupku za proglašenje o. Gerarda blaženim, ističe kako svaka raščlamba o Gerardovoj duhovnosti, bez uvida u njegove izvore, na koje se očito poziva, "vodi k opasnosti da steknemo manjkavu pa i iskrivljenu sliku o ovome čovjeku koji je iskreno služio Bogu, svome redu i narodima kojima je bio poslan". S obzirom na to, knjiga čitatelju omogućuje upoznavanje "nacrtu o duhovnom životu i zakonitosti duhovnoga puta, koje mu mogu pomoći da se uspješnije orijentira na duhovnoj njivi vlastite nutrine i da svoj život obogati novim sadržajem i kakvoćom", što ističe i urednik ovoga izdanja, dr. Jure Zečević, OCD.

Knjigu su zajedno izdali Vicepostulator sl. Božjega o. Gerarda Stantića, i KIZ - Hrvatska karmelska provincija sv. Josipa, Samostani bosonogih karmelićanki Udruge bl. Alojzije Stepinac te Provincija karmelićanki Božanskog Srca Isusova.

Ž. Z.

Narudžbe po cijeni od 3 eura:
Vicepostulatora S.B. o. Gerarda
Česmičkoga 1, 10000 Zagreb

i
Samostan Karmelićana
Park heroja 3, 25000 Sombor

kolpa·san®

SALON KUPATILA

LETNJA **AKCIJA** SNIŽENJA **10-30%**

Veliki izbor akrilnih kada, masažnih kada, tuš kada, tuš kabina, masažnih tuš kabina, bazena, nameštaja za kupatilo, sanitarije, ugradni vodokotlići, pločica za unutrašnju i vanjsku upotrebu.

PRODAJNI SALONI:

SUBOTICA Banijska 2

tel: **024/ 547-886**

ZRENJANIN Vojvode Petra Bojovića 2

tel: **023/581-590**

NOVI SAD Rumenački put 11

tel: **021/518-092**

NOVI BEOGRAD Dr. Ivana Ribara 135

tel: **011/158-920**

SVE OD KAMENA
NOVA KAMENOREZAČKA RADNJA
NAJVEĆI IZBOR-NAJPOVOLJNIJE CENE

EV-PRO d.o.o.

SUBOTICA BEOGRADSKI PUT 72

TEL. 024/671-500

063/501-542

- veliki izbor granita i mermera u bojama
- izrada nadgrobnih spomenika od prirodnog i veštačkog kamena
- izrada enterijera po zahtevu kupca od svih vrsta uvoznog kamena
- usluga rezanja i obrade kamena
- izrada stepenica, prozorskih klupica, stolova i
- sve što zamislite

POVOLJNO SA GARANCIJOM
MOGUĆE ODLOŽENO PLAĆANJE

Zahvaljujemo našim darovateljima

Kafana - "Duka"

Subotica,
Preradovićevo 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 555-738

Organizira:
- svadbe,
- rođendanska slavlja,
- bankete i dr.

Svakog dana: MENI RUČKOVI
Posebno se preporučamo za
organiziranje "Poduša"

Radno vrijeme: od 12 - 22
nedjeljom zatvoreno

Maksima Gorkog 20 (kod glavne pošte)

Radno vrijeme: radnim danom od 9,30-12 i 16,30-19 sati
Radno vrijeme očnog liječnika: radnim danom od 17-19 sati

Vremena su teška. Svaka pomoć nam je dobro došla.
Unaprijed hvala svakom darovatelju.

HORVÁT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER

Nagymező u. 49.
H. 1065 Budapest P.f. 468

Tel: (36-1) 269-1301
311-9200, 353-1501
Tel/fax: (36-1) 269-1300

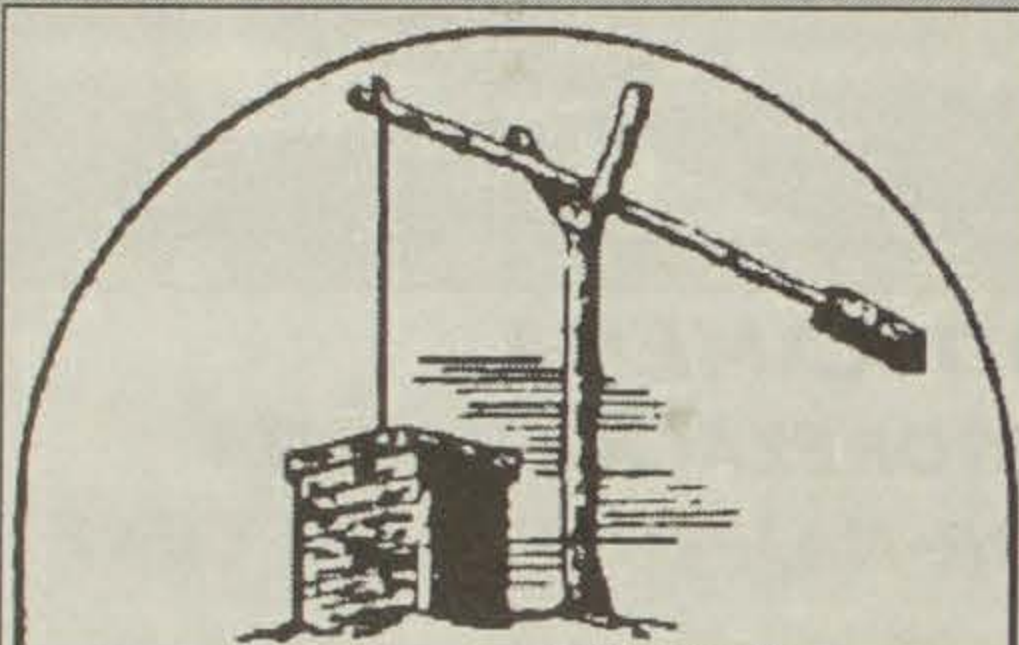
Svake treće nedjelje u mjesecu novi broj "Zvonika"

RENAULT
Koncesionar

VIDAKOVIĆ

Prodaja rezervnih delova i servis

Subotica, Braće Radića 51-53
Tel./fax: 024/553-567

SALAŠ
ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

agria

AGRIA D.O.O. SUBOTICA
PROIZVODNJA SIJAČICA I
REZERVNIH DIJELOVA
SUBOTICA, BARANJSKA 23
tel. i fax: 024-561-553
e-mail: agria@suonline.net

POLIKLINIKA

24000 Subotica
Jo Lajoša 4a
tel: 024 / 520-698

Radno vrijeme
radnim danom: od 9 do 19 sati
subotom: od 9 do 12 sati

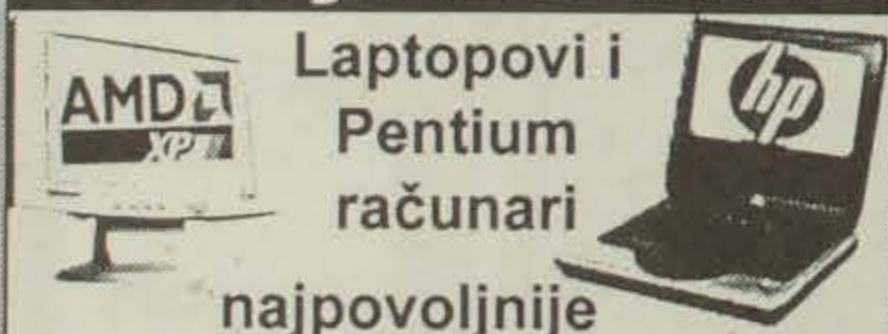
H čitaonica
Hrvatska

Svakodnevno možete čitati
tisak, posuditi knjige i
porazgovarati s prijateljima
u Hrvatskoj čitaonici

Subotica, Ulica Bele Gabrića 21

Ponedjeljak, srijeda, petak 10-14 sati
utorak, četvrtak 16-19 sati

Millennium
GSM Centar
Prodaja i SERVIS

Laptopovi i
Pentium
računari

najpovoljnije

Panasonic
KX-TCD445

Gigaset
A-180

house1

Klima
uređaji

www.millenniumgsm.co.yu
Tel 024/ 551-353 Prvomajska 6.

**Neka Bog
blagoslovi
sve koji
radom služe
braći
ljudima!**

Internet provajding
Prodaja računara
Instalacija i održavanje računarskih mreža
Pojedinačni i grupni kursevi
(Windows, Word, Excel, Internet)

(024) 555-765 Karađorđev put br. 2. Subotica
e-mail: support@tippnet.co.yu

NAMA JE DOVOLJNO
DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karađorđev put 2
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonoćno): 792-202

RASPORED SAHRANA NA INTERNETU
www.funero.co.yu

E-mail: funero@funero.co.yu

**ONO ŠTO JE NEKAD BILO NEMOGUĆE
SADA JE MOGUĆE!**

U Subotici možete nabaviti:
misnice, štrole, albe i rokete sve po mjeri;
košulje i birete, prvopričesnička
i ministrantska odijela;
svijećnjake, križeve za prvopričesnike
i krizmanike.

NOVO-NOVO

kaleži, tamjan i hostije

Sve informacije i narudžbe možete dobiti u
župnom uredu Palić
tel. 024/755-002

APZ pp., „Auto-Dan Z” d.o.o.

024/670-975
024/55-44-25

SUBOTICA, Beogradski put 29
Somborski put 11

prodaja skutera i bicikala sa
pomoćnim motorom marke

KEEWAY

PIAGGIO BILERA

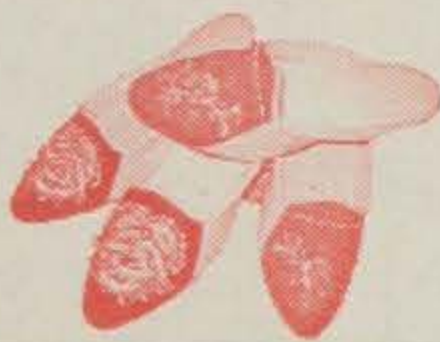
**URED HRVATSKOG
NACIONALNOG VIJEĆA**
Subotica, Preradovićeva 4
Tel: (024) 556-898 i 553-818

Kovač Dejan

MAJSTOR ZA IZRADU TRADICIONALNIH PAPUČA
PAPUCSKÉSZÍTŐ - MESTER

- BUNJEVAČKE - MAĐARSKE - ŠOKAČKE -

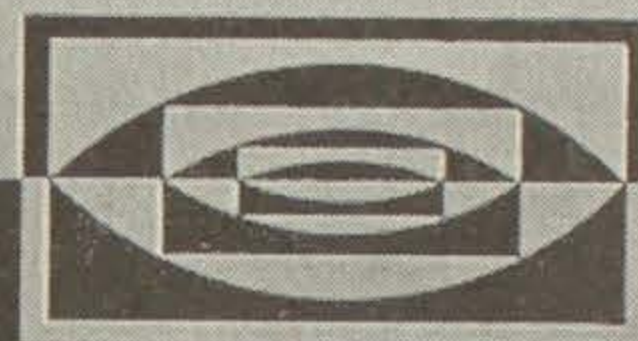
24000 Subotica,
ul. Dinka Šimunovića 10.
Tel.: 024/ 524-786,
Mob.: 064/ 14-62-103

ZANATSKA TRGOVINSKA RADNJA
VI. Milica Pečerić, Trg žrtava fašizma 14
Mobitel: 064 201 56 12

Miss Exclusive

SVE VRSTE KROJAČKIH USLUGA
Radno vrijeme: Ponedjeljak - petak: 10 - 18
Subota: 9 - 13

SZTR

JULIJA-OPTIKA

KULTURA NOŠENJA NAOČALA

VODITE RAČUNA O REZERVNIM NAOČALAMA!

24000 Subotica, Braće Radića 6
Telefon: 024/ 528-482

Radno vrijeme:

radnim danom:

9,30 do 12,00 i 17,00 do 19,00

subotom: 9,00 do 12,00

**HRVATSKI KULTURNI CENTAR
"BUNJEVAČKO KOLO"**

Subotica, Preradovićeva 4
Tel: (024) 555-589

Prvi privatni i registrirani
dom za stara i nemoćna lica

"Sv. Katarina"

PALIĆ, Sutjeska 47

Tel. 024/603 640

Mob.: 063 577 350

064 122 87 55

U ugodnoj paličkoj pri-
rodi i zelenilu, u privatnoj
kući s lijepim dvorištem,
pružamo usluge, stručno i
odgovorno:

Čuvanje i njegu starih i nemoćnih
lica; usluge medicinskih sestara;
liječničke i specijalističke usluge;
njegu starih i nemoćnih lica na terenu
(i u vašoj kući).

MONOLIT GRADNJA

Iršai Laslo

24000 SUBOTICA, Franje Kuhača 10, Tel.: 024/551-685
e-mail: monolit@tippnet.co.yu

IZVOĐENJE SVIH VRSTA GRAĐEVINSKIH, ZANATSKIH
I INSTALATERSKIH RADOVA. PROJEKTOVANJE I NADZOR

Zlatiborska 4, 24427 Totovo Selo - Tel: (024) 883-040
Email: hirvivo@tothfalu.co.yu

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA

"APOLONIA"

Radno vrijeme:

ponedjeljak,
srijeda i
petak
15 - 19 sati

utorak i
četvrtak
8 - 12 sati

subota
- po dogovoru

Igmanska 6, 24000 Subotica
mobitel: 063 533 318

CSALÁDI MAGAZIN

Hitélet

Cara Dušana 4, 21000 Novi Sad

Tel: (024) 469-474

Email: agape@eunet.yu

www.suboticka-biskupija.info

Slušajte
Radio Suboticu
program na hrvatskom jeziku
svaku večer od 19-21 sat
na frekvenciji 91,5 Mhz

Put Jovana Mikića 12

Tel: 024 55 22 00

Fax: 551-902

RADIO MARIJA

Tel: 021 4790-529; Email: rama@eunet.yu

94,2 Mhz FM - SUBOTICA

102,9 Mhz FM - NOVI SAD

Hrvatska riječ

ČITAJTE
"HRVATSKU RIJEČ"

mail: hrvatskarijec@tippnet.co.yu - tel: (024) 55-33-55

**VI. "FESTIVAL
BUNJEVAČKI PISAMA"**
Hrvatski kulturni centar
"Bunjevačko kolo"

II. DJEČJA SMOTRA
u četvrtak, 28. 09.
u 20 sati

ulaznice 200 din u velikoj dvorani,
a 150 din za restoran "Dukat" i praćenje preko video bima

VELIKI FESTIVAL
u petak, 29. 09.
u 20 sati

ulaznice 250 din u dvorani i 200 din u restoranu "Dukat"

Ulaznice se mogu kupiti od 20. rujna u uredu HKC "Bunjevačko kolo"

I ove godine očekuju Vas mladi autori, tekstopisci, aranžeri, interpretatori, revijalni tamburaški orkestar s mnoštvom novih skladbi.

Srdačno vas očekujemo
Organizacijski odbor
VI. "Festivala bunjevački pisama"

Čitajte u sljedećem broju

Proslava 25. obljetnice
zavjeta s. Nade Ivanković

Br. Mirko
od Blažene Djevice Marije
(Alajoš Poša)
redovnik karmelićanin

Nakon duge i teške bolesti, okrijepljen svetim sakramentima, 31. kolovoza 2006., u 75. godini života i 49. godini redovništva, blago je preminuo u Gospodinu br. Mirko od Blažene Djevice Marije (Alajoš Poša), karmelićanin.

Rodio se 5. kolovoza 1931. u Kanjiži. Kao zreli mladić s 24 godina ulazi u Karmel u Somboru i dobiva redovničko odijelo 1. srpnja 1955. te uzima redovničko ime: brat Mirko od Blažene Djevice Marije. Time iskazuje duboki odnos svoga mladenačkog života i poziva s Djevicom čistom, onom koja se u svojoj jednostavnosti sva predala Bogu za ljude. Svoje prve redovničke zavjete polaže 2. srpnja 1957, a svečane 3. srpnja 1960. godine. Izabrao je definitivno biti brat redovnik. Zajedno s o. Ivanom Keravinom prenio je mladicu muške grane karmelskog Reda iz Sombora u Zagreb 1957.-1958. Obnašao je poniznu, ali silno značajnu službu kuhara u svim samostanima u kojima je boravio. Bio je poznat kao jednostavan i uslužan redovnik, Bogu odan i autentično pobožan. Dugo je bolovao, ali se jauk ili jadikovka od njega nisu čule. U svojoj samozatajnosti nije htio opterećivati druge, a iskreno se veselio susretu s Gospodinom.

Svetu misu zadušnicu u karmelskoj crkvi u Somboru, 2. rujna 2006. vodio je mons. Ivan Péntes, biskup subotički, s 15 svećenika u koncelebraciji i u prisutnosti brojnog puka, a nakon toga sprovedne obrede na Velikom katoličkom groblju u Somboru vodio je o. Jakov Mamić, provincijal Hrvatske karmelske provincije sv. oca Josipa.

Br. Dario Tokić, tajnik HKP

VITA JARAMAZOVIĆ rođ. Šarčević

(1928. - 2006.)

U Subotici je 4. rujna 2006. godine, okrijepljena svetim sakramentima, preminula pobožna vjernica i članica Molitvene zajednice Krvi Kristove župe sv. Roka Vita Šarčević. Ujutro, 6. rujna župnik Andrija Anišić služio je za nju sv. misu zadušnicu a poslije podne istoga dana je pokopana u subotičkom "Kerskom groblju". Sprovedne obrede predvodio je njezin bivši, bikovački župnik preč. Julije Bašić u zajedništvu s njezinim sadašnjim župnikom župe sv. Roka. U prigodnoj propovijedi župnik Anišić je istaknuo njezinu ljubav prema obitelji te izvanrednu pobožnost. Ona je, naime, svaki dan dok je mogla dolazila na svetu misu, a bila je i aktivna članica župne Molitvene zajednice Krvi Kristove. "Odlaskom ove drage pokojnice prestat će vijoriti suknje našim Kerskim ulicama još jedne pobožne bunjevačke nane. Nedostajat će vam kao supruga, majka, baka i prabaka; nedostajat će nam kao vjerna i pobožna župljanka, ali mi vjerujemo i znamo da je nismo izgubili i da će nas ona pratiti iz vječnosti svojim molitvama i svojom ljubavlju", istaknuo je župnik.

Sveta misa na šest tjedana za ovu pokojnicu bit će 29. 10. u 9 sati u crkvi sv. Roka.

Tuguju za njom, s ljubavlju i zahvalnošću je se sjećaju i mole za nju njezini najmiliji:

suprug PAJO, kćerke STANKA i ANICA, zetovi GRGO i LAJČO, unučad: VERICA sa suprugom ANTUNOM, MARIN, ĐURĐICA sa suprugom DEJANOM; praunuke: MARTINA, MATEA I ANA.

ZVONIK

Katolički list (mjesečnik)

Izdaje:

Rimokatolički župni ured
sv. Roka, 24000 SUBOTICA
Beogradski put 52

Telefon: 024/554-896;
Fax: 024/551-036;

E-mail:

zvonik@tippnet.co.yu.

Web: www.ZVONIK.org.yu

Uredničko vijeće:

Ivan Andrašić
Andrija Anišić
Stjepan Beretić
mr. Ervin Čeliković
Katarina Čeliković
Marko Forgić
Ladislav Huska
Vesna Huska
Franjo Ivanković
dr. Andrija Kopilović
mr. Mato Miloš
Lazar Novaković
Jakob Pfeifer
s. Blaženka Rudić
Alojzije Stantić
dr. Marinko Stantić
Željko Šipek
Mirko Štefković
dr. Tadej Vojnović

Andrija Anišić
glavni i odgovorni urednik

Franjo Ivanković
zamjenik glavnog
i odgovornog urednika

mr. Ervin Čeliković
tehnički urednik

Katarina Čeliković
lektorica

Tisak:

Štamparija "PRINTEX",
Stipe Grgića 58, Subotica,
Tel.: 024/554-435
ISSN 1451-2149

Godišnja pretplata za "ZVONIK"

- SCG 1080 dinara
- inozemstvo - 40 EURA
ili 300 kuna;
avionom 80 USD

Pretplatnici iz inozemstva i R. Hrvatske uplate mogu poslati poštanskom uputnicom ili čekom na adresu:

Svjetlana Ivković
Adresa: Augusta Piazze 6
10000 Zagreb,
tel: +385 (0)1 301 34 68

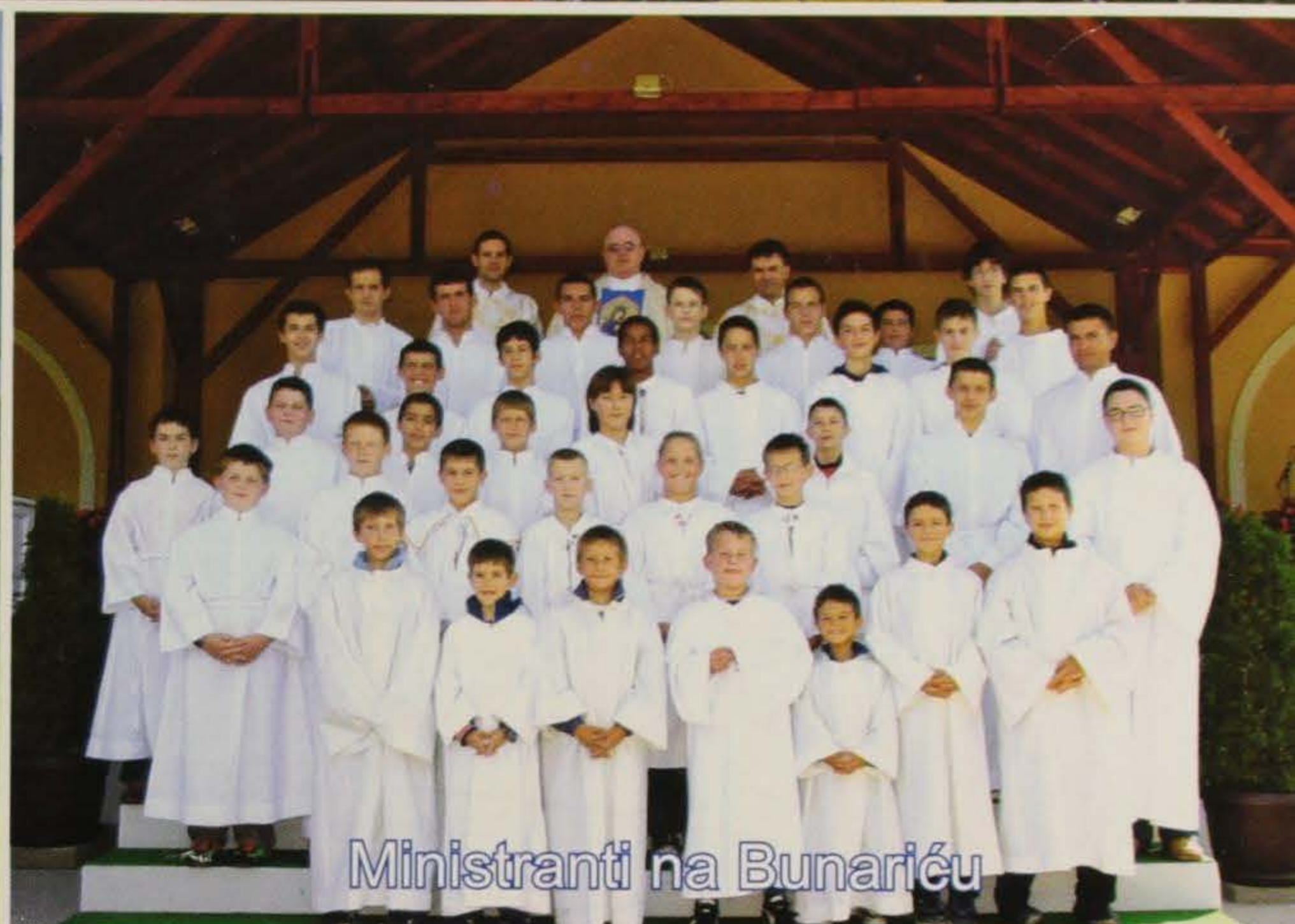
Fotografije u ovom broju
Zvonik, Nada Sudarević,
Photonino, Vedran Jegić
Glas Koncila

Subotica - Dan grada: zvanje počasnog građanina dr. Andriji Kopiloviću

Mlada misa vlč. Roberta Riemanna

Ministranti na Bunariću

150. obljetnica crkve u Bođanima

Proštenje sv. Roka u Subotici
Oni vole djecu

Grgo Piuković - tako se to kadgod radilo

Stari Žednik - koktel za studente

POZVAO SI ME GOSPODINE
EVO ME

PROSLAVA DOŽIVOTNIH ZAVJETA S. M. JASNE CRNKOVIĆ

